

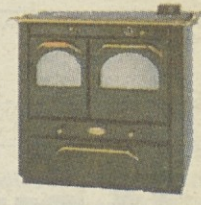
CARSO
last. Giraldo R.

OKRASNE PEČI
VGRADNE PEČI
ZA KAMINE

NABREŽINA (TS)
Trg sv. Roka 105

tel. 040/200238

SPECIALIZIRANA TRGOVINA
ZA STEDILNIKE NA DRVA

SOBOTA, 28. NOVEMBRA 1998

GORICA / OKROGLA MIZA PODTAJNIKOV DRŽAV ČLANIC SREDNJEVROPSKE POBUDE

Zaščita manjšin bistveni dejavnik procesa širitve Evrope proti vzhodu

Umberto Ranieri in Mihaela Logar o osnutku zakona za zaščito Slovencev v Italiji

GORICA - V okviru seminarja o manjšinah je bila včeraj okrogla miza podtajnikov v zunanjim ministrstvih držav članic Srednjeevropske pobude. Vodil jo je podtajnik v zunanjem ministrstvu, Slovenijo pa je na njej zastopala državna sekretarka Mihaela Logar. Ranieri in Logarjeva (na sliki, f. Bumbaca) sta se tudi na ločenem razgovoru pogovarjala o zakonu za zaščito slovenske manjšine v Italiji in o drugih vprašanjih. V pogovoru za naš dnevnik pa je Ranieri potrdil zavzetost vlade za odobritev zasnove zakona, kar zadeva odnose s Slovenijo pa je napovedal nadaljevanje politike Prodijske vlade.

Na 3. strani

VRH / SCHRÖDER D'ALEMA

Nemčija noče Ocalana, ker se boji notranjih težav

BONN, RIM - Ob koncu vrha s kanclerjem Schröderjem se je moral predsednik italijanske vlade sprijazniti s predlogom o mednarodnem ali evropskem sodišču, ki naj bi sodil voditelju kurdske PKK Ocalanu. Nemčija ga torej noče, ker bi izbruhnila hudi nemiri med kurdske in turško skupnostjo. Seveda so bili v Italiji razočarani, saj je marikdo upal, da bo Nemčija zahtevala Ocalana. Marsikdo sedaj govori o zaroti, opozicija pa se sprašuje, ali jo je kdo vladi podtaknil, ali pa je v njej sodelovala.

Na 2. strani

Tudi en dan brez kajenja ali vina bo veljal kot odpustek

VATIKAN - V papeški buli »Incar-nationis Mysterium«, s katero bo papež jutri proglasil jubilejno leto 2000 in ki jo je na včerajšnji tiskovni konferenci predstavil mons. Crescenzo Sepe, so tudi določila o odpustkih (torej odpravi kazni, ki je predvidena za razne prekrške). Odpustki so obljubljeni tistim, ki se bodo »vsaj za en dan« odrekli na primer alkoholu ali tobaku in prihranek namenili revežem, ali pa tistim, ki del svojega prostega časa namenijo socialnim dejavnostim. V buli papež govori o značilnostih jubileja: spreobrnje-

nje, ekumenizem, zahteva po odpustanju in romanju.

Mons. Sepe je s smehljajem na ustnicah opomnil, da si ne bomo zaslužili nebes, če bomo spili polovico steklenice manj ali en dan ne bomo kadili. Odpustek se nanaša na kazni, ki jo je za storjene grehe se treba prestati na zemlji ali v onostranstvu. Mons. Sepe (ki je kadilec, vendar ne strasten) je v sali se pristavil, da je en dan brez kajenja za nekoga lahko velika zrtve. Odpustek lahko posvetimo dušam, ki so v vicah, nikakor pa ne pride v poštev za tiste, ki so v peklu.

TRŽAŠKA UNIVERZA / JUBILEJNA SLOVESNOST

Violante na odprtju 75. akademskega leta

Predsednik poslanske zbornice podčrtal potrebo po evropskem vodilnem kadru

TRST - Tržaska univerza naj bo kovnica novega evropskega vodilnega kadra. Tako je med drugim voščil predsednik poslanske zbornice Luciano Violante (na foto KROMA z rektorjem), ko je sinoci kot častni gost spregovoril na otvoritvi njenega akademskega leta. Priložnost je bila posebno slovesna, saj gre za 75. akademsko leto tržskega vseučilišča. Rektor Delcaro je v svojem uvodnem poročilu prikazal uspešno pot, ki jo je ta ustanova prehodila v 75 letih, saj je leta 1924 stela eno fakulteto, danes jih 12, na njej pa studira skoraj 25 tisoč studentov.

Na slovesnosti sta govorila tudi predstavnika studentov in neučnega osebja, nastopno predavanje pa je imel prof. ustavnega prava Sergio Bartole.

Na 5. strani

Nič več bencina po znižani ceni?

BRUSELJ - Po se nepotrjenih vesteh iz Bruslja naj bi Evropska unija odredila ukinitve bencina po znižani ceni, ki je na prodaj za tržske in goriske voznike, ker ni v skladu s pravili EU o konkurenci. Ostal naj bi t.i. deželni bencin, pri katerem je popust nekoliko manjši od izredno ugodnega, ki je namenjen prek Trgovinskih zbornic samo za prebivalce Trsta in Gorice. Ni se znano, kdaj naj bi ukiniteli bencin po znižani ceni, kaže pa, da se bo to lahko zgodilo že s prihodnjim 1. januarjem 1999.

Predsednik deželnega sveta obiskal SSO

TRST - Predsednik deželnega sveta FJK Antonio Martini je včeraj obiskal SSO. Predstavnstvo krovne organizacije mu je orisalo pričakovanja slovenske manjšine in svojo oceno ter pripombe na osnutek zaščitnega zakona, ki ga je pripravil poslanec Domenico Maselli. Se zlasti so za SSO sporni vprašanje ozemlja, na katerem bo veljala zaščita, paritetna komisija in zastopanost manjšine. Med obiskom je bil govor tudi o zakonu 46, o slovenskem osebju na deželi in o deželnem se-dezu Rai.

Na 6. strani

Predstavitev zbirke GMD

GORICA - V Katoliški knjigarni na Travniku so sinoči pospremili med bralce letosnjo knjižno zbirko Goriške Mohorjeve družbe. Poleg koledarja obsega se tri knjige. Prva je zbornik Domovina. Kje si? ki je izšel ob 100-letnici tigrovca A. Rejca, druga je zbirka člankov in polemičnih zapisov B. Pahorja Pogled iz jamborovega kosa, tretja pa je zbirka lovskih crtic I. Rudolfa Spev v nanoško jutro.

Na 12. strani

Dve sindikalni akciji v Trstu

TRST - Danes bosta v Trstu dve sindikalni manifestaciji. Pred prefekturo bodo demonstrirali delavci tekstilne tovarne Sitip, ki se pogreza v vse hujšo krizo. Podpira jih tudi tržski zupan Illy. Pred Pomorsko postajo pa bodo med slovesno predajo velikanke Sea Princess delavci Fin-cantieri delili letake proti sedanji organizaciji dela v ladjedelnicah.

Na 5. strani

Opčine

Narodna ulica 134

MOON BABY

Sv. Miklavž je že pred vrati. Bogata izbira daril.

NEMČIJA / OB »RAZUMEVANJU« MASSIMA D'ALEME

Kancler Schröder noče Ocalana, ker se boji za javni red v Nemčiji

Nemčija in Italija se zavzemata za ustanovitev evropskega sodišča, ki bi sodilo voditelju PKK

BONN - Nemski zvezni kancler Gerhard Schröder je včeraj v Bonnu predsedniku italijanske vlade Massimo D'Alema jasno povedal, da Nemčija od Italije ne bo zahtevala izročitve voditelja Delavske stranke Kurdistan (PKK) Abdula Ocalana, kljub temu da je proti njemu nemško sodstvo izdalo mednarodno tiralico. Schröder je prosil za »razumevanje«, ker v Nemčiji živi skoraj dva milijona Turkov in kakih 400 tisoč Kurdov. Sojenje kurdskega voditelju bi lahko imelo tragичne posledice za javni red in mir v ZRN, ker bi lahko prišlo do spopadov med Kurdi in Turki. D'Alema to ni presenetilo, saj so že pred njegovim včerajšnjim odhodom v Bonn razni predstavniki Schröderjeve vlade jasno povedali, da iz varnostnih razlogov ne bodo zahtevali ekstradicije.

Na kasnejši tiskovni konferenci sta Schröder in D'Alema navzajem novinarjem dejala, da je potrebna pobuda Evropske unije za politično rešitev kurdskega vprašanja. Ta naj bi omogočila, da bi Ocalana postavili pred sodišče. Primer Ocalan ni ne italijanski, ne nemski problem, ampak evropski problem, sta menila.

Nemsko tožilstvo je v zapornem nalogu Ocalana med drugim obdolžilo umora in terorističnega napada.

Pred in med pogovori obeh politikov je v Bonnu in Hamburgu v podporo Ocalanu demonstriralo več tisoč Kurdov. V Bonnu je bilo po podatkih policije na ulicah okoli 11.000 ljudi, v Hamburgu pa 2.500; protesti so potekali mirno.

Povsem drugače bi bilo, če bi Ocalanu sodili v Nemčiji. Kot je povedal predsednik vlade D'Alema, po obstoječih zakonih lahko Ocalan ostane v njegovem priporu do 22. decembra, ko zapade 40-dnevni rok za njegovo izročitve. Seveda Ocalana po italijanski zakonodaji ne morejo izročiti Turčiji, ker je tam predvidena smrtna kazen.

V primeru pa da ne bi uspeli do tega datuma ustanoviti evropskega sodišča, Italiji ne bo preostalo drugega, kot da Ocalana izzene, ali pa mu prizna politično zatocisce. Obstaja še tretja varianta, in sicer, da bi na zahtevo Turčije Ocalanu sodili kar v Italiji.

O tej možnosti je včeraj spregovoril sodnik Rosario Priore, ki vodi preiskavo o Ustici. Po njegovem bi morala Italija Ocalanu soditi, če ga noče izročiti. Priore je pri tem spomnil na mednarodno pravo o terorizmu, ki predvideva ob zahtevah po izročitvi nacelo »aut dare aut judicare« (ali dati, ali soditi). Ustanovitev evropskega ali drugega posebnega mednarodnega sodišča bi bilo torej po njegovem mnenju odvečno, ker že obstoječa zakonodaja omogoča sojenje Ocalanu. Seveda bi bilo to za Italijo trd oreh, a vsekakor mehkejši kot za Nemčijo. Navsezadnje bi Ocalan lahko podal tudi svoje razloge in svoja teroristična dejanja prikazal kot vojaške akcije proti nasilju turskih oblasti, ki Kurdom kratijo najosnovnejše manjšinske pravice. V takem primeru bi se poleg Ocalana na zatožni klopi znašla tudi Turčija, kar za Italijo ne bi bilo najboljšo.

Massimo D'Alema in Gerhard Schröder med včerajšnjim pogovorom (AP)

Kljub pričakovanemu razpletu italijanski politiki razočarani

RIM - Ustanovitev mednarodnega ali evropskega sodišča, ki naj sodi voditelju Delavske stranke Kurdistan (PKK) je »lepa, a nemogoča« zamisel, je včeraj navajal voditelj gibanja Forza Italia Silvio Berlusconi. Zeleni Manconi mu je v bistvu potrdil, ko je navedel, da tako sodišče sploh ne obstaja. Italijansko-nemski vrh se je tako zaključil brez vidnih rezultatov, kar pa je presenetilo le nekatere. Predstavniki ljudske stranke so bili nezadovoljni, saj so upali, da se bo vsa zadeva drugače zaključila. Se kako uro pred skupno tiskovno konferenco Schröderja in D'Aleme je bil Mattarella prepričan, da bo Nemčija zahtevala Ocalana. Brzko ne je bil med redkimi, saj je bilo večini jasno, da ga Nemčija noče.

Vsa zadeva vse bolj dobiva razsežnosti mednarodne zarote, je včeraj zatrjeval predsednik odbora za tajne službe Frattini. Po mnenju Berlusconijevega gibanja

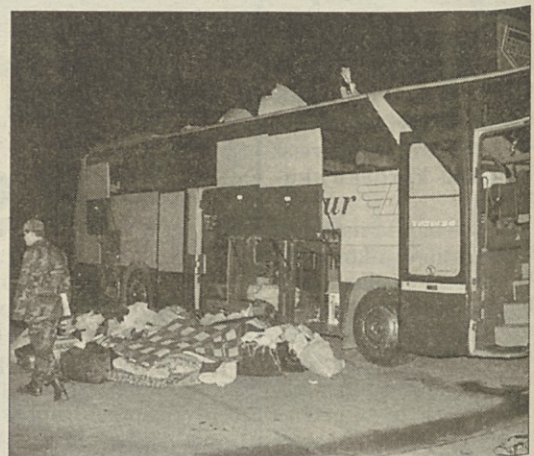
je treba sedaj razumeti, ali je bila vlada zrtev ali pa je v zaroti aktivno sodelovala. Razhajanja med stališči predsednika vlade in zunanjega ministra glede vloge tajnih služb vso zagonetko še bolj zapletajo. Kot je navedel Giovanni Agnelli, je včerajšnji vrh dokazal, da Evropa nima svoje zunanje politike. Giulio Andreotti pa je vseeno prepričan, da se bo naslo kako rešitev, saj je Italija navsezadnje »domovina prava«.

Vsa zadeva je na površje ponovno privlela različne poglede tudi v samih vladnih vrstah glede vloge tajnih služb. Frattini jih brani in trdi, da je vsega kriv sklep, da se na italijansko ozemlje sprejme kurdskega voditelja in da so se nekateri ogrevali za politično zatocisce. Mattarella je potrdil svojo podporo Sismiju in Siseju po ministrskemu svetu in je izrazil vso podporo predsedniku vlade pri vodenju celotne zadeve.

Atentat na turški avtobus je terjal štiri življenja

ANKARA - V eksploziji bombe na avtobusu v osrednji Turčiji so prejšnjo noč umrli štirje ljudje, kakih dvajset pa je ranjenih. Bomba je eksplodirala okrog polnoči, ko je bil avtobus kakih 14 kilometrov oddaljen od mesta Kirikkale 60 kilometrov vzhodno od Ankare, in je preluknjala streho avtobusa. Policija je že sprožila preiskavo, da bi ugotovila, ali je napad delo Delavske stranke Kurdistan (PKK), saj je sovpadel z dvajseto obletnico ustanovitve te separatistične oborožene organizacije. Bombo naj bi po pričevanju neke ranjenke v prtljajnik avtobusa pred odhodom iz Sivasa v osrednji Turčiji skrili dve osebi, ki sta takoj nato zapustili avtobus.

Kot se je izvedelo, je bila večina od 45 potnikov svojcev domnevnih pripadnikov prepovedane Federacije islamskih združenj (ICCB), ki se bori za uveljavitev šarie (koranskega prava) tudi v Turčiji. Iz anatolskega Sivasa so bili namenjeni v Istanbul, da bi obiskali svoje, ki so jih zaradi poulicnih izgrediv aretirali 29. oktobra ob 75. obletnici Atatürkove ustanovitve republike. Včerajšnje tursko časopisje je atentat že pripisalo Ocalanovi Delavski stranki Kurdistan (PKK), kot naj bi bilo delo Ocalanovih pristasev tudi predvčerajšnja sabotaza na neki naftovod med Sirnakom in Mardinom v jugovzhodni Turčiji. Skupina oboroženih moč je potrdila požar in se nato umaknila v hribe.

NOVICE

Včeraj pokopali Maura

PIEDIMONTE S.GERMANO (Frosinone) - Na tisoce ljudi se je včeraj popoldne udeležilo pogrebnih svečanosti, ki so seveda potekale ob veliki pozornosti medijev. Medtem ko se ni znalo, kdo je ubil mladega Maura Iavaroneja, so se fantu, velikega ljubitelju nogometa, želeli pokloniti vsi v njegovem rojstnem kraju. V znak žalovanja so bile namreč včeraj popoldne vse trgovine zaprte. Verskega obreda v cerkvi so se udeležili ločeno Maurova mati s svojimi sorodniki in oče s svojimi, na pogreb pa so v lisicah pripeljali tudi Maurovega strica, materinega brata Libera Forlinija, ki je v zaporu zaradi vpletenosti v dejavnost kamore. Za svojci so se obreda udeležili tudi Maurovi sosolci in njegovi prijatelji, ki so z njim obiskovali nogometno solo pri krajevnem društvu Real. Maura so se njegovi prijatelji spomnili tudi na nedeljski tekmi ekipe Real, saj so na igrišču prinesli velik spominski napis. Zvečer so preiskovalni sodniki izjavili, da prica Concetta Lupo ni spremenila prejšnjih izjav, naglasili pa so, da je na seznamu preiskovanih več in ne štiri osebe.

Incidenti v Milanu

MILAN - Med protestnim shodom zaradi predloga o javnem financiranju zasebnih sol je prišlo do incidentov, ko so se udeleženci shoda napotili proti zasebni soli San Carlo. Strani dajeta različni verziji o dogodkih, vsekakor so karabinjerji zaradi izgrediv prijavili tri mlade avtonomiste socialnega centra Leoncavallo.

Carpiju nagrada Bagutta

MILAN - 63. literarno nagrado Bagutta je zirija dosodila Fabiu Carpiju za Patchwork, priznanje in 50 milijonov lir mu bodo izročili jutri.

BARI / ZASLIŠEVANJA

Težko bo razvozlati resnico o zadevi kvestorja Forlea

Bargoneju izražajo solidarnost

BARI - Bivši inspektor letkega oddelka iz Brindisija Pasquale Filomena je na zaslišanju povedal, da ga nihče ni zaprosil, naj »zadevo uredi«. »Zadeva« se nanasa na smrt tihotapca Vita Ferrareseja junija 1995, zaradi česar se je v zaporu znašel milanski kvestor Francesco Forleo. Filomena je tudi zanikal, da bi na gliserju, na katerem je bil tihotapec, njegov delovni kolega Emanuele Carbone podtaknil brzostrelno pistolo. Carbone, ki je tudi zaprt, je tako obtožbo odločno zavrnil. Kot je povedal njegov odvetnik Russo Frattasi, ki brani tudi Filomeno, je Carbone pojasnil, da je bila pistola res na gliserju, vendar je z njo v roki s krme prišel tedanji podnacelnik letke-

ga oddelka Giorgio Oliva, ki danes obtožuje svoje bivše kolege.

Sodniki bodo verjetno s težavo razvozlati resnico. Včerajšnji »Corriere della Sera« je na primer objavil intervju s podtajnikom Bargonejem, ki pa o svojem strankarskem tovarisu Forleu nima nič kaj dobrega mnenja. V vrtincu polemik se je namreč te dni znašel tudi Bargone, kateremu pa je včeraj marsikdo izrekel solidarnost, od Di Pietra do predsednika protimafijske komisije Ottaviana Del Turca in ministra Michelija, a marsikdo ga je tudi napadel, čes, zakaj ni svojcas prijavil sodstvu funkcionarjev kvature v Brindisiju, ki naj bi po njegovih besedah sedanjim podnacelnikom letke-

BRINDISI / PRISELJENCI

Po brodolomu so ves dan zaman iskali 4 izginule

Njihov majhen čoln je trčil z večjim plovilo, ki se po nesreči sploh ni ustavilo - Še 240 novih priseljencev

BRINDISI - Medtem ko so včeraj ves dan zaman nadaljevali z iskanjem starih nesrečnikov, ki so padli v morje po brodolomu, v katerem so tri osebe umrle, so preživele odpeljali na zaslihanje. Vsi so potrdili, da so bili na manjšem čolnu iz fiberglasa (in ne na gumenjaku, kot se je sprva govorilo), ki je trčil s precej večjim in hitrejšim plovilom. Prihajali so bodisi iz Albanije kot s Kosova, vkrcali pa so se v Draču. Povedali so se, da je umrl otrok potoval skupaj s starši, oče se je resil in so ga odpeljali v bolnišnico, mati pa naj bi umrla, a njenega trupla do sinoči niso našli. Do zadnjega brodoloma pred obalami Brindisija je prišlo skoraj natančno pred letom dni, 21. novembra 1997: počil je gumenjak, na katerem so se peljali albanski pribezniki, šestnajst jih je umrlo. Prevoz je organizirala skupina, ki je prevzela zlasti ženske, namenjene prosticiji. Priluskovali so pogovorom organizatorjev, njihov cinizem je bil grozljiv: sploh jih ni prizadela smrt otrok, bili so veseli, da so se rešile nekatere ženske, ki bi lahko zanje predstavljale vir zasluzka.

Zaradi boljših vremenskih razmer so se vso prejšnjo noč nadaljevali prihodi novih

pribeznikov, nasteli so jih okrog 240, v glavnem so bili Albanci iz Albanije in s Kosova ter irski Kurdi, veliko je bilo otrok. Policija je aretirala tudi italijanska državljana, ki sta z avtomobiloma tujce prevzajala proti železniški postaji. Zapleni so tudi izredno velika gumenjaka (dolga sta bila okrog 12 metrov), na enem je bilo 220 kg marihuane, na drugem 30 kg marihuane in 30 kg hasisa. Ustavili so tudi šest moških, katerih položaj sedaj proučujejo.

Medtem se vrstijo odmevi na predlog neapeljskega pravdnika Agostina Cordove, ki je izjavil, da bi morali ilegalne priseljence aretirati. Turinski zupan Valentino Castellani takemu stališču nasprotuje, milanski zupan Gabriele Albertini zahteva večjo strogost, glavni poveljnik finančne straže Rolando Mosca Moschini pa pravi, da je treba ukrepati predvsem proti tistim, ki priseljence prevajajo, njih in njihove kolvodje je treba aretirati, priseljence pa je treba sprejeti, jim pomagati, jih kontrolirati in vrniti samo ob določenih predpostavkah. »Imigracija je resen pojav, s katerim moramo računati tudi v prihodnosti,« je se dejal Moschini.

DANES
V OSPREDJU

Rešitev manjšinskih vprašanj velik izziv ob širitvi Evrope

GORICA - V goriskem avditoriju je bila včeraj popoldne, v okviru simpozija o manjšinah v državah SEP-a, okrogla miza predstavnikov vlad držav Srednjeevropske pobude. Na njej so ocenili pomen seminarja, poleg tega pa so visoki predstavniki vlad številne države so zastopali podtajniki v zunanjih ministrstvih - spregovorili o svojem gledanju na manjšinsko problematiko.

Uvodno poročilo o tej temi je podal podtajnik v italijanskem zunanjem ministrstvu, poslanec Umberto Ranieri. Problematiko je obravnaval poglobljeno in z velikim občutkom, ter je njegov poseg nihal med zgodovino in humanizmom ter skoraj neopazno prehajal na politiko, pa se zopet poglobil v širše ozadje evropskih dogajanj v zadnjih desetletjih.

Sicer pa je Ranieri svoj poseg uvedel z ugotovitvijo, da je zgodovina dvajsetega stoletja pravzaprav zgodovina konfliktov, nasprotstev med državami in etničnimi rivalstev, vendar bi bilo prepoznati, ko bi za vse to enostavno obsodili nacionalizem in nacijo kot tako kriminalizirali kot krivca za vse zlo. Nacionalizmu je treba namreč priznati dve značilnosti, državljansko in etnično. Bil je po eni strani sredstvo modernizacije, prehoda iz fevdalnega v demokratični sistem, po drugi strani pa sredstvo reakcije. Nacionalizem ima torej dva obraza, državljanskega in etničnega. Prvi obraz je temeljil na ustvarjanju bratstva in solidarnosti znotraj državne tvorbe, drugi se je izrodil v nacionalizem.

Prvi obraz je treba se

vrednotiti, kajti sodelovanja državljanov v politiki ni mogoče ukinjati. Ob tem pa je treba vrednotiti vse izraze, tudi tistega, ki ga prinašajo manjšine. Slednje predstavljajo nevarnost samo kadar se dialektika med manjšino in večino izneveri demokratičnemu soocanju.

Gre za izziv ne samo v Italiji, ampak, in se zlasti, v Evropski uniji in v Evropi nasploh. Vloga, ki jo imajo manjšine, je obogatitev posameznih držav in njihovih skupnosti; evropski integracijski procesi te vloge ne bodo izbrisali, kajti Evropa ne pomeni represije legitimnih interesov posameznih in skupnosti, ampak kvečjemu njihovo vrednotenje. Gre za nov okvir sodelovanja, ki se ne izčrpa na gospodarskem področju, ampak posega domala na vsa področja,

tudi na področje državljanstvih in človekovih pravic.

V petdesetih letih sta se na obzorju Evrope pojavili dve tveganji: prvo, da bi prislo do novega konflikta med velikimi evropskimi silami, in drugo, da bi v veliki, katerih moč je v času hladne vojne strahovito narasla, pregazili staro celino. To bi za Evropo pomenilo zaton. Treba je bilo zato na težko pot združevanja, ki je bila takrat zahtevna naloga. To nalogo smo uspešno opravili, sedaj pa se začnejo drugi deli: širitev proti vzhodu, kar je morda še večji izziv od izziva v petdesetih letih. To je naloga za naslednje desetletje.

Kakšno vlogo imajo pri tem manjšine? Ob koncu druge svetovne vojne so to vprašanje reševali tako, da so bolj ali manj prisilno preselili 25 milijonov ljudi.

Ce se je stanje na zahodu v teh letih ze nekoliko ustalilo, to ne velja za države, ki so živele desetletja pod prisilo vsiljenega federalizma in pod oblastjo edine dovoljene stranke. Za manjšine v teh državah bo treba najti ustrezne rešitve; vloga Srednjeevropske pobude na tem področju je bistvena, saj je SEP največja organizacija, ki povezuje te države. Spremljati jih bo treba do njihove popolne integracije v Evropsko unijo, treba bo omisliti skupno ovbziro in ga nato tudi doseči. To skupno obzorje pa ne more mimo nujnosti, da se v širšem okviru upoštevajo specifičnosti vsake posamezne skupnosti, tudi vsake manjšine, je poudaril Ranieri.

Temu posegu so sledili posegi predstavnikov posameznih držav, ki so podali pregled stanja manjšin

oziroma manjšinske zakonodaje.

V razpravo je posegla tudi državna sekretarka v slovenskem zunanjem ministrstvu Mihaela Logar. Dejala je, da je zakonodaja seveda osnova, vendar pravice manjšin niso le kos papirja, ampak jih je treba udejanjati. Kratko je orisala stanje manjšinske zascite v Sloveniji, nato pa je presla na odnose z Italijo, s katero ima Slovenija dobre sosedske odnose. Dejala je, da manjšine v teh odnosih ne smejo biti problem ampak most, torej subjekt zascitnih dejavnosti, in poudarila, da je v tem času priprav na razpravo o zascitnem zakonu slovenska manjšina v Italiji zelo aktivna. Logarjeva se je o tej temi tudi pogovarjala s podtajnikom Ranierijem.

B.Br.

Na sliki:
udeleženci okrogle mize
v goriskem Avditoriju
(foto Bumbaca)

Ranieri o zakonu za zaščito manjšine in o odnosih s Slovenijo

GORICA - Ob včerajšnjem srečanju Srednjeevropske pobude smo podtajnika Ranierija prosili za kratek pogovor o postopku za odobritev zakona za zaščito slovenske manjšine in o slovensko-italijanskih odnosih.

V poslanski zbornici je stekla razprava o besedilu zakona za zaščito slovenske manjšine. Kakšno je stališče vlade v zvezi s tem vprašanjem?

Vlada namerava po svojih močeh pospešiti postopek za odobritev zakona. To obvezo je sprejela že pred časom in jo sedaj potrjuje.

Kako ocenjujete Masellijev osnutek?

To besedilo je dobra osnova za razpravo v parlamentu, kateremu pa je treba seveda prepustiti pristojnosti, ki mu pripadajo. Večina bo, kolikor mi je znano, zavzela do zakonskega besedila pozitivno stališče in upamo, da opozicija ne bo načelno ovirala stvarne razprave o tem predlogu. Pripravljeni smo na konstruktivno soocanje o vseh predlogih, ki bi lahko predstavljali izboljšanje sedanjega besedila. Nas cilj je, da se postopek izteče v najkrajšem času.

Kakšne odnose namerava vlada razvijati s Slovenijo?

Na tem področju bo naša politika v duhu popolne kontinuitete s Prodijevo vlado. S Slovenijo smo v zadnjih letih vzpostavili dobre odnose, v tem času smo jih utrdili na številnih področjih, od gospodarstva do kulture, in s tem nameravamo nadaljevati. Potrjujemo celovito podporo vključevanju Slovenije v Evropsko unijo in bomo podpirali njeno vključitev v prvem krogu širitve, prav tako pa si bomo prizadevali, da bi Slovenija čimprej postala članica zveze NATO. Lahko tudi potrdim, da namerava predsednik vlade Massimo D'Alema pred odhodom na Dunaj, na vrh predsednikov vlad Evropske unije, obiskati Ljubljano, sicer pa bom tuzdi sam v kratkem, predvidoma 16. decembra v Sloveniji, kjer se bom pogovarjal o nadaljevanju medsebojnega sodelovanja na vseh področjih.

TRST / SEMINAR O ŠIRITVI EVROPSKE UNIJE

Za širitev EU potrebne temeljite reforme

Minister Letta je poudaril, da Italija podpira prizadevanja Slovenije za čim hitrejšo priključitev

TRST - V kongresni dvorani Hotela Savoia Excelsior v Trstu se je včeraj pričel dvodnevni mednarodni seminar pod naslovom »Nove meje Evrope - Poimovanja in modeli demokracije v državah kandidatkah za vstop v EU«. Posvet prireja Sekcija za Furlanijo-Julijsko krajino Mednarodnega instituta Jacques Maritain ter Observatorij za demokracijo v vzhodni Evropi. Seminarja se udeležujejo številni ugledni gostje. Včeraj je na seminarju sodeloval italijanski minister za evropske zadeve Letta, danes pa se ga bo predvidoma udeležil tudi slovenski minister za znanost Lojze Marinček.

Minister Letta je govoril o širitvi Evropske unije in pri tem poudaril, da so za to potrebne velike reforme. »Ze zdaj se moramo pripraviti na veliko Unijo s 26 državami, ki prav gotovo ne bo mogla delovati tako, kot danes deluje Evropska unija s 15 članicami,« je dejal italijanski minister in poudaril, da bodo zato potrebne

veliko bolj učinkovite institucije. Spregovoril je tudi o odgovornosti Italije v procesu širitve, pri čemer se je zavzel za čim večjo pomoč državam kandidatkam za priključitev. V zvezi s tem je Letta posebno pozornost namenil Sloveniji in poudaril, da je njena čim hitrejša pridružitve v interesu Italije, ki prizadevanja Slovenije podpira, kot tudi podpira slovenska prizadevanja za priključitev k zvezi Nato.

Razprava, v kateri sodelujejo tudi drugi politiki, ekonomisti in drugi strokovnjaki, je bila namenjena predvsem petim kandidatkam za prvi krog širitve: Sloveniji, Estoniji, Poljski, Češki in Madžarski, ki so pokazale največji napredek v sočasni rasti demokracije in prilagajanju zahtevam EU za priključitev. Letta je ob tem poudaril, da ima Evropska unija do teh držav veliko obvezo, da pa mora širitev potekati v znaku odprtosti, kar z drugimi besedami pomeni, da se ne sme nikogar izključevati.

TRST / OBISK MINISTRA ZA EVROPSKE ZADEVE V DEŽELNEM SVETU

Letta zagotovil podporo v zvezi s centrom »off-shore«

Govor je bil o najbolj perečih vprašanjih, ki zadevajo FJK

TRST - V okviru obiska v Trstu je bil včeraj minister za odnose z Evropsko skupnostjo Enrico Letta tudi gost deželenga sveta FJK, kjer ga je sprejel predsednik Antonio Martini, s katerim so bili se predsednik deželne vlade Roberto Antonione, podpredsednik deželenga sveta Milos Budin (na sliki) in svetovalka Bruna Zorzini Speticiz urada predsedstva sveta. Na srečanju je bil govor predvsem o stvareh, ki približe zadevajo nasu deželo.

Martini je ministra seznanil z nedavnim imenovanjem treh deželnih članov paritetne komisije in poudaril nujnost, da ta organ čimprej obnovi delo in reši nekatere zadeve, med katerimi je posebej važna tista, ki zadeva odnos med državno in deželno zakonodajo.

dajo. Antonione pa je ministra Letto spomnil predvsem na problem centra »off-shore«, o katerem bodo v kratkem sklepali na evropski ravni, in na Agendo

2000, se posebej kar zadeva novo določitev evropskih strukturnih skladov. Letta je zagotovil, da bo v zvezi s centrom »off-shore« posredoval pri ministru Viscu,

zagotovil osebo angazirano v zvezi z Agendo 2000 in seznanil prisotne z vsebino zakona o evropski skupnosti, ki je bil letos odobren v senatu.

KULTURA / BIENALNA PRIREDITEV

Ljubljana dobila »Manifesto 3«

Prikaz sodobne evropske umetnosti bo leta 2000 - Vsaki dve leti je v drugem mestu

LJUBLJANA - Ljubljana si je v konkurenci Newcastlea, Budimpešte in Palerma pridobila organizacijo bienalne prireditve sodobne evropske umetnosti Manifesta 3 leta 2000. Vest so včeraj potrdili na ministrstvu za kulturo. Manifesta je bienalna prireditev, prvič je bila organizirana leta 1996 v Rotterdamu, drugič pa letos v Luxembourg. Znotraj široko zasnovane vsebinske zasnove leži ideja, da se Manifesta vsakic pojavi v drugem evropskem mestu. Na tak način naj bi se uveljavila kot drugi pol tradicionalnim statičnim prireditvam, kakršni sta, denimo, kasselska Dokumenta ali beneski Bienale. Projekti znotraj Manifeste niso vezani izključno na galerijske prostore.

Odločitev o dodelitvi organizacije Manifeste 3 leta 2000 Ljubljani oziroma Sloveniji je svetovalni odbor Manifeste v sestavi Chris Dercon, Hedwig Fijn, Henry Mayric Hughes, Kasper Koning, Enrico Lunghi, Hans-Ulrich Obrist, Lilijana Stepancic in Barbara Vanderlinden sprejel na sestanku 23. novembra v Amsterdamu. Ob tem je potrdil kustosa Igorja Zabela za koordinatorka Manifeste 3. Izbor je sledil mnenju svetovalnega odbora, da je kulturna produkcija in infrastruktura Ljubljane na visoki ravni in omogoča oziroma zagotavlja kvalitetno izpeljavo te zahtevne mednarodne manifestacije.

Manifesta je bienalna prireditev. Prva, Manifesta 1, je bila organizirana od 9. junija do 19. avgusta leta 1996 v Rotterdamu,

druga, Manifesta 2, pa letos od 28. junija do 11. oktobra v Luxembourg. Bienale evropske umetnosti Manifesta s sedežem na Nizozemskem temelji na dvehletnem delu imenovanih selektorjev, ki v neposrednem stiku s posameznimi okolji izberejo umetnike, predstavnike posameznih držav. Letošnja Manifesta je po izboru treh neodvisnih umetnostnih kritikov kuratorjev - Roberta Flecka, Marie Lind in Barbare Vanderlinden - predstavila 47 evropskih umetnikov, njen namen je bil pregledati smeri in možnosti likovne umetnosti ob koncu tisočletja. Selektorji Manifeste 2 so se pri pripravi zavestno odrekli vnaprej definirani temi. Pri »krizarjenju« po evropskih državah pa se

jim je, kot pravijo, razkrila presenetljiva raznovrstnost umetniških smeri in tradicij. Prisli so do spoznanja, da je umetniška produkcija postala enakovredna na vseh koncih evropske celine.

Ustanovitelji Manifesto označujejo tudi kot »nomadsko«, »delo v nastajanju«, obenem pa kot »orodje za prekmajno komunikacijo in dialog, saj vzpostavlja vedno gostejšo mrežo odnosov med umetniki, kuratorji, kritiki in drugimi, ki so dejavni v svetu sodobne umetnosti«. Po njihovi zamisli naj bi ta bienalna prireditev postala »eksperimentalno tlo za nov val velikih mednarodnih razstav, ki bodo upoštevale nov evropski kulturni prostor v poznih 90-ih letih«. (STA)

DUNAJ / V PONEDELJEK UMESTITEV SOSVETA

Olip in Sturm kandidata za položaj predsednika

Usklajevanje med NSKS in ZSO bo potekalo vse do zadnjega trenutka - Soglasje o finančnih podporah

DUNAJ/CELOVEC - Umestitvena seja novega sosveta za Slovence pri uradu zveznega kancerja v ponedeljek na Dunaju bo zelo napeta. Obe osrednji politični organizaciji manjšine, Narodni svet koroskih Slovencev (NSKS) in Zveza slovenskih organizacij (ZSO), bosta verjetno kandidirali svojega kandidata: NSKS predsednika Nantija Olipa, ZSO pa Marijana Sturma, ki je že v

zadnjih starih letih predsedoval sosvetu.

O morebitnem skupnem predsedniškem predlogu so v zadnjih dneh tekli intenzivni pogovori med obema organizacijama, prav tako glede predloga za razdelitev finančnih podpor Avstrije v visini približno 17 milijonov silingov za leto 1998.

V slednjem vprašanju je bil dosežen konsenz, ki predvideva enako bazično podporo obema političnim kot tudi kulturnim organizacijama v visini po en milijon silingov. Usklajene pa so tudi ostale pozicije, tako da je na ponedeljkovi seji sosveta v tem vprašanju pričakovati skupno glasovanje predstavnikov manjšinskih organizacij. Pogajalcem organizacij je vrh tega uspelo ukladiti tudi preostale sporne točke predloga za leto 1998 s Slovenijo.

Glede predsedniške funkcije v sosvetu za dobo prihodnjih starih let Narodni svet koroskih Slovencev zahteva uresničitev rotacijskega sistema. Potemtakem naj bi predsedniku NSKS Matevzu Grlicu (1989 do 1994) in predsedniku ZSO Marijanu Sturm (1994 do 1998) sledil spet predsednik NSKS Nanti Olip. Sturm takšni praksi načelno ne nasprotuje, predlaga pa, da bi rotacijski sistem bil za dobo dveh let. Zacel bi Sturm, nato pa bi leta 2000 sledil Olip.

Če manjšinski organizaciji do ponedeljka ne prideta do skupnega predloga, bodo o predsedniku spet odločale politične stranke. Tako je bilo že na zadnjih volitvah, ko je bil Sturm izvoljen z glasovi

CERKLJE / PRVIČ NA SLOVENSKIH TLEH

Končana vaja Nata in Partnerstva za mir

Sodelovalo je skoraj 5500 vojakov iz 17 držav

CERKLJE - S taktično operativno prikazano vajo in slovesnostjo v letalskem oporišču Slovenske vojske v Cerkljah se je včeraj uradno končala vaja zveze NATO in Partnerstva za mir CAE '98, ki je minuli teden potekala na območju Dolenjske, Posavja in Kozjanskega. Ob zaključku sta novinarje nagovorila tudi vrhovni poveljnik zaveznih sil v Evropi, general Wesley Clark, in predsednik države gostiteljice Slovenije Milan Kučan.

Predsednik Kučan je ocenil, da je Slovenija s svojimi prizadevanji pri organizaciji vaje in dejanskim sodelovanjem svojih vojakov potrdila, da so slovenske oborožene sile usposobljene za sodelovanje z enotami zavezništva in dosegaajo zadovoljivo raven interoperativnosti, kar potrjuje kredibilnost

slovenske kandidature za polnopravno članstvo v zvezi NATO. Po njegovih besedah je bila vaja izvedena na visoki strokovni ravni in brez nesrec, poleg novih znanj in izkušenj pa so se v času njenega trajanja stkale številne vezi zavezanja in prijateljstva, ki bodo dodatno prispevale h krepitvi miru in stabilnosti v Evropi.

V svojem nagovoru na včerajšnji slovesnosti je predsednik Kučan tudi poudaril, da je vaja sicer potekala blizu nestabilnega dela jugovzhodne Evrope, vendar ni bila usmerjena proti katerikoli državi, ker ni predstavljala priprave na konkretne operacije, ampak je slo za vajo v podporo miru, na kateri so se udeleženci usposabljali v dejavnosti, ki jo lahko uporabijo v katerikoli državi. General Clark se je vod-

stvu Slovenije in njenim prebivalcem zahvalil za, kot je dejal, »odlično raven logistične podpore in gostoljubje, ki so ga bili deležni udeleženci vaje iz 22 držav«. Vaja Cooperative Adventure Exchange 98 je pomemben simbol nove Evrope in nove evroatlantske skupnosti, kot tudi prepričljiv pokazatelj usposobljenosti zveze NATO, ki je svoje znanje in sposobnosti že potrdila v podobnih operacijah v BiH, na Kosovu in tudi kot preventivna enota v Makedoniji, je na današnji slovesnosti se poudaril general Clark.

Poveljnik kopenskih sil južnega krila zveze NATO general Giuseppe Ardito, ki je vodil enotedensko usposabljanje skoraj 5500 vojakov in castnikov iz sedemnajstih držav, pa je poudaril, da je bila vaja CAE '98 v marsicem prelomna, saj so bile kopenske sile za hitro posredovanje evropskega poveljstva zavezništva tokrat prvič razmešene zunaj območja odgovornosti zveze NATO. Prvič je v okviru taktične operativno-stabne in terenske vaje potekala tudi sanitetna vaja, prav tako prvič pa je vaja zveze NATO in programa Partnerstva za mir potekala v Sloveniji. Po besedah generala Ardita udeležba kopenskih sil južnega krila zveze NATO potrjuje, da so sodelujoče države, med njimi nečlanice zveze NATO srednje in vzhodne Evrope v celoti sprejele nove oblike vojaškega in političnega sodelovanja v Evropi, ki so bile se pred desetletjem nepredstavljive, hkrati pa tudi program Partnerstva za mir kot standard taksnega sodelovanja.

NOVICE

Deželna svetovalka Bruna Zorzini Spetič o usposabljanju učiteljev s slovenskih šol

TRST - Deželna svetovalka Bruno Zorzini Spetič je v teh dneh večkrat posredovala pri deželnem odborniku za vzgojo in kulturo Francu Franzuttiju s predlogom, da čim prej skliče novo srečanje krajevnih in ob njih se slovenskih univerz, ki bi lahko morda hitreje kot tukajšnje organizirala izpopolnjevalne tečaje za učitelje. Do posega je prišlo zato, ker morajo učitelji na osnovnih šolah odslej imeti univerzitetno izobrazbo, tisti, ki že poučujejo, pa morajo opraviti dodatne tečaje, ki jih morajo organizirati univerze. Pri tem pa za slovenske solnike tečaje se ni in lahko se celo zgodi, da bo do njih prišlo sele po dveh letih, ker je pouk slovensčine predviden sele v drugem dvehletju. Svetovalka Zorzini jeva je od odbornika dobila ustrežna zagotovila, da slovenska sola ne bo kakovostno okrnjena.

Slovenske ceste so letos terjale 282 življenj

LJUBLJANA - V letošnjem letu je na slovenskih cestah zaradi prometnih nesrec življenje izgubilo 282 oseb, kar je 12 odstotkov manj kot v enakem obdobju lani, ko je življenje izgubilo 322 oseb, je sporočil Urad za javno varnost pri MNZ. Za posledicami prometnih nesrec je od 1. maja, ko je začel veljati nov zakon o varnosti cestnega prometa, pa do včeraj umrlo 25 odstotkov manj oseb kot v enakem obdobju lani, kar pomeni, da je letos v tem obdobju življenje izgubilo 167 oseb, v enakem obdobju lani pa 223 oseb.

Utrinki iz preteklosti

Prvo obhajilo pri Sv. Ivanu 1947

Posnetki, kot je zgornji, predstavljajo res že zgodovino. Nastal je 25. maja 1947 v cerkvi pri Svetem Ivanu, ob prvem svetem obhajilu za slovenske otroke. Cerkev je bila nabito polna, otrok, ki so prejeli prvo obhajilo pa je bilo kar 82.

OTVORITEV 75. AKADEMSKEGA LETA / PREDSEDNIK POSLANSKE ZBORNICE LUCIANO VIOLANTE

»Univerza naj bo kovnica evropskih vodilnih kadrov«

Govori rektorja, študenta in uslužbenke - Proluzija prof. Bartoleja

Trst je že od nekdaj stičišče narodov in kultur. Prav zato lahko trzaska univerza postane danes kovnica novih evropskih vodilnih kadrov. Na tak način pa trzasko vseučilišče lahko tudi bistveno prispeva k uveljavljanju italijanskega interesa pri širjenju Evropske unije proti vzhodu, zlasti proti Češki, Madžarski in Sloveniji.

Tako je med drugim povedal predsednik poslanske zbornice Luciano Violante, ki je sinoci spremljal kot gost na slovesni otvoritvi akademškega leta 1998-99 trzasko univerze. Priložnost je bila posebno slovesna, saj gre za 75. akademsko leto našega vseučilišča. O njegovi zgodovini in sedanjem položaju je na slovesnosti podrobneje govoril rektor Lucio Delcaro v svojem uvodnem poročilu.

Rektor je spomnil, da je trzaska univerza ob svoji ustanovitvi leta 1924 obsegala eno samo fakulteto, in sicer ekonomsko. V 75 letih se je zelo razvila, saj danes šteje 12 fakultet z 42 učnimi smerni, na njej poučuje 2.025 izrednih, rednih in honorarnih profesorjev, studira pa 24.646 študentov. Delcaro je posebej poudaril, da iz inozemstva prihaja kakih 1.000 študentov, zlasti iz Slovenije in Hrvaske. Rektor je dejal, da mora biti univerza čim bolj zraščena z okoljem, v katerem deluje, ter v tem smislu pozdravil nove možnosti, ki jih odpira univerzitetna avtonomija. Izrazil je tudi prepričanje, da se bo morala trzaska univerza specializirati za to, da bi postala zanimiva za širše

kroge študentov. Med pregledom dejavnosti posameznih fakultet je nekajkrat poudaril tudi njeno mednarodno razsežnost in se posebej sodelovanje s sosednjimi državami.

Po rektorju je imel besedo prof. ustavnega prava Sergio Bartole za nastopno predavanje. Govoril je o ustavnih spremembah in politični tranziciji. Primerjal je različne zgodovinske primere demokratičnega prehajanja iz ene ustavne ureditve v drugo ter ugotovil, da ni enega samega modela, na katerega bi se Italija lahko sklicevala v svojih naporih za ustavne reforme, saj je v nekaterih primerih do omenjenih demokratičnih procesov prišlo na osnovi samih ustavnih norm, v drugih primerih pa z neposrednim sklicevanjem na suverenost ljudstva.

Na govorniški pult sta stopila še predstavnica neučnega osebja Paola Morelli in predstavnik študentov Emanuele Zaian. Oba sta opozorila na razne pomankljivosti v delovanju univerze, a sta v glavnem poudarila voljo po sodelovanju za njeno nadaljnjo rast.

Slovesnosti v zborni dvorani so se poleg študentov in profesorjev udeležili številni predstavniki krajevnega kulturnega, gospodarskega, verskega in političnega življenja. Priznati moramo, da je izpadla dokaj rutinsko. Tudi bruci, ki so nastopili ob koncu, so bili skorajda prazno obredni. Ozračje je nekoliko razživilo edinole zaključno petje starodane študentske himne »Gaudemus, igitur, iuvenes dum sumus«.

Akademski senat ob včerajšnji otvoritvi (foto KROMA)

OBČINSKI SVET / PREDSTAVITEV PRORAČUNA

Repentabor: novih davkov ne bo

O proračunu bodo razpravljali na seji 16. decembra

Repentabrski občani bodo lahko zadovoljni. V prihodnjem letu se občinski davki ne bodo povišali, cene storitev bodo ostale nespremenjene, grozečega dodatka IRPEF ne bo, prav tako se ni spremenil občinski davek na nepremičnine, ki bo še vedno znašal 4,5 promile. Vse to se bo seveda zgodilo, če bo občinski svet odobril proračun za prihodnje leto, ki ga je župan Aleksij Krizman na včerajšnji občinski seji predstavil občinam svetovalcem.

Po pravilniku bodo imeli sedaj 10 dni časa za morebitne pisne pripombe in popravke, pri čemer se bodo lahko poslužili tudi tehnične pomoči odgovornega za knjigovodstvo Vojka Lovrihe, ki bo v soboto, 5. decembra, na razpolago za vsa tehnična in druga pojasnila. Občinski svet bo nato razpravljal o proračunu na prihodnji seji, ki bo v

sredo, 16. decembra.

Na občinski seji so z glasovi večine in Slovenske skupnosti ter vzdržanju svetovalec Kartela svoboščin Guerre odobrili prilagoditev proračuna za letošnje leto. Tako so iz ostanka proračuna za leto 1997 prenesli 20 milijonov lir, ki bodo namenjeni ureditvi anagrafskega urada v pritličju zupanstva, da bi omogočili starejšim občanom primernejši dostop do urada; 15 milijonov lir so namenili za nujna popravila na strehi osnovne šole na Colu, v proračun pa so iz raznih razpoložljivih postavk prenesli se 22 milijonov lir, ki jih bodo izkoristili v sledece namene: 11, 5 milijona za solski prevoz, 3, 5 milijona za pravno službo (zaradi prizivov na Dezelno upravno sodišče), 3 milijone za uradniške potrebscine, 3 milijone za posege na socialnem področju in milijon za osebje.

Umrli je dosledni komunist Jure Canciani

Po dolgi bolezni, ki ji je do zadnjega ponosno kljuboval, je umrl znani komunistični voditelj Jure Canciani.

Rodil se je 20. januarja 1931 v slovenski antifasistični družini pri Sv. Ivanu. Pri 17 letih je kot mlad kovinar stopil v komunistično mladinsko organizacijo in vsa njegova življenska pot se je nato nadaljevala v vrstah delavske stranke. Aktiven je bil tudi v sindikatu, v letih, ko je živel v Krizu, pa se je udeleževal tudi v prosvetnem življenju.

Sredi 60-ih let je postal funkcionar trzasko federacije Komunistične partije in član pokrajinskega tajništva. Pet let je sedel v občinskem svetu, bil pa je tudi član upravnega sveta Avtonomne pristaniške ustanove.

Ko se je nekdanja KPI razdelila v DSL in SKP, se je opredelil za Stranko komunistične prenoval: postal je trzaski tajnik stranke, zadnja leta predsednik tukajšnje federacije, bil pa je tudi član vsedržavnega odbora SKP. Prav na listi SKP se je vrnil v klopi trzasko občinskega sveta, kjer sedaj sedi njegov sin Igor.

Jure Canciani se je že dalj časa boril proti raku, ki ga je fizično prizadel, a duhovno ni strl. Bil je aktiven do zadnjega: se pred kratkim je nastopil ob vsedržavnem tajniku Bertinottiju na srečanju, ki so ga priredili v dvorani Miela. Prejšnje dni se je njegovo stanje poslabšalo, da se je moral zateči v glavno bolnišnico, kjer so ga sprejeli v oddelek za urgentno medicino in kjer je prejšnjo noč umrl.

Stranka komunistične prenoval se v sporočilu poklanja »tovarišu Cancianiju, delavcu in komunističnemu voditelju, ki je 50 let bil aktiven v razrednem boju, ustanovitelju stranke, najprej tajniku in potem predsedniku trzasko federacije.« Canciani je bil »zglede skozi vse svoje življenje, neutrujen samouk, antifasist, internacionalist, ki se je navdušeno boril do svojih zadnjih dni za uveljavitev interesov in pravic delavskega razreda.« Njegova vsakodnevna politična dejavnost je vedno bila blizu resničnim potrebam in interesom ljudskih množic in ta nauk je »Cancianijeva zapuščina stranki, levici in demokratičnim italijanskim in slovenskim silam v Trstu.«

Stranka je tudi sporočila, da bo pogreb v ponedeljek, 30. novembra, ob 11. uri v mrtvašnici pri Sv. Ani in da se ga bo udeležili predstavniki vsedržavnega tajništva in vodstva stranke. Danes bodo zbirali podpise na zalni knjigi v sedežu v Ul. Tarabocchia 3 od 10. do 13. in od 16. do 20. ure, jutri pa od 10. do 13. ure, kot tudi v krožku v Ul. Masaccio 24 danes od 16. do 20. ure, jutri pa od 10. do 13. in od 16. do 20. ure.

Za Stranko komunistov sta sozale izrazila dolgoletna Cancianijeva tovariša Iacopo Venier in Fausto Monfalcon, pokrajinski in deželni koordinator stranke, ki ugotavljata, da je Canciani bil zgledna osebnost trzasko delavskega in komunističnega gibanja, »čigar delo bo ostalo za zgled vsem italijanskim in slovenskim demokratičnim silam.« Stranka se ga spominja »z bratskimi občutki, ki jih nedavna politična ločitev ne more skaliti,« piseta Venier in Monfalcon.

Stojan Spetec nam je poslal naslednji zapis: »Pod navidezno trdo skorjo je bil Jure Canciani človeško mehak in čustven po značaju. To je se posebej prišlo do izraza zadnje mesece njegovega življenja, ko je zavestno kljuboval smrti in se z njo spopadal, čeprav je vedel, da je neizprosna. "Videl sem umirati svojega brata, zato vem," mi je govoril v Podlonjerju, ko je močan dež pokvaril praznik komunističnega tiska. Stisnili smo se k mizi, pa je Jure stopil na oder, k domačim godcem in zapel Bilecanko, ki mu je bila se posebej pri srcu. Rad je pel, v mladosti mu ni bilo dano, da bi v Krizu bil pevec in aktivist hkrati. Drugič mi je ob poslušanju balkanske glasbe s srmežljivim nasmehom priznal, da jo ima rajši kot alpske poskocnice. Takrat se mu je duša odprla: govoril je predvsem o materi, ki jo je imel zelo rad, ker ga je v mladosti scitila tudi pred policijskimi preiskavami.«

Podpredsednik deželne sveta Milos Budin pa je ob smrti Jureta Cancianija dejal: »Vest me gotovo navdaja z veliko otožnostjo, ker sva bila kljub razliki v letih zelo navezana na začetku 70-ih let, bila sva dobra prijatelja po človeški plati in me je prav Jure vpisal v KPI leta 1972. Vedno sem zelo spoštoval in cenil njegove kulturne in politične sposobnosti vredne človeka z dosti višjo solsko izobrazbo. Izredno lep odnos sva ohranila tudi po razkolu KPI, ko sva pristopila k različnim strankam. Jure se je dobesedno razdajal za politiko, zanjo je žrtvoval vse in zanjo prikrasal tudi svoje zasebno življenje.«

POMORSKA POSTAJA / PREDAJA SEA PRINCESS

Sindikalna akcija ob predaji velikanke

Danes dopoldne bo pri Pomorski postaji v Trstu velik praznik. Družba Fincantieri bo slovesno predala naročniku, angleški ladjarski družbi P&O Princess Cruises, potniško velikanko Sea Princess, ki so jo zgradili v trzaski ladjedelnici. Slovesno priložnost pa bodo izkoristili predstavniki delavcev ladjedelnic Fincantieri v Trzicu in v Margheri pri Benetkah, da bi opozorili na svoje sindikalne zahteve, ki so privedle do razbitja pogajanj o organizaciji dela in zakupih. To bodo storili na sorazmerno »mehak« nacin: delili bodo letake udeležencem praznika, kakor seveda tudi vsem mimoidočim.

Pomen te protestne akcije je obrazložil včeraj na tiskovni konferenci v Trstu vsedržavni koordinator za ladjedelniški sektor sindikata FIOM-CGIL Sandro Bianchi. Povedal je, da so se pogajanja med sindikati FIOM-CGIL, FIM-CISL in UILM ter družbo Fincantieri o organizaciji in zakupih dela razbila zaradi nepopustljivosti vodstva Fincantieri. Sindikati so za sklenitev sporazuma umaknili marsikatero zahtevo, vztrajali pa so pri treh temeljnih pogojih: 1. da dela v ladjedelnicah, ki so v zakupu, ne gredo

potem se v podzakup; 2. da sindikalne pravice veljajo tudi za delavce podjetij, ki delajo v zakupu; 3. da enotna sindikalna predstavništva smejo posegati pri podjetjih, ki imajo dela v zakupu, glede spoštovanja norm o varnosti.

Zadeva ni od muh, saj danes glavnino del v ladjedelnicah Fincantieri opravljajo zunanja podjetja, pri katerih je spoštovanje sindikalnih norm in določil o varnosti zelo negotovo. Ni slučajno, da je v zadnjem letu prišlo do treh smrtnih nesreč na delu. Toda Bianchi je stalisce sindikatov utemeljil tudi z ekonomskimi razlogi: posli družbe Fincantieri so lani dosegli 4.500 milijard lir vrednosti, kar 12 odstotkov več kot leto poprej, dobiček pa je znašal borih 10 milijard lir. To je po mnenju sindikatov treba pripisati tudi slabemu delu zunanjih podjetij, ki ga je treba nemalokrat popravljati ipd. Skratka, po menju sindikatov bi se morala sama družba Fincantieri prva zavzeti za omejitev oddajanja del zunanjim podjetjem za zaščito svojega ekonomskega interesa.

Bianchi je obzaloval, da današnja protestna akcija ne bosta podprla sindikata FIM-CISL in UILM.

KRIZA / VSI DELAVCI V MOBILNOST

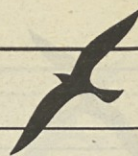
Manifestacija za tovarno Sitip

Poziv župana Illyja za skupen nastop

Delavci tekstilne industrije Sitip pri Orehu v miljski občini bodo danes stavkali in priredili demonstracijo v trzaskem mestnem središču. Dopolne bodo imeli protestni shod pred trzasko prefekturo, da bi opozorili na vse bolj dramatično stanje, v katero je zabredel obrat, pri katerem so zaposleni. Kljub nestetnim obljubam se vedno ni prišlo do zamenjave lastništva, ki bi podjetju zagotovila produktivno prihodnost. Povrh se je 130 od skupnih 270 delavcev na začetku tega tedna vrnilo v tovarno po treh mesecih dopolnilne blagajne, a v njej nima pravega dela. Včeraj pa je prispela se neuradna vest, da naj bi decembra vse delavce vpisali v »mobilnost«, se pravi v dopolnilno blagajno brez garancij za ohranitev starega delovnega mesta.

Protest bo pred prefekturo, ker je prefekt De Feis prevzel vlogo posrednika pri zadevi.

Ob najnovejših dramatičnih vesteh je trzaski župan Riccardo Illy objavil odprto pismo, v katerem poziva vse krajevne politične, socialne, gospodarske kulturne in verske dejavnike, naj se združijo v skupen nastop za obrambo tekstilne tovarne pri Orehu, tako kot so se pred nekaj leti uspešno postavili v bran škedenjske železarnice. Illy v pismu pouarja, da obstajajo konkretne možnosti za zamenjavo v lastništvo in da so tudi banke upnice pokazale načelno pripravljenost za takšno operacijo. Treba je storiti vse, da se najde primerna rešitev, poudarja župan.

PREDSEDNIK DEŽELNEGA SVETA OBISKAL SSO

SSO orisal Martiniju probleme manjšine

Govor je bil tudi o odnosu deželnih ustanov do Slovencev

Predsednik deželnega sveta Furlanije-Juljske krajine (FJK) Antonio Martini je včeraj popoldne v Trstu obiskal Svet slovenskih organizacij (SSO). Osrednja tema pogovorov je bil zakonski osnutek za zaščito slovenske manjšine, ki ga je oblikoval poslanec Domenico Maselli in o katerem bo ožji odbor ustavne komisije poslanske zbornice priredil v ponedeljek avdicije.

Martini se je v Trstu srečal s predsednikom SSO Sergijem Pahorjem, predsednikom Slovenske prosvete iz Trsta Marijem Mavrom, predsednikom Zveze slovenske katoliške prosvete iz Gorice Damjanom Paulinom, Giorgiom Banchiom za videmsko pokrajino in Livijem Valencicem. Predstavniki krovne organizacije so Martiniju predložili upravičena pričakovanja slovenske manjšine in poudarili, da Slovenci v Italiji pričakujejo dober zakon, ki ne bo manjšini omogočil samo preživetje, ampak tudi vsestranski kulturni, gospodarski in civilizacijski razvoj.

Pred začetkom avdicij so izrazili nekatere pomisleke in pripombe, ko besedelu Masellijevega osnutka. V prvi vrsti gre za določitev manjšinskega ozemlja, na katerem bo veljal zakon, oblikovanje paritetične komisije in zajemeno zastopanost manjšine v izvoljenih telesih.

Poleg zaščitnega zakona so se na srečanju pogovarjali tudi o položaju v deželi. Med drugim so opozorili, da v tiskovnem uradu dežele primanjkuje ljudi z znanjem slovenskega jezika, zaradi česar Slovenci težko uporabijo pravico za izročitev prošnje za podporo društvom v slovenščini. Poleg tega so izrazili mnenje, da bi morale vse ustanove slovenske manjšine dobiti podporo, ne le laične, ampak tudi tiste verskega značaja. Opozorili so tudi na upadanje pluralizma

na deželnem sedežu italijanske radiotelevizije RAI.

Martini je izrazil razumevanje za zaskrbljenost manjšine in je zagotovil, da bo preko svojih zastopnikov posredoval pristojni komisiji poslanske zbornice stalnice slovenskega prebivalstva v deželi, ki bo tudi sama morala prilagoditi svojo zakonodajo, kar zadeva slovensko prisotnost.

Na fotografiji (foto KROMA) Predsednik SSO Sergij Pahor s predsednikom deželnega sveta Antoniom Martinijem

NABREŽINA / DREVI V SOKOLOVEM ŠOTORU

Poklon Igu Grudnu ob 50-letnici smrti

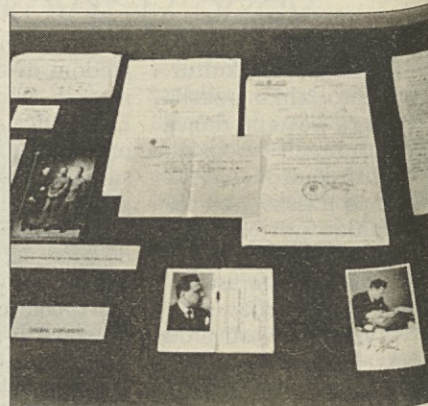
V občinski knjižnici razstava o pesnikovem delu

Na jutrišnji dan bo potekalo točno petdeset let od smrti Iga Grudna, pravnika, domoljuba, antifasista, predvsem pa pesnika rodne Nabrežine. Domača vas, slovensko kulturno društvo, se bo drevi poklonilo njegovemu spominu z osrednjo proslavo pod ogretim šotorom na Sokolovem igrišču v Nabrežini.

Bogat spored, ki ga je rezijsko pripravila društvena kulturna referentka Maja Lapornik, predvideva nastope številnih kulturnih dejavnikov. Grudnovi pesem bodo najprej zapeli dijaki in dijakinja nizje srednje sole Iga Grudna, ki jih vodi njihova profesorica glasbene vzgoje Edith Kocjan, sola pa bo nastopila tudi s plesno točko pod mentorstvom bivše dijakinje Ivane Ban.

Seveda bo pod vodstvom Bojane Kralj nastopil tudi drustveni mešani pevski zbor, ki je prav letos spomladi praznoval obletnico delovanja z jubilejnim koncertom v nabrežinski cerkvi. Glasbeni del proslave bosta obogatila tudi vaska godba na pihala pod taktirko Sergia Grattona ter mladi in nadebudni ansambel Kraski ovčarji. Presenečenje večera bodo predstavljali otroci pevk in pevcev Grudnovega zbora, ki bodo z amaterskim igralcem Jožkom Okreticem predstavili originalno koreografsko interpretacijo zasanjanega pesnika. Priložnostne misli pa so bile zaupane Marizi Skerk Kosmina, Marku Tavcarju ter Ivanu Vogriču.

V vecnamenskih prostorih občinske knjižnice na trgu Sv. Roka bo se danes in

jutri na ogled dokumentarna razstava o Igu Grudnu, ki jo je društvo pripravilo v sodelovanju z ljubljansko NUK (foto KROMA). Četrtekove otvoritve sta se ob društvenih in občinskih predstavnikih udeležila tudi Grudnov sin Primož ter urednica razstave mag. Rozina Svent. Razstava je razdeljena na dva dela. V prvem so razstavljeni osebni dokumenti, pisma in korespondenca z vidnejšimi ustvarjalci iz prve polovice tega stoletja. Drugi del pa zaobjema Grudnovi pesniško delo in manj znano prozo, saj so razstavljene knjižne prve izdaje ter številni rokopisi in jetniški dnevniki. Ob tem je Sventova poudarila presunljiv podatek, da je bila do danes objavljena le slaba tretjina Grudnovih del.

Razstava bo na ogled se danes med 18. in 20. uro, jutri dopoldne ter zvečer od 16. do 19. ure. (fgh)

design link

poudarek na kakovosti

Crem Caffè

Nova paleta izdelkov

Cremcaffè je že na razpolago v najboljših trgovinah in marketih.

GUSTO FORTE

Močan in izrazit, za okusnejši začetek dneva.

GUSTO PREGIATO

Plemenit in bogat, da bo vsaka priložnost trenutek ugodja.

GUSTO BAR

Popoln in edinstven, vam razodene čar najboljše kave.

GUSTO PREZIOSO

Dragocen in prefinjen, osvaja ljubitelje kakovostne kave.

GUSTO GENTILE

Z nežnim okusom, v celoti ohranja aromo kave brez kofeina.

NOVA PODOBA ZA OBIČAJNO KAKOVOST

OBČNI ZBOR / ZAVOD ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE

SDZPI, vezni člen med šolo in delom

Prihodnje leto bo Zavod proslavil 20-letnico delovanja

Slovenski zavod za poklicno izobraževanje ima v slovenski manjšinski družbi posebno mesto in vlogo. Je tista solska institucija, ki ima se najbolj razvejan stik s svetom dela, v skoraj dveh desetletjih obstoja je postal za mlade nekaksen vezni člen med solo in delovnim mestom.

Upravljanje takega zavoda ni lahko. Vodstvo mora biti stalno pozorno na spremembe in novosti na tržišču dela; ponujati mora take tečaje, ki po eni strani zadoščajajo mladim (in tudi manj mladim), po drugi strani pa morajo tudi ponuditi tečajnikom možnost zaposlitve. Tako idealno izobraževalno-zaposlitveno simbiozo je zavod v preteklem solskem letu zabeležil s tečajem Evropskega socialnega sklada za negovalke na domu, saj se je večina kvalificiranih že zaposlila, kot je v svojem poročilu na četrtkovem občnem zboru izrecno poudarila ravnateljica SZDPI Tamara Blazina.

Iz njenega poročila je bilo izšla res laskava slika delovanja Zavoda. V prejšnjem solskem letu je SDZPI opravil 20 tečajev rednega delovanja, 4 tečaje Evropskega socialnega sklada ter en privatni tečaj za skupnih 8.380 učnih ur. Tečaje je uspešno zaključilo 278 tečajnikov.

Med novostmi je Blazina omenila 50-urni tečaj italijanske za mlade priseljence (Albance, Kitajke, Romane in Maročane), ki sočasno nastanjeni v Dijaškem domu v Trstu. Poudarila je še nadaljnje sodelovanje z ostalimi slovenskimi višjimi srednjimi solami, ki predstavljajo obojestransko obogatitev.

Glede programa tečajev v solskem letu 1998/99 je Bla-

zinova ugotovila, da so se možnosti za crpanje sredstev iz rednega delovanja (to je s prispevki Dezele) zelo skrcile. Ob dveh dvoletnih tečajih za mlade je imel zavod za izpopolnjevalne tečaje na razpolago omejeno število ur, zato je bilo odobrenih samo 11 tečajev. Povsem drugače je s tečaji iz Evropskega socialnega sklada: Dezel je odobrila kar 11 od skupnih 13 predstavljanih tečajev. Prispevek za odobrene tečaje bi znasal skoraj poldrug milijardo lir. Tudi ta svetla plat prizadevanj SDZPI pa ima svojo senčno točko, za kar pa ni mogoče kriviti vodstva Zavoda. Vse zastavljene pobude bo zelo težko izpeljati zaradi slabega odziva. Tako na primer v Gorici ne bo po vsej verjetnosti mogoče izpeljati enega tečaja za

absolvente višjih srednjih sol, kljub temu da je Zavod kontaktiral maturante zadnjih starih let. Do konca leta bi moral steci goriski tečaj za upravljanje podjetja. Ob sedanjih osmih vpisanih kaže, da se bo moral zavod odpovedati tečaju (in tudi 170 milijonom lir, ki bi jih prejel za njegovo izvedbo...). Blazina je izrecno poudarila, da so tečaji iz Evropskega socialnega sklada brezplačni ter da prejmejo obiskovalci stipendijo. So torej zelo privlačni, zato bi bilo res škoda ne izkoristiti ponujene priložnosti.

Predsednik Branko Jazbec je v svojem predsedniškem poročilu uokviril delovanje zavoda v širši družbeni okvir. Namignil je na nove možnosti, ki jih odpira program Interreg II za sirjenje delovanja tudi onstran

meje; z zadovoljstvom je tudi ugotovil, da so se pobude v videmski pokrajini »prijele«, in da je tam končno nastopila priložnost za bolj zahtevno pobudo v sodelovanju z Gorsko skupnostjo Nadiskih dolin. Ob koncu se je spomnil, da bo 24. oktobra prihodnjega leta poteklo 20 let, odkar so Slovensko gospodarsko združenje, Sindikat slovenske sole, Kmečka zveza Trst, Kmečka zveza Gorica, Dijaska matica in Slovenski raziskovalni institut ustanovili Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje. To obletnico bo treba, seveda, primerno obeležiti, lahko pa bo tudi priložnost za posvet o formiranju med Slovenci v Italiji in vlogi Zavoda v okolju, ki je v primerjavi z letom 1979, ko je SDZPI nastal, znatno spremenjeno.

V nedeljo na Opčinah poklon Vinku Beličiču ob njegovi 85-letnici

To poletje je pesnik in pisatelj Vinko Beličič slavil svoj 85. rojstni dan. Kdorkoli ga pozna, ve, da so mu imenitna in hrupna praznovanja tuja, vendar pa tudi ne bi bilo prav, da bi tak veličastni jubilej sel mimo, ne da bi ga obeležili na vsaj nekoliko slovesen način. Tako so člani društva Finzgarjev dom na Opčinah sklenili, da pripravijo majhno slovesnost, s katero bodo pesnika počastili, siršo javnost pa opozorili ne samo na jubilej, pač pa predvsem na umetniški pomen njegovega dela.

Kulturno prireditev, ki bo na sporedu v nedeljo, 29. novembra, ob 17.30, bodo oblikovali govornik Sasa Martelanc, dramska skupina »Tamara Petaros« ter vokalni koncert Verlaetum, sceno pa je oblikovala Magda Samec Skerjavaj. Za recital so si mladi recitatorji izbrali deset pesmi iz antološke zbirke Blizine in daljeve, ki je izšla ob pesnikovi 80-letnici, in dva prozna odlomka iz Beličičeve knjige z naslovom Na vetrovni postojanki.

Breda Susič

KONZORCIJ VIN KRAS / SIMPOZIJ

O perspektivah vinogradništva

Razvojne možnosti so velike, uskladiti pa jih bo treba z značilnostmi kraškega okolja

V kongresni dvorani padriskega Znanstvenega centra se je včeraj popoldne odvijal zanimiv simpozij z naslovom »Bodocnost vinogradništva v okolju s kontroliranim poreklom Kras«, ki ga je priredil kraški konzorcij za zaščito kontroliranega porekla.

V uvodnem pozdravu je predsednik Konzorcija Benjamin Zidaric poudaril, da je edinstvenost kraske pokrajine v dobri meri sad večletnega posega človeka, ki na njej dela in živi. V nadaljevanju je izpostavil dejstvo, da je danes krasno vinogradništvo pred izzivom razvoja in modernizacije, ki pa ju je treba primerno uskladiti z značilnostmi teritorija.

Deželni odbornik za

kmetijstvo Giorgio Venier Romano je se izrazil priznanje krasnim vinogradnikom, katerih delo otežujejo geografske posebnosti kraske pokrajine. Ob tem je Romano napovedal, da bodo končne leta v deželi na razpolago dovoljenja za kar devetsto hektarjev novih vinogradniških nasadov, ter približno osem milijard lir temu namenjenih prispevkov. »V Trzaski pokrajini je trenutno nekaj več kot tristo hektarjev vinogradov, ki bi jih lahko dvignili na stisto s približno petnajstmilijarno investicijo ter seveda s pridobitvijo novih prostorov za nasade«, je dejal Giovanni Degenhardt s Pokrajinskega kmetijskega nadzornistva. Posebno zanimiv je

bil zgodovinski pregled vinogradniške dejavnosti na Trzaskem, ki ga je podal strokovnjak Kmečke zveze Mario Gregorič. Iz njegovega poročila je bilo namreč razvidno, da se ta prostor lahko ponese s kvalitetnim vinogradništvom se iz časov stariškega cesarstva.

Približno polovica pridelanega vina je na Trzaskem prodana kar v osmicah, ustekleničena vina pa so le 15 odstotkov prodane. Vinogradi s kontroliranim poreklom trenutno predstavljajo manj kot deset odstotkov celotne vinske proizvodnje na Trzaskem, kar seveda pomeni, da so razvojne možnosti tako v kvaliteti kot tudi v količini proizvodnje izredno velike.

Najhujiši sovražnik tudi vinogradniških podjetnikov so izredno omejevalni in zapleteni normativi ter zakonodaja. Nacelnik okrajnega gozdnega nadzornistva v Trstu Aldo Cavani je jasno povedal, da v Trzaski pokrajini kar dve tretjini površin brnenijo hidrogeoloske in druge vinkulacije, kar polovico trzaskega območja pa pokrivajo v glavnem nedotakljivi gozdovi.

V džungli prepletao- cih se najrazličnejših predpisov in omejitev pa naj bi bili v olajšanje področni regulacijski načrti. Ali vsaj tako pravi Vittorio Talandini z Dezelnega ravnateljstva za prostorsko načrtovanje, čeprav izkušnja uči, da je lahko slab regulacijski načrt nagrobni kamen za vsako tudi pogumno kmetijsko pobudo. (igb)

ACLI-ISTRIA / PREDSTAVITEV EGGERJEVE KNJIGE

Cerkev in etnične manjšine

Publikacijo bodo predstavili v Peterlinovi dvorani 4. decembra

Na pobudo združenja Acli za FJK in krožka Istria bodo v petek, 4. decembra v Peterlinovi dvorani (Ul. Donizetti, 3) predstavili knjigo Cerkev in etnične manjšine prof. Kurta Eggerja. Predstavitve, ki se bo začela ob 17. uri, se bosta poleg avtorja udeležila tudi prof. Domenico Maselli, protestantski pastor v Lucci, sicer parlamentarec in član komisije za ustavna vprašanja, v okviru katere nastopa kot poročevalec zakonskih osnutkov o zaščiti jezikovnih manjšin v Italiji (tako »okvirnega« zakona o zaščiti jezikovnih skupnosti, o ustavni zaščiti Ladincev v pokrajini Trento in o zaščitnem zakonu za slovensko manjšino v FJK) in mons. Marino Qualizzo, rektor Višjega instituta za verske znanosti v Vidmu.

V knjigi, ki je izšla pri Založbi Dehoniane v Bologni, si prof. Egger za-

stavlja in odgovarja na številna vprašanja, na primer: »Katera so vodila krasanske etike, da bi med seboj različne jezikovne in etnične skupine živele v sožitju in miru? Kako množičnost na enem teritoriju lahko postane bogastvo in ne vzrok za napetost in konflikte? Kako si Cerkev, se posebno katolika, predstavljajo svojo vlogo v Evropi narodov in manjšin?«

Kurt Egger, pater kapucin, se je rodil leta '40 v Brixnu, doma je studiral teologijo, na milanski katoliški univerzi pa je diplomiral iz sodobne književnosti z disertacijo o dvojezičnosti na Južnem Tirolskem. Na univerzi v Innsbrucku poučuje socialno jezikoslovje, sodeluje pa se z drugimi univerzami, med drugim je tudi namestnik direktorja Instituta za pravico, mir in zaščito vsemirja v Brixnu.

KRAS / OGLED STRUKTURE

Rajonski svet na obisku v sinhrotronu pri Bazovici

Svetovalci vzhodnokraskega rajonskega sveta so s predsednikom Albinom Sosicem (SSK) na celu in skupaj z zastopnikom sosednjih rajonskih območij Zdravkom Bisinom (LD) za zahodno kraški svet in Bruno Tam (SKP) za svetoivansko in ročolsko območje včeraj obiskali sinhrotron pri Bazovici. Slo je za srečanje v okviru pobud vzhodnokraskega sveta za soočanje s stvarnostjo tega območja.

Obiskovalce sta sprejela direktor sinhrotrona Rizzato in direktor raziskovalnega območja Susmel, s katerimi so si ogledali veliko sodobno raziskovalno strukturo. Ugotovili so, da osebe sinhrotrona, ki danes znaša 180 zaposlenih, stalno rase za 10 odstotkov letno in s tem postavlja tudi probleme za bivanje tistih sodelavcev, ki niso iz Trsta. Sedanja stanovanjska ponudba je nezadostna, manjkajo pa tudi jasli in druge strukture. Sploh bi nove strukture okrog sinhrotrona lahko uredili po zgledu kampusov, ki so dostopni tudi za vse okolisko prebivalstvo.

Velika škoda

Iz nepojasnjenih razlogov je sinoci v Ribiskem naselju, na prostoru za shranjevanje bark, ogenj zajel bivalno prikolicco, od katere je dejansko ostal samo pepel. Plameni so se zaradi vetra razširili še na bližnja gliserja ter ju sko-

raj povsem unicili. Škoda znaša okrog 35 milijonov lir. Prikolica in eden od gliserjev sta pripadala Marinu Cattonarju iz Kriza, drugi gliser pa njegovemu sinu. Posegli so openski gasilci, s primerom pa se ukvarjajo devinski karabinerji.

PRISELJENCI / STRANKA KOMUNISTOV

Poleg zakonov in struktur manjka kultura solidarnosti

Problem pribežnikov in priseljencev je stalnica, s katero se mora naša družba soočati, povsem pomanjkljiva pa niso samo zakonodaja in sprejemne strukture, pač pa predvsem kultura odnosov do tujcev. Italija, ki se ima za odprto državo, tudi zaradi ogromnega števila italijanskih izseljencev po vsem svetu, ima sorazmerno z drugimi evropskimi državami zelo malo priseljencev in najmanj pribežnikov, veliki problemi pa nastajajo zaradi nepravilnosti.

Misli so povzete iz srečanja, ki ga je priredila Stranka komunistov. Ni bilo težko predvidevati, da bo publika malostevilna, saj v Trstu ni velike občutljivosti za ta problem. Zanimivo pa je, da je pomemben del publike bil temnopolt, pa tudi med govorniki sta bila dva zanimiva posega črnih predstavnikov: predsednika organizacije Somalcev iz Furlanije-Juljske krajine Faghija Ahmeda, ki je predstavil posebno problematiko priseljencev iz te države, ki jim ne priznavajo več osebnih dokumentov, ter odgovornega za probleme priseljevanja Stranke komunistov Toutija Condula. Šlednji je orisal perspektive, ki jih odpira nova vlada, v veliki zamudi pa je naša dežela, prek katere prihaja največ priseljencev, doslej pa ni bilo narejenega nič. O potrebi po boljšem delovanju na krajevni ravni so spregovorili tudi predsednik občinske komisije za skrbstvo Silvano Magnelli, odgovorni za organizacijo mednarodne solidarnosti ICS Gianfranco Schiavone je orisal popolno pomanjkljivost organiziranega sprejema pribežnikov, sen. Fulvio Camerini se je zavzel za konkretne korake pri osrednjih in krajevnih oblasteh, novinarka Francesca Longo pa je analizirala problem rasizma tudi v vrstah tistih, ki se imajo za imune pred to boleznijo.

Gorelo

v stanovanju v Ul. Galleria

Potem ko je ogenj zajel spalnico, je ženska brez pomislanja z otrokom zbežala iz stanovanja, gasilce pa je na pomoč poklical mehanik, ki ima delavnico v istem posloplju v Ul. Galleria. Gasilci so s plameni kmalu opravili, največ škoda je bilo v spalnici, vendar je celotno stanovanje neuporabno, med drugim je ostalo tudi brez elektrike. Kaže, da si je ženska že pomagala in našla zasilno zatočišče. Stanovanje, v katerem je izbruhnil požar, je v 3. nadstropju in je edino, ki je v vsem posloplju še naseljeno. Hišo namreč nameravajo obnoviti in vsi drugi stanovalci so se že odselili.

Kaže, da je požar izbruhnil, ko je nekoliko popustil zid v spalnici. Na drugi strani tega zidu, ki je precej tanek, je kaminet, ki je bil včeraj zakurjen in nekaj po 13. uri je zagorelo.

NOVICE

Glasbeni pouk na nižji srednji šoli Sv. Cirila in Metoda pri Sv. Ivanu

Trzasko solsko skrbništvo obvešča, da bodo v ponedeljek, 30. novembra, razobesili dokončne dodatne pokrajinske sezname za pouk klavirja, klasične harmonike in precne flavte v okviru glasbene smeri, ki so jo letos uvedli na nižji srednji šoli Sv. Cirila in Metoda pri Sv. Ivanu. Obenem sporoča, da bo podeljevanje začasnih suplenc za pouk omenjenih glasbenih predmetov potekalo v torek, 1. decembra, in sicer na solskem skrbništvu v Ul. Cumano 2.

Dežela bo plačala stroške za mlade Singalce v Devinu

Stroške za vzdrževanje 13 mladih Singalcev, ki so trenutno na stroške Občine Devin-Nabrezina nastanjeni v nekem hotelu, bo poravnala Dežela FJK. Tako sta deželni komisijni svetovalki Bruni Zorzi in Spetić zagotovila odbornika Franzutti in Ariis ob predstavitvi proračuna 1999 pristojni komisiji. Stroški za mlade priseljence bodo v posebnem poglavju za pomoč, v pričakovanju, da Dežela poskrbi za nastanitev v enem od sprejemnih centrov, ki bi jih morali odpreti tudi na območju trzaskke pokrajine. Zorzinijeva je izrazila zadovoljstvo ob napovedani resitvi in tudi upanje, da bo Dežela od vsega začetka znala dostojanstveno in učinkovito odgovoriti na vprašanja, ki jih odpira priseljenstvo.

Nepozaben dan na Opčinah

V okviru pobud Skupaj na Opčinah bo drevi ob 20.30 v Prosvetnem domu Nepozaben dan. Gre za defile poročnih oblek, s katerimi želijo prireditelji dodatno obogatiti prikaz priprav na poroko. Razstava na to temo je namreč na ogled ze od torka. Na drevišnji prireditvi bosta sodelovali Jasna Merku (predstavitve) in Alda Sosic (napoved).

ŠOLSTVO / TEMA

Na Prešernu: »Ali še potrebujemo klasični licej?«

Srečanje bo v ponedeljek v šolskih prostorih na Vrdelski cesti

Licej Franceta Prešerna v Trstu prireja v ponedeljek, 30. novembra, ob 18. uri posvet o slovenski klasični gimnaziji. Po predstavitvenih besedah ravnatelja Tomaza Simčica bodo razpravo uvedli raziskovalka pri Slovenskem raziskovalnem inštitutu Norina Bogatec, psihologinja pri Deželni službi za usmerjanje Zdenka Prebil, profesorica na klasičnem liceju Marta Ivašic, nekdanji profesor na liceju fizik Drago Bajc in univerzitetna studentka Breda Susic, dijaki pa bodo predstavili videoposnetek, ki so ga pripravili učenci 2. klasičnega liceja.

Posvet zeli spodbuditi pogovor med različnimi, ki jim je sola pri srcu in zanj delajo, pa imajo le redko priložnost, da o njej skupaj javno razpravljajo. Obenem si prireditelji obetajo spodbud, kritik in predlogov, pa tudi podpore vsem tistim, ki so ta čas v soli. K sodelovanju zato vabijo vse prijatelje sole, manjšinske javne delavce, profesorje nižjih srednjih sol, kolege drugih visjih srednjih sol, nekdanje učenice in nekdanje profesorje ter seveda starše in dijakke.

Srečanju so dali provokativni naslov »Ali se potrebujemo klasično?« in to prav v solskem letu, v katerem praznujemo 50. obletnico ustanovitve klasične gimnazije v Trstu. To bo torej tudi uvod v jubilejno leto, v katerem bi se - kot razmišljajo na liceju - praznično vzdusje in topel spomin prepletala z odkritim in vedrim pogledom v sedanjost in bodočnost. Na soli so tako že stekle tudi priprave na praznične prireditve, ki bodo v prihodnji pomladi.

DOMJO / PRED NEKAJ DNEVI

Pobratenje upokojencev

Plodno sodelovanje s sindikatom upokojenih iz Umaga

Med upokojenci iz breškega okraja in Umaga velja odslej uradno zapečaten sodelovanje: prejšnjo soboto so namreč ob prisotnosti svojih voditeljev in dolinskega župana v kulturnem centru Anton Ukmar - Miro pri Domju podpisali listino pobratenja (na sliki). S tem so torej kronali obojestransko prizadevanje, da bi se med sorodnima stanovskima organizacijama vzpostavili temelji prijateljstva in sodelovanja. Prvi obisk so pri upokojencih krajevnega združenja v Umagu opravili člani sindikata SPI CGIL, ki ima sedež pri Domju, v drugi polovici oktobra. Prvemu je sledil se drugi korak, ko so umaski upokojenci prisli na obisk v naše kraje: tako so jih člani SPI CGIL prejšnjo soboto najprej sprejeli v občinskem gledališču, kjer je gostom v pozdrav zaigral tamburaski ansambel KD France Prešeren, po obisku Rizarne pa je bila pri Domju na vrsti krajša slovesnost, na kateri so predstavniki obeh sindikalnih organizacij podpisali listino pobratenja. Skupno kosilo in družabnost v krožku Pisoni v Naselju Sv. Sergija sta v sproščenem vzdušju kronali pomembno, s katero se na otpljivih temeljih vzpostavlja namen po cezemnjem sodelovanju. (dam)

BOLJUNEC / NA POBUDO KD FRANCE PREŠEREN

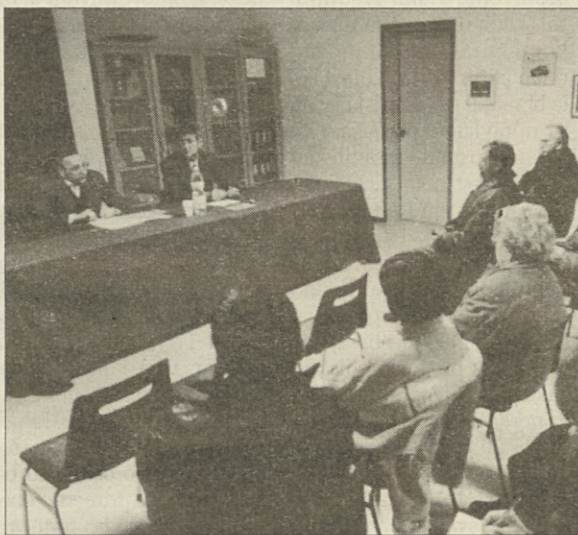
O judovstvu in tržaški judovski skupnosti

Zelo izčrpno predavanje je imel Filip Fischer

KD France Prešeren iz Boljunca je v četrtek zvečer v društveni dvorani gledališča v Boljuncu priredilo zanimiv večer s predavanjem Filipa Fischerja o »Judovstvu in tržaški judovski skupnosti« (foto KROMA).

To je bila priložnost, da so se domaćini lahko bolje spoznali z življenjem židovske skupnosti v Trstu, z njenimi pobudami na področju solstva, kulture, pa tudi sodelovanja in boljsega medsebojnega spoznavanja med tukajšnjo katoliško stvarnostjo in židovstvom.

Predavatelj je bil zelo izčrpen, saj se je lotil problema tja od njegovih začetkov, vse do dogodkov iz druge svetovne vojne, ko je nacifasizem

sistematicno pobil in unil na milijone Židov in se tisti, ki so po sreči preživeli te grozote, ponovno zbirajo, skušajo s številnimi pobudami ponovno opozoriti javnost na svojo prisotnost in utrditi vezi, ki lahko ljudi različnih verskih izpovedi in narodnosti povezujejo.

Predavatelj, ki se je 20. in 22. novembra kot predstavnik tržaške židovske skupnosti udeležil 8. tradicionalnega srečanja predstavnikov židovskih skupnosti Bosne in Hercegovine, Hrvaske, Jugoslavije, Makedonije in Slovenije, ki je bilo na Bledu, je pozornemu občinstvu povedal marsikaj o zgodovini Židov, o njihovi veri, o preganjanjih, ki so jih v teku zgodovine doživljali, o holokavstu, ki pa ni prizadel samo te skupnosti, je dejal predavatelj, temveč tudi druge narodnosti, kot Rome, pa slovanske narode, med temi tudi Slovence, pa se o sedanjosti židovske

stvarnosti v Trstu in v naši deželi.

Nekoc je židovska skupnost tu pri nas stela 6000 članov. Po prvi svetovni vojni se je to številno zmanjšalo, sprejeto diskriminacijskega zakona iz leta 1938 pa se je začelo nacrtno uničevanje Židov tudi tu pri nas. Za Žide je bila tržaška Rizarne prva točka na poti v zloglasna uničevalna taborišča, za Slovence, Hrvatse, Istrane, pa tudi Italijane, je bila to »zadnja postaja«, je dejal govornik.

Fischer je med drugim predstavil sedanje dejavnosti židovske skupnosti v našem mestu, kjer stoji, je dejal največja sinagoga v Evropi. Pri nas je vsega skušaj okrog 600 Židov in imajo svoj vrtec, solo, svoje pevsko društvo, družabna srečanja in druge dejavnosti, pa tudi skrb za pokopališče in za muzej v Ul. del Monte. Drugo takšno pokopališče je na slovenski strani v Rožni dolini pri Novi Gorici, židovska

skupnost ju ima za pomembna zgodovinska spomenika.

Predavatelj je podal pregled židovskih skupin na Hrvaskem, v Srbiji in v Bosni in Hercegovini ter izrazil željo, da bi se takšna srečanja, kot je bilo zadnje na Bledu, se ponavljala, saj predstavljajo priložnosti za obravnavo o židovskem kulturnem življenju ter srečanju posameznih skupnosti.

Gosta je v imenu domačega društva pozdravil in tudi na kratko predstavil Vojko Slavec.

Večer je zaključila diskusija, ki se je še bolj razvila po koncu uradnega dela večera, ko je marsikdo se imel svoje vprašanje za predavatelja.

Neva Lukes

KINO

ARISTON - 15.30, 17.45, 20.00, 22.20 »Gatto nero, gatto bianco«, r. Emir Kusturica.

EXCELSIOR - 16.30, 18.25, 20.20, 22.15 »Mortal Combat - Distruzione totale«, i. Robin Shou in Brian Thompson.

EXCELSIOR AZZURRA - 15.45, 17.50, 19.55, 22.00 »La vita sognata degli angeli«, r. Erick Zonca, i. Eloide Bouchez in Natacha Regnier.

AMBASCIATORI - 15.45, 18.45, 21.45 »Salvate il soldato Ryan«, r. Steven Spielberg, i. Tom Hanks, Matt Damon.

NAZIONALE 1 - 15.45, 17.50, 20.50, 22.15, 24.00 »Al di là dei sogni«, r. Vincent Ward, i. Robin Williams, Cuba Gooding.

NAZIONALE 2 - 16.30, 19.00, 21.45, 24.00, »Il negoziatore«, i. Kevin Spacey.

NAZIONALE 3 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15, 24.00 »Il fantasma dell'Opera«, r. Dario Argento, i. Asia Argento; prepovedan mladini pod 14. letom.

NAZIONALE 4 - 16.30, 19.00, 21.45, 24.00 »I colori della vittoria«, i. John Travolta, Emma Thompson.

MIGNON - 16.00, 18.00, 20.10, 22.20 »Out of sight«, r. Steven Soderberg, i. George Clooney, Jennifer Lopez.

CAPITOL - 15.50, 17.50, 20.00, 22.10 »Tutti pazzi per Mery«, i. Cameron Diaz.

ALCIONE - 18.00, 21.00 »La leggenda del pianista sull'oceano«, r. Giuseppe Tornatore, i. Tim Roth.

PRIREDITVE

SKD GRAD prireja v društvenih prostorih pri Baninih tradicionalno BOŽICNO RAZSTAVO. Svoje izdelke bo razstavljala g. Avgusta Mikuz Malalan. Otvoritev bo danes, 28. novembra, ob 20.30. Kulturni spored: poezije gospe Veronike Bizjak, glasbeno bo popestrila violonistka gdc. Sandra Stopar iz Ljubljane. Toplo vabljeni!

SKD PRIMORSKO - Mackolje - priredi, pod pokroviteljstvom Občine Dolina in Zveze slovenskih kulturnih društev, osrednjo proslavo ob 100-letnici ustanovitve in 15-letnici obnove MePZ Primorsko, jutri, 29. novembra 1998 ob 18. uri v Občinskem gledališču Fran-

co Preseren v Boljuncu. Sodelujejo: mladi člani društva z izborom poezij domačinke Nevije Bencina - Smotlak in klavirsko spremljavo Tatjane Jercog - glasbena supina Nomos in MePZ Primorsko pod vodstvom Antona Baloha. Režija Suzi Bandi. Na jubilejni slovesnosti bo društvo nagajeno s podelitvijo odličja prijateljstva Občine Dolina, pevci pa bodo prejeli Gallosova priznanja. Na programu bo tudi nagajevanje za ex-tempore.

DRUŠTVO FINZGARJEV DOM bo pocastilo pesnika Vinka Belčica ob njegovi 85-letnici, jutri, 29. novembra ob 17.30. Nastopili bodo recitatorji, tercet Ver laetum in pianist Martin Vremec. Govoril bo Sasa Martelanc. Vljudno vabljeni!

SLOVENSKI KLUB - Gregorčičeva dvorana, Ul. sv. Franciska 20 - BELETRINA IN MLADI USTVARJALCI. Ljubljanska Studentska založba se bo predstavila s svojim urednikom Mitjo Canderjem in s svojimi najuspešnejšimi avtorji, pisateljema Nino Kokelj in Alešem Carom ter pesnikom Alešem Stegerjem. Za glasbeno spremljavo bosta poskrbela Paolo Bembi in Martina Feri. Vabljeni v torek, 1. decembra ob 20.30.

UCENCI IN UCITELJICE OS PREZIHOR VORANC iz Doline vljudno vabijo vse starše, tete in strice, none in nonote, na MIKLAVZEVANJE, ki bo v sredo, 3. decembra ob 14.30 na nasi soli.

PD SLOVENEK Borst-Zabrezec priredi v sodelovanju s študijskimi krožki Beseda slovenske Istre v petek, 4. decembra 1998 ob 20.30 v Srenjski hiši v Borstu predstavitev knjige Brazde struna. Spored: priložnostni govor Danila Tuljak, recitacije Ivan Bužecan, MePZ Skala iz Kubeda, diaproiziv Dominik Bizjak, stare istrske pesmi bosta na citre in harfo izvedla Savo Batista in Metka Abdic.

SKD CEROVLJE-MAVHINJE prireja v sodelovanju z Občinskim vrtem MIKLAVZEVANJE, v soboto, 5. decembra ob 17. uri v prostorih mavhinskega vrta. Angelčki bodo zbirali darila v petek, 4. decembra od 20. do 21.30 v društvenem sedezu v Mavhinhah. Vljudno vabljeni malčki in odrasli!

SDD JAKA STOKA Prosek-Kontovel vabi otroke na Miklavzevanje, ki bo v soboto, 5. decembra ob 17. uri v Kulturnem domu na Proseku. Na sporedu bo tudi priložnostna igrlica Lucke Susic Cudne zelje, v izvedbi Otroške dramske skupine.

SKD VIGRED prireja v soboto, 5. decembra ob 18.30 v prostorih osnovne sole v Sempolaju MIKLAVZEVANJE. Angelčki bodo sprejemali darila v društvenih prostorih v Sempolaju, v petek, 4. decembra od 16. do 19. ure in v soboto, 5. decembra od 16. do 18. ure.

ŠOLSKÉ VESTI

URAD SINDIKATA SLOVENSKE SOLE, Ul. Carducci 8, tel.-fax 040/370301 posluje ob torkih in četrkih, od 16. do 17.30.

IZLETI

STUDENTJE, novo leto je že blizu! Klub slovenskih študentov - Trst vam nudi vse informacije o izletih s SOUVom, Collegiumom, Cakajo vas Amsterdam, Pariz, London, Praga, New York, Tajska in super študentski zuri po zelo ugodnih slovenskih študentskih cenah. Ne odlašajte in se cimprij prijavi v klub, Ul. Mazzini 46, tel. 040-631203 ali pri Katji (0347-8520187) in Eriku (0339-5745375). Cas do 1. decembra!

OPČINE / OB 10-LETNICI VZGOJNO-ZAPOSLITVENEGA SREDIŠČA MITJE ČUKA

V cerkvi koncert »Mi se imamo radi«

Nastop zbora Jacobus Gallus privabil veliko poslušalcev

Ceprav sta od dogodka pretekla skoraj dva tedna, pa je vendar prav, da se obeleži priscen dobredelni koncert, ki je bil v nedeljo, 15. t.m., v zupnijski cerkvi sv. Jerneja na Opčinah. Koncert z naslovom Mi se imamo radi, sta priredila Vzgojno-zaposlitveno središče Mitja Čuk ob svoji 10-letnici in zbor Jacobus Gallus (foto KROMA) v sodelovanju z opensko zupnijo, udeležilo pa se ga je res veliko sttevilo ljudi, kjub temu, da je skoraj istocasno v Zgoniku potekal Avsenikov vecer.

Na koncertu, na katerem sta v imenu prirediteljev prisotne pozdravila Dorica Zagar in zupnik Tone Strubelj, je nastopil zbor Jacobus Gallus, potekal pa je v znamenju sakralne glasbe. Dirigent Janko Ban je namrec izbral spored, ki je vseboval vrsto na-

boznih skladb slovenskih in tujih avtorjev iz razlicnih obdobij, od renesanse do danasnjih dni. Zbor Jacobus Gallus je - ob povezovanju Melite Malalan - zacel s tremi deli skladatelja, po katerem nosi ime: slišali smo tako Stetit Jesus in medio, Quasi

cedrus in Exsultate iusti in Domino Jacobusa Gallusa. Renesancnemu obdobju sta bili posveceni se skladbi Gaudent in coelis Giovannija Pierluigija da Palestrine in Cantate Domino Claudia Monteverdija. Spored se je nadaljeval z izvedbo kantate Jesus bleibet

meine Freude Johana Sebastian Bacha in s slovitima Ave Verum Wolfganga Amadeusa Mozarta. Zatem je prisla na spored zborovska zakladnica iz 19. stoletja s skladbama Hvalite Dmitrija Bortnjanskega in Ave maris stella Edvarda Griega, zatem pa je zbor izvedel se Bogorodice devo Sergeja Rahmaninova in Curlionisov Sanctus. Redni del sporeda se je zakljucil z izvedbo Kogojevga Vercernega zvona in Merkujeve Ave gratia plena.

K prijetnemu vzdušju v openski cerkvi je prav gotovo pripomoglo tudi zakljucno obdarovanje pevcev in skupen nastop zbora in gojencev VZS Mitja Čuk, ki so zapeli znano in priljubljeno pesem Mi se imamo radi. Kot dodatek pa je zbor Jacobus Gallus zapel se crnsko duhovno In the River of Jordan.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

FRAN MILČINSKI

BUTALCI

priredba in režija JASJA JAMNIK

Danes, 28. novembra ob 20. uri v Domu Briški

u BRIŠČIKIH

Jutri, 29. novembra ob 16. uri v Ljudskem domu

u TREBČAH

V četrtek, 3. decembra ob 18. uri v Kulturnem domu

na COLU

SLOVENSKO KULTURNO DRUŠTVO PRIMORSKO

Mackolje 1898 -1998

Pod pokroviteljstvom občine Dolina in Zveze slovenskih kulturnih društev

OSREDNJA PROSLAVA

100-LETNICE USTANOVITVE SKD PRIMORSKO in 15-LETNICE OBNOVITVE MePZ PRIMORSKO

Jutri, 29. novembra 1998 ob 18. uri v občinskem gledališču France Prešeren v Boljuncu

— Vljudno vabljeni! —

KD RDECA ZVEZDA in MoPZ VASILIJ MIRK

NA MARTINOVNO SMO SE DOBILI ...

Večer petja in humorja v izvedbi MePZ Rdeca zvezda, MoPZ Vasilij Mirk, Oktet Odmevi

Gosta večera MePZ Viva iz Brežic in Kmjtazur Fuklj

Danes, 28. novembra, ob 20.30 v SKC v Zgoniku

Slovensko kulturno društvo

IGO GRUDEN

iz Nabrezine

OB PETDESETLETNICI SMRTI PESNIKA IGA GRUDNA

O kamnolomci iz Nabrezine, kraški ruvarji vi iz Šempolaja, prašni kamnarji iz Svetega Križa, vsi iz Slivnega, Mavbinji, Sesijski - kdaj bom spet videl vas? Kdaj bom spet slišal vas?

SOBOTA, 28. novembra 1998

ob 20.30 - pokrit šotor na Sokolovem igrišču

SLAVNOSTNA PROSLAVA

OB 50-LETNICI SMRTI IGA GRUDNA

Sodelujejo: s priložnostno mislijo prof. Mariza Škerk, Marko Tavčar in Ivan Vogrič, igralka Miranda Caharija, pevski zbor nižje srednje Šole Igo Gruden iz Nabrezine - vodi Edith Kocjan, plesna skupina dijakov nižje srednje Šole Igo Gruden - mentor Ivana Ban, nabrežinska Godba na pihala - vodi Sergio Gratton, mešani peski zbor Igo Gruden - vodi Bojana Kralj in ansambel Kraški ovčarji

Scenarij in režija Maja Lapornik

VČERAJ-DANES

Danes, SOBOTA, 28. novembra 1998

KATARINA

Sonce vziđe ob 7.22 in zatone ob 16.24 - Dolžina dneva 9.02 - Luna vziđe ob 14.12 in zatone ob 1.40

Jutri, NEDELJA, 29. novembra 1998

SATURIN

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 8,5 stopinj, zračni tlak 1016,2 mb pada, veter 14 km na uro vzhodnik, vlaga 48-odstotna, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 13,3 stopinj.

ROJSTVA, SMRTI IN OKLICI

Rodila sta se Alice Bisel in Simone Furlan.

Umrli so: 89-letna Ida Semme, 80-letni Carlo Iez, 94-letna Maria Ladich, 86-letna Bruna Sandrigo, 4 mesece stara Martina Peressi, 66-letni Gino de Zotti, 86-letni Guido Giovannini, 76-letni Ernesto Cociancich, 37-letni Andrea Gori.

OKLICI: inženir Stefano Guerriero in inženir Elena Clio Pavan, trgovski potnik Fabrizio Taucer in inženir Roberta Bortoletti,

s svobodnim poklicom Paolo Ronutti in zdravnik Concetta Interlandi.

LEKARNE

Od ponedeljka, 23. do sobote, 28. novembra 1998

Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Garibaldijev trg 5 (tel. 040 368647), Ul. L. Stock 9 (tel. 040 414304), Milje - Lungomare Venezia 3 (tel. 040 274998).

Nabrezina (tel. 040 200466) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Garibaldijev trg 5, Ul. L. Stock 9, Ul. Roma 16, Milje - Lungomare Venezia 3.

Nabrezina (tel. 040 200466) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOCNA SLUZBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Roma 16 (tel. 040 364330).

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Marjan Tomšič

BUŽEC ON, BUŠCA JAZ

V interpretaciji SAŠE PAVČEK

Režija BORIS CAVAZZA

V četrtek, 3. decembra ob 20.30 v Prosvetnem domu na OPČINAH

V petek, 4. decembra, ob 20.30 v Kulturnem domu na PROSEKU

Tržaška folklorna skupina

STU LEDI

večer ob 25. letnici delovanja

STU LEDI NEJ PRIDE NUTER...

ples, pesmi in viže od Istre do Gorice

danes, 28. novembra 1998, ob 20.30

gledališče F. Prešeren - Boljunec

pod pokroviteljstvom ZSKD

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom tel. 040 350505 - TELEVITA.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Urad za informacije Zdravstvenega podjetja: 040 573012 od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure.

Urad za informacije bolnišnic: 040 3992724 od ponedeljka do petka od 8. do 14. ure.

OBVESTILA

SK BRDINA organizira 4-dnevno bivanje na mariborskem Pohorju v hotelu Belvi od 22. do 26. decembra. Vpisovanje bo na sedežu kluba, v ponedeljek, 30. novembra od 19. do 20. ure. Informacije na tel. 040-212859.

ALI SE POTREBUJE MO KLASICNO? Licej F. Prešeren v Trstu vabi na POSVET O SLOVENSKI KLASICNI GIMNAZIJI-LICEJU, v ponedeljek, 30. novembra ob 18. uri na liceju Prešeren, Vrdelska 13/1. Diskusijo bodo uvedli Drago Bajc, Norina Bogatec, Marta Ivašic, Zdenka Prebil, Tomaz Simcic in Breda Susic.

OBCINSKA KNJIZNICA V SALEZU in KD RDECA ZVEZDA vabita na MIKLAVŽEV KNJIZNI SEJEM. Sejem bo potekal od ponedeljka, 30. 11. do sobote, 5. 12. 1998 od 16. do 19. ure v prostorih knjižnice. Vabljeni!

RADIJSKI ODER opozarja, da morajo avtorji poslati do 30. novembra svoja dela za natečaj za radijsko igrano na naslov Radijski oder, Ul. Donizetti 3, 34133 Trst. Besedila v dveh tipkanih izvodih morajo biti opremljena samo z geslom ali sifro. Podatki o avtorju in njegov naslov pa naj bodo v zaprti kuverti, opremljeni z istim geslom ali sifro. Kot je bilo objavljeno v razpisu, naj radijska igra obravnava: a) življenje ob meji ali b) znanstveno fantastiko in naj ne traja več kot 45 minut.

SLOVENSKO DOBRODELNO DRUŠTVO v Trstu razpisuje svoje dvanajsto študijsko stipendijo iz sklada »Mihael Flajban«. Stipendija bo znaslala 3.000.000 lir za prvi letnik in 2.500.000 lir za vsako nadaljnjo leto redne študijske dobe, v kolikor bo dobitnik zadostil pogojem pravilnika. Stipendija je namenjena slovenskim zamejskim visokosolcem, ki se bodo vpisali na univerzo v akademskem letu 1998-99. Podrobnejša pojasnila dobite na sedežu Slovenskega dobrodelnega

društva v Trstu, ulica Mazzini 46/1, tel. 631203, ob četrtkih od 16. do 18. ure. Rok zapade 30. novembra 1998.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV v Trstu prireja v torek, 1. decembra, ob 16. uri, v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Franciska 20 v Trstu predavanje o kraskih jamah **PODZEMNI SVET NASEGA KRASA**. Vanj nas bo popeljal z diapositivi znani speleolog in raziskovalec prof. STOJAN SANCIN. Vljudno vabljeni!

GORISKA MOHORJEVA DRUŽBA vas vljudno vabi na predstavitev KNJIZNE ZBIRKE GMD za leto 1999, v sredo, 2. decembra 1998 ob 18.30 v prostorih Trzasko knjigarne.

PRIMOTOR KLUB vabi člane na sestanek, ki bo v sredo, 2. decembra ob 21. uri v baru Petaros v Borstu.

MOSP (Ul. Donizetti 3) obvešča, da bo v četrtek, 3. decembra na sporedu nov film serije Learning English with films. Predvaja bomo film TITANIC (r. James Cameron, i. Leonardo Di Caprio, Kate Winslet). Zacetek predvajanja ob 20. uri. Vabljeni vsi.

SKD VIGRED vabi na MIKLAVŽEV SEJEM knjig in ročnih izdelkov, primernih za darilo, v društvene prostore v Sempolaju, v četrtek, 3. in v petek, 4. decembra od 16. do 19. ure ter v soboto, 5. decembra od 16. do 18. ure.

ZDRUŽENJE ACLI FJK, KOZEK ISTRIA in DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAZENECV vabijo v petek, 4. decembra 1998 v Peterlinovo dvorano, Ul. Donizetti 3, na predstavitev knjige Cerkev in etnicne manjnine. Govorili bodo avtor knjige prof. Kurt Egger, poslanec prof. Domenico Maselli in mons. Marino Qualizza. Vljudno vabljeni!

SLOVENSKA PROSVETA v Trstu vabi v Peterlinovo dvorano v Donizetijevi ulici st. 3 na ogled slikarske razstave MIHAEL VELIKONJA. Razstava bo odprta vsak dan od ponedeljka do petka med 9. in 17. uro do srede, 9. decembra.

TECAJ sivanja in krojenja bo v prostorih KD Rdeca zvezda, ob sredah od 17.30 do 19.30. Informacije na tel. st. 040-229264.

NOVOST! V občinski telovadnici v Dolini poteka razgibalna telovadba za odrasle, pod strokovnim vodstvom, v jutranjih urah in sicer ob torkih in četrtkih, ob 9.40. Za infor-

FINŽGARJEV DOM

na OPČINAH

vabi

v nedeljo, 29. novembra, ob 18. uri na PROSLAVO V POČASTITEV 85-LETNICE VINKA BELIČIČA

pesnika Krasa in Bele krajine

Nastopili bodo recitatorji, tercet Ver laetum in pianist **MARTIN VREMEC**

Slavnostni govornik bo Saša MARETALNC

macije poklicite na tel. st. 040-631300 - Divna (9.30 - 12.30).

JK CUPA prireja tečaj joge in vaje za sprostitev in pravilno dihanje v telovadnici CEO v Sesijsku (Naselje sv. Maura) ob torkih od 10. do 11.30 in ob petkih, od 19. do 20.30. Informacije na tel. st. 040-208869 (Lucka).

ZIMOVANJE V KRANJSKI GORI od 26. decembra 1998 do 2. januarja 1999 za otroke od 6. do 18. leta prireja Slovenski dijaški dom Srečko Kosovel Trst v domu Centra za solske in obsolske dejavnosti. Vpisovanje in informacije vsak dan od 9.00 do 18.30 v Ul. Ginnastica 72, tel. st. 040-573141 ali 040-573142.

KRUT nudi članom individualne in/ali skupinske vaje proti bolečinam in vratu in hrbtnici. Informacije na sedežu krožka, Tel. st. 040-360072.

KRUT-ova ambulanta deluje za člane od ponedeljka do petka po dogovoru. Informacije na tel. st. 040-360072.

* ČESTITKE

Danes praznuje naša draga mama **VALERIJA GRUDEN** iz Nabrezine svoj 89. rojstni dan. Da bi ostala se naprej tako čila in zdrava kot doslej, ji želita hčerka Vera in sin Vladimir z družinama.

MALI OGLASI

tel. 040 7786333

JABOLKA po ugodni ceni prodajamo v Matavunu pri Divaci (hišna st. 1 - tel. 0038667-60050).

DIJAK IV. razreda znanstvenega liceja isče inštruktorja za latinscino. Tel. v popoldanskih urah na st. 040-53421.

PRODAM Volkswagen Passat 1600, letnik '96 v odličnem stanju. Tel. st. 0481-534004 v večernih urah.

PRODAMO domač krompir. Tel. v večernih urah na st. 040-200878.

ZADRUGA NAS KRAS nujno isče večjo količino 10 do 12 cm debelih, olupljenih kolov akacije, dolgih od 1,20 do 2,50 m. Cenjene ponudbe prosimo na telefon 040-639000 (med uradnimi urami).

URADNICO, diplomirano isče podjetje. Pisne ponudbe poslati na Primorski dnevnik, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod sifro »TVRDKA«.

ISCIMO osebo z vozniskim dovoljenjem C za razvažanje blaga po severni Italiji. Poklicati med 12. in 15. uro na tel. st. 040-383993.

TRGOVSKO podjetje zaposli dinamičnega fanta z opravljeno vojašcino, z znanjem slovensčine in srbohrvaščine, po možnosti s prakso v fotografiji, elektroniki in računalnistvu. Tel. na st. 0348-2256164.

ISCIM DELO kot varuska starejše osebe (24 ur dnevno ali 5-6 ur v dopol-

danskih urah) ali prodajalka. Tel. po 20. uri na st. 040-52018.

PRODAM MIZO za tehnično risanje, 170 x 120 cm. Tel. ob urah obedov na st. 040-330320.

BRANKO IN VESNA pričenjata nove tečaje latinsko-ameriških plesov. Tel. st. 040-299989.

PODJETJE isče zidarja in zidarskega pomočnika. Tel. st. 040-818141 ali 0336-455458.

ISCIM akacijeve hlode. Tel. st. 040-818141 ali 0336-455458.

SPREJMEM SLUŽBO pri družini kot čistilka v jutranjih urah. Urnik in cena po dogovoru. Tel. st. 040-828251.

PRODAM APARTMA, dnevna soba, spalnica, dve kopalnici, velika kuhinja, box, terasa z verando v Ul. Biancospino na Opčinah. Tel. st. 040-413204.

STE SLADKOSNEDNI? Za vsako priloznost, po naročilu, pripravljamo vsakovrstne domače sladice in slane prigrizke. Za informacije oglasite se na st. 0347-9447848.

SAMOSTOJNO DELO - gostilno-bar na Krasu oddam mladim. Tel. st. 040-213627.

SUHA DRVA vam pripelje na dom kmetija Ales Komjanc iz Steverjana, tel. st. 0481-390238 (v večernih urah).

OSMICA v Borstu, David.

OSMICO sta odprla Magda in Slavko Škerlj, Zgonik 15A. Vabljeni!

OSMICO so odprli pri Batkovi, Repen 32.

KMECKI TURIZEM sta odprla Slavko in Elvira Svava, Trnovca 14. Zaprti ob torkih in sredah. Tel. 040-200898.

BERTO TONKIC ima v Dohodbo odprto osmico. Ponuja vino in domač prigrizek.

PRI BIBCU v Krizu je odprto ob četrtkih, petkih in sobotah. Tel. st. 220722.

MILIC je odprl kmečki turizem v Zagradcu. Zaprti ob torkih. Tel. st. 040-229383.

OSMICO ima Jozko Colja, Samatorca 21.

OSMICO ima Usaj v Nabrezini st. 8

PRISPEVKI

V spomin na Majdo Skrbec daruje družina Ruppel 100.000 lir za Center za rakasta obolenja.

Ob 5. obletnici smrti moza Odonu daruje zena Zofi z družino 50.000 lir za vzdrževanje kriskega spomenika padlim v NOB in 50.000 lir za MPZ Vesna.

Namesto cvetja na grob teti Toncki Verginella darujejo Giuliano, Nino in Celesta 150.000 lir za vzdrževanje kriskega spomenika padlim v NOB.

V spomin na zeno Bozeno Pertot in Kosuta, starše, brata, sestre ter ostale sorodnike, prijatelje in znance daruje družina Dusanu Kosute: na brate Josipa,

Maria, Nandija in Ninija Tenceja, Ivo Tence, Viktorja Bogatca, Dano Bogatec por. Bole, Viktorja Sedmaka, Janeza Kosute, Prima in Emila Kosute, Doro Kosuta, Vladimira Kosute, Davota Kosute, Gigija Bogatca, Aldo Maganja-Tence, Vinka Sirka, Giovannija Cociancicha in Avgusta Caharije iz Kriza 150.000 lir za ponatis knjige »Krizani za svobodo«, 100.000 lir za vzdrževanje kriskega spomenika padlim v NOB in 50.000 lir za KD Vesna; na Pino Pertot, Ivanko Ukmar vd. Lipovec, Pepija Verse, Danjo Daneu, Sonjo Spanger in Karlo Ban s Proseka 50.000 lir za sekcijo VZPI-ANPI Prosek-Kontovel, 50.000 lir za Godbeno društvo Prosek, 50.000 lir za AO Jaka Stoka in 50.000 lir za MPZ Vasilij Mirk; za Kristino Bandi in Aleksandra Smotlaka iz dolinske občine 50.000 lir za Pihalni orkester iz Ricmanj in 50.000 lir za sekcijo VZPI-ANPI Dolina, Mackolje, Prebeneg; za Ido Pertot, Josipa Trampuza in Alojza Stepančica iz Nabrezine 50.000 lir za Godbeno društvo Nabrezina, 50.000 lir za sekcijo VZPI-ANPI Nabrezina in 50.000 lir za SKD Igo Gruden; za Josipa Perica, Pino Rustja in Edija Rustje 50.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v Praprotnu in 50.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v Gabrovcu; na Mileno in Stanka Boleta, Avgusta Castellanija, Marijo Suc, Franca Grgica-Gregorija, Jozka Base, Edvina Glavine, Emilijo Grgic-Gregori, Alberta Vodopivca-Bevilacqua, Jozeta Kovačica-Joka, Maksa Kalca, Milko Kalc, Viktorja Ukmarja, Marto Werk-Volk, Oskarja Boleta, Berta Coljo in Marto Milic 50.000 lir za Sklad Mitja Cuk, 50.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev, 50.000 lir za balinarsko sekcijo Kraski dom, 50.000 lir za Trzaski oktet, 50.000 lir za SD Polet, 100.000 lir za Slovensko Stalno gledališče, 50.000 lir za PK Bor, 50.000 lir za TFS Stu ledi, 50.000 lir za vezenje rut barkovljanske nose, 100.000 lir za Knjižnico Pinko Tomazič in tovarisi, 100.000 lir za TPK Sirena, 100.000 lir za Krut, 50.000 lir za Jamarsko društvo Grmada, 100.000 lir za cerobilske otroke, 50.000 lir za postavitev spomenika padlim v NOB ob Sv. Ane, Skednja in Kolonkovca, 100.000 lir za Zadrzni center za socialno dejavnost, 50.000 lir za Sklad Albina Bubnica in 100.000 lir za Stadion 1. maj.

Ob 5. obletnici smrti drage Alojzije Purger in ob 100-letnici društva darujeta sestre 100.000 lir za SKD Primorsko - Mackolje.

V spomin na dragega Pepija Krizmana darujejo Maria in Loredana Marcuzzi, Vittoria Piscanz, Lidia Kozlovic, Alma z družino, Silvana in Lucko Skerlavaj, Vittorio Piscanc in Nino Bole 180.000 lir za Onkoloski center Bolnišnice Burlo Garofolo.

Ob 5. obletnici smrti dragega moza in očeta Pepija Ukmarja iz Kriza daruje zena Mari z družino 20.000 lir za kriski spomenik padlim v NOB, 20.000 lir za MPZ Vesna in 20.000 lir za osnovno solo Alberta Sirka.

V spomin na gospoda ravnatelja Oskarja Boleta darujeta Anica in Bruno Milic 100.000 lir za Sklad Mitja Cuk.

V spomin na gospoda ravnatelja Oskarja Boleta daruje družina Mahnic iz Sepulj 100.000 lir za Sklad Mitja Cuk.

TRIESTE PRIMA / V SREDO POKLON SCHNITTKEJU IN KONCERT TRIA VIRIBUS UNITIS

Kvalitetna dvojna ponudba srečanj s sodobno glasbo

V prvem delu so nastopili trije mladi tržaški glasbeniki

Prisluhniti odličnim izvedbam je postalo na koncertih sodobne glasbe Trieste Prima prijetno pravilo. Predzadnje srečanje letošnjega niza je obsegalo dvojno glasbeno ponudbo, ki je napolnila tržaško cerkvico sv. Silvestra z zvoki sodobne ustvarjalnosti od poznega popoldneva do večera.

Prvi del je bil globoko občuten poklon ruskega skladatelju Alfredu Schnittkeju. V različnih sestavih so ga oblikovali trije glasbeniki, ki so se že večkrat izkazali na koncertih v okviru pobud Sodobni Trst. Violinist Marco Favento, violoncelist Massimo Favento in pianist Corrado Gulin so mojstrsko izpeljali zahteven spored, ki je vseboval tri sonate, pri katerih je bil klavir vedno prisoten, ter znani Trio.

Prva skladba na vrsti je bila komunikativna klavirska Sonata st. 1, kjer se je zvočno raziskovanje razprostrlo od trdih zvokov skrajnih višin klaviature (kjer nota ni več ton, temveč udarjanje s klavirom na nakovalu) do vrste povezanih akordov v stilu najboljših romantičnih tradicij prejšnjega stoletja, in se naprej do sodobne uporabe clusterja. Iskanje efekta ni nikoli igrivo, temveč se poveže z vsebino skladbe in z njeno ekspresivnostjo, kot je dokazala napeta izvedba pianista, ki je znal tudi izkoristiti zmognosti desnega pedala, s pomočjo katerega so toni kar izžarevali iz klavirja.

Sledila je Druga sonata za violino in klavir, v kateri so izmenični samostojni odstavki dveh instrumentov predstavili nezdružljivost njunih narav. Histeričen, mrzel zvok violine je spodbujal stalno medsebojno izzivanje, ki pripelje do vrescega dialoga.

Popolnoma drugačno ozračje zaznamuje Drugo sonato za violoncelo in klavir, ki jo je skladatelj posvetil svetovno znanemu ruskemu violoncelistu Msitislavu Rostropoviču. Massimo Favento je pred kratkim imel čast spoznati tega velikega glasbenika, ki mu je gotovo posrejeval dragocene nasvete o izvedbi te skladbe, ki se je v sredo izkazala kot res izvrstna.

V živahnih stavkih je izvajalec pritisnil na strune, da bi ustvaril čim bolj odločne in čvrste zvoke: v počasnih stavkih pa se je petje instrumenta razleglo v globoko meditacijo. Vibrato ni bil v tej skladbi običajno pravilo, ampak ekspresivni učinek.

Popoldanski koncert se je zaključil z občuteno izvedbo Tria za violino, violoncelo in klavir. Ta skladba je pravzaprav romantični trio v sodobni preobleki; v njem se stalno pojavljajo razni citati (povezati preteklostjo s sedanjostjo je značilnost skladateljevega sloga). V Schnittkejevih delih je zelo zanimivo opazovati, kako skladatelj piše za posamezna glasbila. Kot sami izvajalci priznajo, ima čar te glasbe svojo osnovo v glo-

bokem poznanju pristne narave vsakega instrumenta.

Večerni koncert je vseboval vrsto kratkih skladb, ki so v veliki večini izhajale iz opusov sodobnih slovenskih avtorjev. Nastopil je Trio Viribus Unitis iz Ljubljane, ki je ena redkih komornih skupin na svetovni ravni s takim, res originalnim sestavom. V triu igrajo sicer violinist Tomaž Lorenz, kitarist Jerko Novak in harmonikar Franc Zibert (f. KROMA).

Ni enostavno si predstavljati poseben zvok, ki ga ti glasbeniki ustvarijo s tremi na videz nezdružljivimi glasbili. Samo prisotnost na koncertu ali poslušanje njihovih posnetkov lahko razkrijeta, da je to mogoče. Ravnovesje treh različnih barv ne pripelje nikoli do spoja, a vsak instrument obdrži v skupnem igranju svojo posebnost. Enoličnosti ponavljajočih se motivov skladbe »Grave e scherzo« Vladimir Horvata je sledila prijetna spevnost »Patchuoli« Janeza Gregorčica. Slog Maksa Strmcnika z njegovim »Motorico« se je izrazil z učinkovitim ritmičnim poudarjanjem, v katerem je prislo v ospredje nasprotovanje violine in harmonike (za

ljubitelje naj povemo, da je to bila koncertna harmonika s sistemom Bassetti). Zanimive tri Arabeske Pavla Mihelčiča so prisotnim razkrile precej vznemirljiv svet glasbenih stavkov, ki ne uspejo priti do izraza, dihov, iz katerih ne izhaja noben zvok omahovanja in vzdihljajev.

»Viribus unitis« Primoza Ramovsa, ki daje naslov tudi ljubljanske triu, je vrsta močno obarvanih podob, ki gredo preko meja navadne uporabe zvočne lestvice, v nepretrganem

iskanju nekonvencionalnosti. »Pape moe« italijanskega skladatelja Alessandra Solbiatija je vrsta petih skladb, ki je v sredo zvečer doživela krstno izvedbo. Ozračje dela je temeljno statično, a podzemeljsko gibanje postopoma odrigne mir, dokler ne pridejo na površje nasilni izbruhi, ki se potem vrnejo k miru. Zanimiva skladba je dosegla zaslužen uspeh z dolgimi aplavzi, ki so seveda bili namenjeni tudi na koncertu prisotnemu skladatelju.

»Stille Stucke« Georga Katzerja je vrsta sedmih stavkov, katerih čar je, da zgledata samostojni, medtem ko jih veže tanka rdeca nit prizvokov, kot da bi to bili samo deli istega glasbenega razgovora. Ta skladba je dala vsakemu instrumentu svoj prostor (v prejšnjih skladbah smo sicer opazili izrazito prevladovanje violine) in vsak glas se je izkazal kot protagonist.

Člani tria Viribus Unitis so vsi res izvrstni glasbeniki, ki so nam podali premisljene izvedbe, v katerih so dokazali globoko skladnost tako v ostrejših izrazih kot tudi v najbolj prozaičnih prehodih. To pomeni igrati res »z združenimi močmi«.

Rossana Paliaga

TRŽIČ / GLASBENA SEZONA

Žametni zvoki pihal in trobil z Orkestrom 18. stoletja

Koncert, ki je bil na sporedu v tržaškem gledališču v sredo, 25. t. m., nas je popeljal na prijetno potovanje skozi prostor in čas. Znasli smo se v srednjeevropski plemiški palači proti koncu 18. stoletja, kjer so nas dvorniki muzikantje razvedrili z glasbo takratnih sodobnikov. Nekateri glasbeni sociologi trdijo, da družbeno-politične koordinate strogo pogojujejo umetniško ustvarjanje, tako oblikovno kot vsebinsko, in njihova teorija je kar pogosto potrjena: majhne skupine pihal, čigar zvok se ni bil tako prodoren kot dandanes, so bile kot nalašč sestavljene za kratkočasje dvorne gospode. Instrumentalisti so spadali med služničarje, kot tudi skladatelji, ki so zanje pisali. Glasbeniki so se večkrat skušali otresti neprijetne odvisnosti in ravno Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791) je bil prvi, ki se je naveličal suženjstva pri salzburskem nadškofu Colloredu. Mozart je na Dunaju iskal svoj prostor kot svobodni umetnik, a kljub temu je moral se vedno pisati dvorno glasbo, ki je tako zelo prijala njegovim naročnikom. Nastajale so nestete »Serenade«, »Cassazioni«, »Nachtmusik« (Nočna glasba) za sekstet, ki so ga sestavljali dve flavti, dva fagoti in dva roga; tak ansambel so splošno imenovali »Harmoniemusik«. Ravno v dnevih, ko se je vendar res salzburske »ječe«, je Mozart spisal Serenado v Es-duru K.375, ki smo jo poslušali v Trzinu. Delo je

tipičen primer sloga »Rococo«: ljubko, podrobno izdelano in okrašeno, brez problematičnih epizod. Kot je menil Carl Maria von Weber (1786-1826), je Mozart takrat dosegel svojo umetniško zrelost, kateri je sledilo le se clovesko zorenje, ki je v njegovo glasbo odtelje prinasalo vedno globlje in bolj boleče odtiske. Webra sem omenila, ker smo v Trzinu poslušali tudi njegov prikupen Adagio in Rondo.

Nizozemski ansambel nam je med drugim zagral Simfonijo za pihala v B-duru, ki jo je spisal Johann Christian Bach (1735-1782), najmlajši Bachov sin, ki ga je Mozart odkrito občudoval. Poleg originalnih del so za skupino »Harmoniemusik« skladatelji prirejali takratne glasbene uspešnice: Mozartov sodobnik Johann Stumpf je npr. sestavil venceski priljubljen motiv iz opere »Carobna pisca« K.620, neznan skladatelj pa je sekstetu prilagodil Uverturo iz opere »Tito va milost« K.621; tudi v tej priredbi Mozartove skladbe niso izgubile svojega čara in žametni zvok pihal in trobil je zadovoljivo nadomestil godala.

Trziški program je bil torej časovno in stilistično dosledno povezan. Posredovali so nam ga mladi člani »Orkestra 18. stoletja«, ki ga je pred leti ustanovil nizozemski glasbeni filolog Frans Brüggem. Igro je očitno vodil prvi klarinetist Eric Hoeprich, ki je izstopal kot prvovrsten izvajalec. Celotna skupina ga je obkrožala s poglobljenim smislom za komorno muziciranje. Poudariti moram, da je igranje na instrumente 18. stoletja tehnično dokaj tvegano in se mu navadno posvečajo le specialisti: pihala in trobila so takrat imela le malo ključev, kar zahteva se dodatno spretnost. Se posebej se morajo mučiti hornisti, a njihov zvok zveni tako skadko, da jim lahko odpustimo manjše vmesne nezgode. Brüggemov ansambel je poskrbel tudi za prikupno režijo: najprej je zazvenela zakulisna glasba, potem pa so se člani postopoma prikazali na odru. Drugi del koncerta so nepričakovano otvorili z duhovito priredbo Koracnika iz drugega dela zadnjega stavka Beethovne 9. Simfonije, ki je sicer kar popularen odlomek.

Stevilno trziško občinstvo je uživalo ob blagovzvenici glasbi in izterjalo kar dva dodatka: Polonezo, ki jo je Brüggem našel v praski knjižnici in jo muzikologi negotovo pripisujejo Rossiniju, in Menuet iz Beethovnevega Sekstega op.71, ki je zaključil večer v bolj »modernem« slogu.

Katja Kralj

Sejem antikvariata v Vidmu

Danes dopoldne bodo na videmskem sejmišču odprli že 14. sejem antikvariata Alpe Jadrana, na katerem bodo na ogled in prodaj tudi številne slikarske mojstrovine (nekateri iz muzeja Ermizaz). Razstavljeno bo tudi dragoceno pohištvo in predmeti. Sejem bo odprt do 8. decembra.

December v Brkinih

Z odprtjem razstave slik na steklu z naslovom »Prosojnost zemlje« akad. slikarke Karin Lavin iz Kriza bodo v četrtek, 3. decembra, ob 19. uri v kulturnem domu v Hrpeljah pričeli bogat kulturni program v Brkinih. Razstava bo na ogled preko novega leta. V soboto, 5. decembra, bo ob 19. uri družabni večer, na katerem bodo z diaprojektivno glasbo in plesom predstavili lepote Sredozemskih dežel. Komedija »Iščem moža s kulturo srca«, bo v nedeljo, 20. decembra, prav tako ob 19. uri. Za vrtec, osnovno solo in izven pa v četrtek, 24. decembra, ob 10. in 11.30 uri gledališka predstava »Mali strah bau-bau« v režiji Bojana Podgorskega iz Storij.

Mladi, ki bi radi izdelovali novoletne okraske, darilne vrečke, čestitke, prirejajo novoletno delavnico za otroke, ki bo v ponedeljek, 28. decembra, v sejni sobi občine Hrpelje Kozina, v torek, 29. decembra, pa v prostorih krajevne skupnosti Gradisce pri Materiji. Dedek Mraz bo obiskal otroke v torek, 29. decembra, ob 16. uri v kulturnem domu v Hrpeljah.

Olga Knez

Ogenj in svečnik v Štanjelu

V galeriji Stolp na Vratih v Štanjelu bodo v petek, 4. decembra, ob 17. uri odprli razstavo z naslovom »Ogenj in svečnik«, katere avtorja sta Maja in Radovan Gregorcic iz Sežane, ki že 15 let uspešno vodita zasebno podjetje in proizvodno delavnico svetil Eletra.

Ob predstavitvi oblikovanih izdelkov svečnikov bodo v kulturnem programu nastopili: Tina Ambrozic, ki bo zapela, na citre bo zaigrala Danica Butinar, nekaj svojih pesmi bo pebrala Eda Pavlin, na kitaro pa jo bo spremljal Erik Uršic. Umetniške izdelke si bo mogoče ogledati vse do 2. februarja. OK

FILM TEDNA

Tudi v tržaške kinodvorane, je končno prišel Primary colors (I colori della vittoria). "Kinematografska verzija Sexgata", kot so ga v mnogih preimenovali, je predvsem film o cinizmu ameriške politike, čeprav zgleda, da je v filmski predelavi režiserja Mika Nicholasa film izgubil tisto polemično moč, ki je izhajala iz istoimenske knjige casnikarja Joeja Kleina.

John Travolta (Grease, Pulp fiction) igra nekoliko lažnjivega, a briljantnega predsedniškega kandidata Stantonona, kateremu skušata dve ženski onemogociti veliki pohod na Belo hišo, s tem da javnosti razkrijeta marsikateri detalj iz Stantonovega spolnega življenja.

Ob Travolti nastopa v filmu se Emma Thompson (Howard's corner), ki z nepogrešljivimi Hillaryjinimi tailleurji "samo propomre k temu, da je film se malo bolj podoben fotokopiji Sexgata.

Filmi za sprostitvev

Bo Stantonu uspelo to, kar je "njegovemu prijatelju Billu"?

NOVE VIDEOKASETE

Kundun (Medusa video) Režija: Martin Scorsese ZDA, 1997

Film- biografija dalajlame, spiritualnega in političnega voditelja Tibetancev. Cudovita fotografija.

The Ironmask- La maschera di ferro (Warner Home Video) Režija: Randall Wallace ZDA, 1997

Romantično-pustolovski film, v katerem nastopa cela vrsta odličnih igralcev: Jeremy Irons, Gerard Depardieu in seveda Leonardo DiCaprio.

TELEVIZIJA

Sreda, 2. decembra:

Il padrino III- Boter III Režija: Francis Ford Coppola Igrajo: Al Pacino, Andy Garcia

RETE 4, ob 20.35

Tretji del uspešne serije o mafijki družini Corleone; osamljenost starega bossa.

Četrtek, 3. decembra:

Un bacio prima di morire Režija: James Dearden Igrajo: Matt Dillon, Sean Young RETE 4, ob 20.35

Pravi thriller, v katerem morilec ze takoj na začetku filma vrže zaročenko z neboticnika.

SNEMANJA

Medtem pa se vedno buri duhove novi film Stanleya Kubricka, ki zaznamuje njegovo vrnitev v kinematografsko areno. Eyes wide shut (to je naslov filma) bi morali prvič zavrteti v ameriških kinodvoranah že čez nekaj dni, a zgleda, da ga ne bodo Američani videli vsaj se do naslednjega poletja. Težave s snemanjem se torej nadaljujejo. Naj spomnimo, da v glavnih vlogah igra Tom Cruise in njegova žena Nicol Kidman.

Poljanka Dolhar

KOSOVO / NEPRIČAKOVANA POTEZA

Beograd pristal na to, da izvedenci preiščejo grobišča

Včeraj praznovali 30-letnico prvih zahtev po kosovski neodvisnosti

BEOGRAD, PRISTINA - Jugoslovanske oblasti so skupini strokovnjakov iz Evropske komisije dovolile preiskavo o domnevnih pokolih na Kosovu. Vodja skupine strokovnjakov v sodni medicini in preiskovalcev Helena Rantta je za beograjsko tiskovno agencijo Beta v Beogradu povedala, da je srbski pravosodni minister že dal ustrezno zagotovilo finskemu veleposlaniku v Beogradu. Sodni medicinski izvedenci in preiskovalci, večina jih bo prišla iz Finske, naj bi najprej preiskali domnevna množična grobišča v šestih krajih na Kosovu (Glodjane, Golubovac, Gornje Obrinje, Klečka in Volujak). Tu naj bi našli skupna grobišča predvsem kosovskih Albancev, a tudi kosovskih Srbov.

Osvobodilna vojska Kosova (UCK) pa je včeraj izpustila dva novinarja jugoslovanske tiskovne agencije Tanjug. Nebojša Radočević in Vladimir Dobričić, ki ju je ugrabila 18. oktobra. UCK je 1. novembra sporočil, da je njegovo »vojasko sodišče« novinarja »obsodilo« na 60 dni zapor. UCK je prav tako izpustila dva predstavnika Demokratske lige Kosova iz Maliseva, ugrabljena v začetku novembra. Ob izpustitvi je bil prisoten vodja opazovalne misije Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE) na Kosovu William Walker.

Približno 150 Albancev je včeraj v Pristini obeležilo 30. obletnico prvih demonstracij za

neodvisnost Kosova. 28. novembra leta 1968, na dan državnega praznika v Albaniji, so kosovski Albanci v večjih mestih pokrajine pripravili demonstracije, na katerih so zahtevali neodvisnost Kosova. Ob posredovanju srbske policije so takrat umrli štirje protestniki. Slavnostni govornik na včerajšnji slovesnosti je bil politični predstavnik Osvobodilne vojske Kosova Adem Demaqi. Udeleženci so se ob tej priložnosti poklonili spominu ubitih demonstrantov ter spominu »vseh Albancev, ki so umrli v boju za neodvisnost Kosova«.

Demaqijev tekmeč Ibrahim Rugova pa je na včerajšnji tiskoni konferenci v Pristini izrazil upanje, da se bodo sprihodnje leto približali politični rešitvi krize, ki je po njegovem le neodvisnost Kosova. To pa so le Rugovove želje, saj temu ne nasprotuje samo Srbija temveč vsa mednarodna skupnost.

Nebojša Radočević v spremstvu dveh zakrinkanih pripadnikov UCK (Telefoto AP)

JUŽNI LIBANON / PO SMRTI IZRAELSKIH VOJAKOV

Priprave umika iz Libanona?

Za to se ogrevata zunanji minister Šaron in general Lahad

JERUZALEM - V dveh ločenih bombnih atentatih sta prejšnjo noč v tako imenovanem varnostnem pasu v južnem Libanonu življenje izgubila dva izraelska vojaka, drugi trije pa so bili ranjeni. Premier Netanjahu je prekinil svoj obisk v raznih evropskih prestolnicah in se je vrnil v domovino. Jutri se bo sestal kabineti svet, ki bo proučil novonastali položaj, saj je ta teden v varnostnem pasu življenje izgubilo sedem izraelskih

vojakov, od začetka leta pa kar 19. Zunanji minister Ariel Šaron, ki je poveljeval napad na Libanon leta 1982, se sedaj zavzema za postopen in enostranski umik iz južnega Libanona, v zameno si Izrael pridružuje pravico za hude represije proti Libanonu v primeru, da bi proiranski Hezbolahi napadli severno Galilejo. Za umik izraelske vojske se za čudo zavzema tudi proizraelski odpadniški libanonski general Antoine Lahad.

NOVICE

V Čilu izredno napeto

SANTIAGO DE CHILE - Medtem ko se Blairova vlada z notranjim ministrom Jackom Strawom bori glavo, ali naj pooblasti postopek za ekstradicijo nekdanjega čilskega diktatorja Pinocheta, ali pa naj ga pošlje domov, se položaj v tej latinskoameriški državi zapleta. Ne samo, da je čilska vojska vladi sporočila, naj prekine vse sporazume o nakupu spanskega orožja in oborožitve, poveljnik oboroženih sil Ricardo Izurieta se je predsinocnim sestal z 2.000 oficirji kopenskih sil, podobna srečanja pa načrtujeta tudi mornarica in letalstvo. Seveda se tudi nadaljujejo protesti Pinochetovih pristavev pred španskim in britanskim veleposlaništvom. Čilska vlada se sedaj trudi, da bi z vsemi sredstvi dosegla osvoboditev nekdanjega diktatorja in tako preprečila nadaljnje zaplete.

Polemike zaradi Kabile

PARIZ - Dnevnik Liberation je včeraj pomenljivo zapisal, da je Pinochet v zaporu, Kabila pa v Elizejski palači. Glede frankofonskega vrha v Parizu to ugotavlja tudi drugo časopisje, ki navaja da razni afriški frankofonski predsedniki so v bistvu diktatorji, ki bi jim morali soditi. Med vsemi je seveda na črnem seznamu predvsem Laurent-Desiré Kabila, ki mu očitajo najhujša grozodejstva. Parisko sodstvo je že navedlo, da ne bo ukrepalo ob morebitnih obtožbah in prijavah. Francoska vlada pa je Kabili kot predsedniku zagotovila imuniteto.

Papež o »novem suženjstvu«

VATIKAN - Papež Janez Pavel II. je včeraj posvaril pred »novimi oblikami suženjstva«, hkrati pa je narode pozval, naj do svetega leta 2000 ustvarijo »novo kulturo mednarodne solidarnosti in sodelovanja«. V svoji buli o jubilejnem letu se je poglavar rimskokatoliške cerkve zavzel tudi za to, da naj bi državam tretjega sveta črtali njihove dolge.

V Indiji najmanj 163 mrtvih

NEW DELHI - V trčenju dveh vlakov pri mestu Khana v zvezni državi Pandžab na severu Indije je predvčerajšnjim umrlo najmanj 163 ljudi, je včeraj ocenila indijska policija. Resevalci se bojijo, da je žrtev še več, saj enega od iztrjenih pogonov niti se niso odprli.

Med Miklavžev in Božičem bo izšel

JADRANSKI KOLEDAR

Darujte si prijetno branje!

OBISK / VISOKA ČRNOGORSKA DELEGACIJA

Črna gora hoče navezati tesnejše stike s Slovenijo

Premier Vujanović zahteval zamenjavo zvezne vlade

LJUBLJANA - Predsednik slovenske vlade Janez Drnovšek je včeraj sprejel predsednika črnogorske vlade Filipa Vujanovića, ki se z delegacijo ministrov za zunanje zadeve, za trgovino, zdravstvo in turizem mudi na obisku v Sloveniji.

Premier Vujanović je v pogovoru s slovenskim premierom predstavil željo Črne gore, da okrepi sodelovanje Slovenije, se posebno na gospodarskem področju. Slovenska podjetja, ki črnogorski trgu dobro poznajo in so v preteklosti že dobro sodelovala s črnogorskimi partnerji, bi lahko sodelovala pri daljšem nizu projektov, od razvoja infrastrukture do projektov na področju turizma, zdravstva in prometa. S tem ciljem v mislih namerava Črna gora v Sloveniji odpreti poseben informacijski poslovni urad, ki bi ob odsotnosti normalnih diplomatskih kanalov z Zvezno republiko Jugoslavijo lahko pripomogel k navezovanju tesnejših stikov na gospodarskem področju.

Premier Drnovšek je izrazil zadovoljstvo, da je prišlo do obiska, saj le-ta potrjuje pripravljenost na poglobitev sodelovanja med Slovenijo in Črno goro. Slovenija bo do Črne gore in do ZRJ tudi vnaprej vodila politiko, ki ni obremenjena z dediščino odnosov v nekdanji Jugoslaviji. Zato pozdravlja pobudo za krepitev gospodarskega sodelovanja s Črno goro. Prav tako ocenjuje, da bo odprtje črnogorske informativno-poslovne pisarne v Sloveniji pripomoglo k obnovitvi včasih zelo razvitega poslovnega sodelovanja. Cilj Slovenije je, da se s svojimi izdelki in storitvami ponovno uveljavi na črnogorskem tržišču ter da se celoten obseg poslovanja med Slovenijo in Črno goro poveča tako, da bi ustvarili pogoje za poglobitev razvoja obeh gospodarstev. Premier Drnovšek je ob tej priložnosti izrazil tudi interes slovenske strani, da z močno gospodarsko delegacijo že v kratkem obišče Črno goro.

Premier Vujanović pa je med drugim povedal, da njegova vlada ne podpira, da bi Kosovo postalo tretja republika znotraj Zvezne republike Jugoslavije. Ocenil je, da bi postal položaj se težji, saj bi na tak način dobili novo albansko državo in ozičili »pretenzije v tem delu sveta«. Črnogorska vlada podpira tudi cimprenjsko rešitev statusa polotoka Prevlake in odprtje mejnega prehoda, kar bi po Vujanovičevih besedah, morali rešiti v dvostranskih odnosih med Hrvaško in ZRJ. O zamenjavi načelnika generalštaba jugoslovanske vojske Momčila Perišića je črnogorski premier menil, da je razlog v zamenjavi prav ta, da Perišić, ki v preteklosti ni podprl uvedbe izrednega stanja v Črni gori, ni bil po volji jugoslovanskega predsednika Slobodana Miloševića. Vujanović se je tudi zavzel za zamenjavo jugoslovanske zvezne vlade, ki je črnogorska stran ne priznava in z njo tudi ne sodeluje. (STA)

NOVICE

Slovenski oktet bo nocoj pel v cerkvi v Štandrežu

Nocoj bo v Štandrežu osrednja kulturna prireditev v okviru praznovanja vaškega zavetnika sv. Andreja, ki ga prireja tamkajšnja zupnija v cerkvi in bližnjih prostorih zupnijskega doma Anotna Gregorčica. Nocoj ob 20.30 bo v cerkvi koncert Slovenskega okteta, pod umetniškim vodstvom Antona Nanuta in Nade Matosevič. Pokrovitelj gostovanja je štandreska podružnica Nove tržaske kreditne banke. Jutri dopoldne bodo slovenske mase ob 8.30 (slovenska), 9.30 (italijanska) in 10.30 (slovesna zupnijska). Ob 11.30 bo na trgu pred cerkvijo koncert godbe iz Nabrezine. Popoldne bodo ob 16.30 slovesne večernice, zatem pa družabnost.

Gledališka skupina iz Vidma s Fojevo igro v Kulturnem domu

Združenje »Goriziagiovane« prireja drevi ob 20.30 v Kulturnem domu drugo srečanje v okviru projekta Povabilo in gledališče gostovanje skupine »Civica accademia d'arte« iz Vidma. Izvajala bo predstavo »Coppia aperta quasi spalancata« na besedilo Daria Foja. Predstavo prirejajo v sodelovanju z ustanovo EMAC in z občino. V torek, 1. decembra, bo v Kulturnem domu koncert vokalne skupine »Alti e Bassi«.

Lorenzo Pilat pri Transalpini

V znanem gostišču »Alla Transalpina« nasproti severne postaje bo drevi ob 21. uri v okviru glasbenih in gastronomskih večerov nastopil tržaski kantavtor Lorenzo Pilat. V gostišču pripravljajo ob tej priložnosti večerjo »po tržasko«.

Sergio Piemonti (Pro loco) podpredsednik zveze FITP

V kraju Tagliacozzo v pokrajini Aquila je bila ob koncu prejšnjega tedna 16. skupščina zveze FITP (Federazione Italiana Tradizioni popolari), katerega članice so najpomembnejše folklorne skupine, združenja in ustanove, ki se ukvarjajo s preučevanjem in ohranjanjem ljudskega izročila. Skupščine so se udeležili predstavniki 228 članic. Predstavniki goriske Pro loco, ki prireja poletnim folklorni festival, Sergio Piemonti je bil izvoljen za podpredsednika za triletnje 1999-2002. Predsednik bo Alessandro Lillo, druga podpredsednica Elena Bartolomasi, glavni tajnik pa Franco Megna.

Fotorazstava o samostanu klaris

Fotografski krožek Circolo fotografico isontino je pripravil tematsko razstavo o nekdanjem samostanu klaris v Ul. sv. Klare. Razstavo bodo odprli v ponedeljek, 30. t.m., ob 17.30 v Državni knjižnici v Ul. Mameli in bo odprta do 21. decembra. Santino Cartolano, Antonio Fabris, Rinaldo Gorini, Silvio Medeot, Carlo Tavagnutti, Claudio Venier in Giovanni Viola predstavljajo podobo in detajle stavbe, ki je bila zgrajena za potrebe samostana, kasneje pa spremenjena v vojašnico, v skladišče, ponovno preurejena v vojašnico in končno opuščena. Po dolgih letih bodo stavbo sedaj obnovili. Pri pripravi razstave sodeluje tudi združenje »Italia nostra«.

BANCAGRICOLA
KMEČKA BANKA
GRUPPO CAER

AGENCIJA 1, ulica Kugy 22
posluje tudi ob sobotah zjutraj
od 8.20 do 13.00. ure.

Corrutto
Gianfranco

razstezna pokrivala za kavče

PONCHO

nove prešite odeje

GABEL

(sodelujte na nagradni igri)

in drugih znamk

bogata izbira darilnih artiklov
za letosnje praznike

GORICA

ul. Morelli 19/B - 23/B, tel. 0481/533342

GORICA PREDSTAVITEV SINOČI V KATOLIŠKI KNJIGARNI

Knjižna zbirka
Goriške Mohorjev

*V knjižnem daru tudi zbornik ob 100-letnici
rojstva tigrovca Alberta Rejca*

Knjižni dar Goriške Mohorjeve družbe za leto 1999 je že med nami. Sinoči so zbirko, ki poleg koledarja obsega se tri knjige, predstavili na srečanju v Katoliški knjigarni (foto Bumbaca). Dve knjigi sta se posebej zanimivi, saj obravnavata vprašanja iz naše polpretekle zgodovine, oziroma dopolnjujeta podobo oseb, ki so v tem prostoru delovale v težkih, oziroma najtežjih casih, oziroma obravnavata vprašanja ki so se zmeraj prisotna v razpravah zlasti med pripadniki manjšinske skupnosti. V zbirki Nase korenine (st. 9) je izšel zbornik ob stoletnici rojstva Tigrovca Alberta (Bertija) Rejca Domovina /Kje si? Zbornik je uredil dr. Branko Marušič. Prvi del knjige obsega daljši zapis (Odgovori na vprašalnico), ki je sestavljen na podlagi odgovorov (zapiskov) na zaslanih letu 1953. Izpod peresa Bertijeve vdove Tatjane je daljši prispevek z naslovom Tigrova duša, nastal zlasti na osnovi številnih pogovorov in priče-

vanj nekdanjih tigrovcev, zlasti Justa Godnica pa tudi oseb, ki so z Bertijem sodelovali ali ga poznali, kakor je recimo pričevanje Pandicevih iz Kursumljije. Prvi del knjige zaključuje govor dr. Branka Marušiča, ob odkritju spominske plošče A. Rejcu v Tolminu, leta 1985. Izpod peresa Tatjane Rejec je tudi drugi del zbornika (Pogovor o Albertu Rejcu ob 20-letnici smrti). Tretji del pa prinaša izbor objavljenih člankov.

Meditransko obarvan je naslov druge knjige, Pogled iz jaborovega kosa, ki prinaša izbor časopisnih člankov, razmišljanj, intervjujev tržskega pisatelja Borisa Pahorja. Obravnavajo različno problematiko, največkrat pa so prisotna vprašanja v zvezi z narodnostjo, identiteto, multikulturnostjo itd. Izbor casovno pokriva obdobje skoraj petih desetletij, saj je prvi v zbirki objavljen članek, izšel že leta 1953. Zbornik je uredil Marko Tavcar.

Tisti, ki imajo radi naravno bodo z veseljem vzeli v roke knjigo Spev v nanoško Rejec.

jutro Ivana Rudolfa. To je zbirka črtic oziroma zgodb, ki jih je narodni delavec, casnikar in politik napisal za tržaski radio in ki jih je za objavo zbral in uredil sin Sasa Rudolf, z ilustracijami opremil pa Jurij Mikuletič. Knjiga je izšla že pred dvema mesecema, ko so v Sentvidu odkrili spomenik Ivanu Rudolfu, ob 100-letnici rojstva. Posebej velja opozoriti na koledar GMD, ki ga je sooblikovalo kar 57 sodelavcev in objavlja 76 prispevkov različne vsebine.

Pomen knjižne zbirke GMD je na srečanju, po pozdravu msgr. Oskarja Simčiča, predstavil tajnik Marko Tavcar. O posameznih knjigah so spregovorili uredniki, oziroma oblikovalci dr. Markuža (koledar), Sasa Rudolf (Spv v nanoško jutro), Boris Pahor, ki je pojasnil, kako in zakaj so nastali Pogledi iz jaborovega kosa. Udeleženci so z zanimanjem prisluhnili pričevanju sooblikovalke zbornika Domovina. Kje si? g. Tatjane Rejec.

BOLNIŠNICA / PISMO DEŽELI

Rajoni in primariji
skupaj zahtevajo
spoštovanje obvez

Gorica pričakuje 50 milijard

Predsedniki rajonskih svetov in primariji v splosni bolnišnici so skupaj poslali predsedniku deželne vlade Antonioniju, odborinkoma za zdravstvo in finance Ariisu in Romoliju ter deželnim svetovalcem z Goriške pismo s pozivom deželni upravi, naj cimpred reši problem lokacije goriske bolnišnice in naj zagotovi obljubljenih 50 milijard lir.

Pismo sledi javnemu soocenju, pri katerem sicer niso presegli različnih pogledov o lokaciji (primariji so za selitev k Janezu od Boga, rajoni za prenovu sedanjega poslopja, zupan za ti. tretjo pot z delno novo gradnjo), so se pa zedi-

nili glede dveh zahtev: dežela na v vsakem primeru dodeli 50 milijard in naj jasno zagotovi, da se raven zdravstvene oskrbe ne bo dodatno znižala, saj smo dosegli že najnižjo sprejemljivo mejo. Deželo pozivajo, naj v tem okviru preuči razne možnosti in izbere najboljšo.

Glede tega pa vesti tedni niso spodbudne, saj kaze, da Dežela vztraja pri selitvi v bolnico Janeza od Boga. Mnogi so prepričani, da je ta rešitev samo navidezno cenejša (ne upošteva se odkup poslopja) in da gotovo vodi v še dodatno osiromašenje zdravstva v Gorici ter onemogoča integracijo s semipetrsko bolnišnico.

MLADI / »PUNTO GIOVANI«

Projekt proti drogi

Na območju Stražic in Severne četrti

Združenje Punto Giovani je v septembru v sodelovanju z Zdravstveno ustanovo začelo uresničevati nacrt RAP (»Ricerca azione partecipata«). Nacrt izvajajo na območju Svetogorske četrti in Placute ter v Stražicah in ima kot glavni cilj ugotavljanje problemov mladih, iskanje načinov za njihovo aktivno soudeležbo v družbi, evidentiranje predlogov in iskanje denarnih sredstev in načinov za uresničevanje.

Cilj projekta je preprečevanje zasvojenosti z mamili. Pobuda je zasnovana izrazito preventivno, to je z ozaveščanjem in vključevanjem mladih v predpubertetnem in pubertetnem obdobju, ko so najbolj izpostavljeni negativnim vplivom.

Pet animatorjev se je skoraj tri mesece pogovarjalo z mladimi, prisluhnilo njihovim ugotovitvam zljam in predlogom. Ob tem velja poudariti, da so animatorji izbirali sogovornike med neorganiziranimi skupinami mladih, ki se običajno srečujejo na ulici, prisluhnili njihovim izkusnjam in predlogom. Cilj raziskave ni toliko v odtegnitvi mladih iz njihovega dosedanjega okolja in vključitev v organizirane oblike socializacije, ampak prepričati starše in nasploh občane, da se sami približajo mladim na ulici, da sami bolj kakor doslej prisluhnejo mladim. V pripravi je tudi video.

EVROPA

Okrogla miza
je odpadla

Včeraj je okrogla miza o vlogi Gorice in Furlanije - Julijske krajine v perspektivi evropskega združevanja odpadla. Okrogla miza naj bi zaključila uspešen seminar združenja »Dialoghi europei«, namenjen v prvi vrsti solnikom a tudi vsej javnosti, na temo združevanja Evrope, v okviru katerega se je v prejšnjih tednih zvrstilo šest srečanj z uglednimi predavatelji. Včeraj je bila napovedana zaključna okrogla miza, na kateri naj bi spregovorili evropski poslanec Giacomo Santini, poslanec v Rimu Mario Prestamburgo, deželni svetovalac Ettore Romoli in predsednik Pokrajine Giorgio Brandolin. Zdi se, da je prislo med organizatorji in gosti do nesporazuma glede datuma srečanja. Pobudniki so obljubili, da bodo skusali srečanje v isti ali podobni zasedbi prirediti kdaj drugič.

ŠTANDREŽ / PRAZNOVANJE PRAZNIKA DREVES

Učenci posadili nova drevesa

Prijetna izkušnja je dopolnila šolske ure o pomenu dreves

Učenci 2. razreda osnovne sole Frana Erjavca iz Štandreža (na sliki - foto Bumbaca) so včeraj res lepo praznovali praznik dreves. Z učiteljico Majdo Zavadlav so se podali na rob vasi pri Piloscu, kjer jim je zdravnica Dorina Tomasi na parceli ob železnici pripravila mlada drevesca za posaditev.

Učenci, ki so se pred tem v soli že naučili marsikaj ne samo o koristnosti dreves, temveč tudi o tem, kako se dre-

vesa sadijo in negujejo, so veselo prišli na delo in izkopali luknje, posadili in zalili mlade iglavce. Slo je za pravcato lekcijo na odprtem, ki je bila ne samo poučna temveč tudi zelo prijetna in zabavna. Se najlepše je bilo, ko jim je dr. Tomasi pri leseni koči postregla z malico. Učenci so obljubili, da bodo skrbno negovali drevesa, če ne prej pa si jih bodo prisli vsi skupaj spet ogledat na pomlad.

Kdo je in kaj
dela občanov
pravobranilec

V ponedeljek bo občinski svet v Gorici na razširjeni seji glasoval za izbiro občanovega pravobranilca. Na pobudo raznih svetovalskih skupin bo danes ob 10. uri v konferenčni dvorani socialnega centra v Ul. Baia-monti soocenje treh kandidatov za to funkcijo. To so Andrea Locane, Marino Marin in Raffaele Pagliara. Razpravo bo uvedel in usklajeval deželni funkcionar dr. Salvatore Campo. Ob soocenju kandidatov nameravajo na srečanju osvetliti vlogo, smisel delovanja in pristojnosti pravobranilca. Gre namreč za pomemben lik, ki pa ga občani se premalo poznajo in se ga zato tudi ne poslužujejo.

INPS / POSVET O JAVNEM SKRBSTVU NA GORIŠKEM

Billia: predvideti scenarije razvoja

Četrtna bruto družbenega proizvoda iz pokojnin - Pot racionalizacije je obvezna

Pokrajinski odbor zavoda za socialno skrbstvo (INPS) in pokrajinsko ravnateljstvo ustanove sta včeraj dopoldne, pod pokroviteljstvom Občine in Goriške hranilnice, priredila javno posvetovanje o vlogi javnega skrbstva na Goriskem, s posebnim ozirom na delež, ki ga ta sektor ima v gospodarski strukturi. Delež je zelo pomemben, saj predstavljajo pokojnine in invalidnine preko 27 odstotkov bruto dohodka v pokrajini. Samo zavod INPS bo letos izplačal skoraj 675 milijard.

Posvetovanje, ki je potekalo v grofvi dvorani na gradu, je uvedel predsednik pokrajinskega odbora INPS Alfredo Nativi, ki je pojasnil razloge in cilje pobude. Razlogov je vsekakor več. Najpomembnejši je zagotovo delež skrbstva v strukturi gospodarstva na Goriskem. Posvet pa naj bi pomagal, prav ob analizi številnih podatkov, ki jih je udeležencem posredoval ravnatelj goriškega sedea dr. Biagio Giaccone, pri iskanju stvarnih rešitev na področju skrbstva in to za obdobje, ki je pred nami. Dogovor o reformi pokojninskega sistema izpred treh let se ne daje predvidenih rezultatov, vse več pa je pokazatelj, da bo kmalu treba zaceti reformo reforme, kajti neugodni demografski trendi in velike spremembe v gospodarstvu z nizanjem števila zaposlenih (in posledicnim zmanjševanjem prispevkov) bodo ce cez nekaj let privedli ponovno do kritične točke, ko zavod INPS ne bo mogel več plačevati pokojnin. Kaj torej ukreniti?

Recepti so različni, od povišanja prispevnih stopenj v pokojninske sklade, do zamrznitve

pokojnin in podaljšanja starosti za upokojitev (kar se dejansko že izvaja) pa tudi do omejevanja in preprečevanja davčnih in drugih utaj, ki so sicer na Goriskem med najnižjimi v državi.

Posvetovanje je sklenil predsednik zavoda INPS Gianni Billia, ki je poudaril, da mora tudi javni zavod INPS, ki je v zadnjih letih sicer opravi kakovosten korak kar zadeva uspešno in azurno poslovanje, uresničiti dodatne napore za uravnoteženje bilance: od racionalizacije sistema in dela (rezerve so se velike, začeni s združitvijo treh ustanov ki imajo pristojnosti na istem področju) s ciljem hitrega in uspešnega dela, omejevanja in preprečevanja utaj, do odkrivanja dela na crno itd. Pri vsem tem pa je pomembno, kako bodo znali politiki odgovoriti na izzive tretjega tisoč-

letja. Sistem javnega skrbstva mora seveda ostati, pomembno pa je, kako se bo ta znal hitro in kakovostno prilagoditi novim pogojem, novim zahtevam, novim oblikam dela. Moznih scenarijev je seveda veliko, zaceti pa je treba pred lastnim pragom, je poudaril predsednik Billia, ki je ob tem povedal, da bi se v dobi globalizacije, morali nujno ozreti cez domaci plot in prevzeti pozitivne izkušnje v tujini.

Na posvetu so govorili se zupan Valenti, podpredsednik pokrajine Brancati, deželni svetovalec Ritossa, predstavnik sindikatov Papais, član vsedržavnega nadzornega organa CIV Agostini ter ravnatelj Zveze industrijcev Flamio.

Na slikah (foto Bum-baca): udeleženci posvetovanja in državni predsednik Inps-a Gianni Billia

SEJEM / RURALIA

Ob pridelkih tudi ponudba kmečkih turizmov

Sočasno z Andrejevim sejmom

Upravitelji goriskega sejmisca hočejo pridobiti svojo nišo v deželni sejmski ponudbi s prirejanjem specializiranih sejmov, kakršnih doslej ni drugje v deželi in niti na širšem italijanskem območju. To je povedal na včerajšnji tiskovni konferenci predsednik sejmske ustanove De Rocco, ko je predstavil sejem Ruralia, ki bo v našem mestu od 4. do 8. decembra. Sovpadal bo torej z Andrejevim sejmom prav zato, ker je že prej bila tradicija, da so v teh dneh v Gorici prirejali sejme s področja kmetijstva.

Ruralia je specializirani sejem, na katerem bodo v starih dneh, od petka do

vključno ponedeljka, predstavljali prehrabene pridelke ne samo neposredni proizvajalci marveč tudi trgovci - posredniki. Razstavljalcev bo 51, zastopali pa bodo kakih sto podjetij in podjetnikov.

To ne bo samo sejem kmetijskih pridelkov - med temi ima vino zelo pomembno mesto - kakršnih je veliko tudi drugod. Gre za sejem, na katerem bodo prvič sodelovale ustanove in konzorciji, ki skrbijo za kvaliteto pridelka, od ze dobro znanih DOC za zlahtna vina pa do tistih za druge kmetijske pridelke. Sodelovale bodo tudi trgovinske zbornice iz več krajev države. Zato bo na sejmu tudi nekaj strokovnih posvetov na katerih bodo govorili prav o vprašanjih valorizacije kmetijstva.

Vrata sejmisca bodo seveda odprta javnosti. Vsak dan, začetek bo vedno ob 17. uri, bodo ponujali dobrote kmečkih turizmov. V petek, 4. decembra, se bodo predstavili kmečki turizmi iz Slovenije, v soboto iz Koroske, v nedeljo iz Karnije, v ponedeljek pa pride na vrsto pokrajina Lucca v Toskani.

O sejmu in vsem, kar se bo zgodilo okrog njega, so govorili tudi zupan Valenti in odbornik Devetag, pokrajinski odbornik Sfiligoi, podpredsednik deželne zveze združenih kreditnih bank Medeossi in še drugi. Začeni s Andrejevanjem bodo v goriških gostilnah ves december ponujali domače dobrote, v nekaterih gostilnah bodo tudi letos priredili večerne prireditve z motivi iz crne kronike.

Marko Waltritsch

Akcija Očistimo svet

V Doberdobo se bodo tudi letos odzvali na akcijo Očistimo svet, ki jo na mednarodni ravni prireja naravovarstvene in druge organizacije z namenom, da bi prispevali k odpravi vsaj delčka onesnaženosti planeta. Akcijo v Doberdobo prireja občinska uprava v sodelovanju z društvi in organizacijami v občini, nanjo pa so seveda vključeni vsi krajan. Zborna mesto bo jutri, 29. novembra, ob 8.30 pred zupanstvom, od koder se bodo udeleženci podali "na teren".

KINO

GORICA
VITTORIA 1 17.45-20.00-22.15 »Out of sight«. I. George Clooney.

VITTORIA 3 17.30-20.00-22.30 »Gatto nero, gatto bianco«. Rez. Emir Kusturica.

CORSO Rdeča dvorana: 17.45-20.00-22.15 »Al di là dei sogni«. I. Robin Williams.

Modra dvorana: 18.00-20.00-22.00 »Il signor Quindicipalle«. I. Francesco Nuti in Sabrina Ferilli.

Rumena dvorana: 17.00-19.45-22.00 »Elizabeth«. I. Kate Blanchett.

TRZIC
EXCELSIOR 17.45-20.00-22.15 »Gallo cedrone«. I. Carlo Verdone.

COMUNALE 18.00-20.00-22.00 »Al di là dei sogni«. I. Robin Williams.

RAZSTAVE

V KULTURNEM CENTRU LOJZETA BRATUŽA bodo danes ob 17.30 odprli fotografsko razstavo članov šestih goriških fotoklubov ob 50-letnici združenja FIAF. Razstava bo na ogled od ponedeljka do petka od 17. do 19. ure do 11. decembra.

V GALERIJI ARS razstavlja slikarja Tatjana Luznik in Matevž Skufca. Razstava bo odprta do 19. decembra po urniku Kato-liske knjižarne.

V GALERIJI KULTURNEGA DOMA je postavljena razstava slikarja Hija-cinta Jusse iz Steverjana. Ogled do 1. decembra (ob delavnikih): od 9. do 13. in od 16. do 18. ure ter v večernih urah med prireditvami.

KONCERTI

KD OTON ŽUPANCIC vabi na koncert tržaškega partizanskega pevskega zbora Pinko Tomazič, ki bo jutri, 29. novembra, ob 18. uri v občinski telovadnici v Standrežu.

OBVESTILA

SPDG - smučarski odsek bo 10., 17., 24. in 31. januarja priredil tečaj smučanja in deskanja (začetni in nadaljevalni), 7. februarja pa bo društvena tekma. Tečaj bo tudi letos na Koroskem. Prijave od prihodnjega tedna na sedežu društva. Prav tako bodo sprejemali tudi prijave članov v zvezo FIS.

CICIKLUB v Sovodnjah sporoča, da so otroške delavnice vsak ponedeljek od 16. do 17.30.

DRUŽBA se dobi v torek, 1. decembra, ob 19.30 na Placuti.

IZLETI

MO KD SOVODNJE priredi 8. decembra avtobusni izlet v Lasko z ogledom pivovarne Lasko in okolice. Za informacije: Magda Tomsic, tel. 882032 in Edi Pelicon, tel. 882214 (ob urah obedov).

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
AL GIARDINO, Korzo Verdi 57, tel. 531879.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU
CENTRALE, Trg republike 16, tel. 410341.

PRIREDITVE

V KULTURNEM DOMU v Gorici bo v sredo, 2. decembra, srečanje s pisa-

teljem, alipinistom in kiparjem Maurom Corono od predstavitvi njegove knjige »Le voci del bosco«.

GALERIJA ARS vabi na predstavitev monografije Beneska Slovenija v petek, 4. decembra, ob 18. uri v Katoliški knjižarni. Spregovorili bodo avtor fotografij Milan Grego, avtorica besedila Ziva Gruden in urednik založbe Družina dr. Janez Gril.

MIKLAVŽEVANJE SKRD JADRO bo v petek, 4. decembra, ob 18.00 v župnijski dvorani cerkve San Nicolò v Trzicu. Miklavža bodo pričakali z otroško dramsko skupino PD Jaka Stoka s Proseka z igrico Čudne zelje.

KD DANICA vabi na miklavževanje z "domačo igrico" v petek, 4. t.m., ob 18.30 v centru Danica na Vrh.

KD SKALA Gabrje vabi v nedeljo, 6. decembra, ob 18.30 na miklavževanje. Prireditve bo na sedežu društva.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV priredi silvestrovanje v ponedeljek, 28. decembra v gostišču Al fogolar v Gaglianu. Vpisovanje pri po-verjenikih in na sedežu do 9. decembra.

ČRPALKE

Danes popoldne in jutri bodo na Goriskem dežurne bencinske črpalke:

GORICA
ESSO - Ul. Aquileia
MONTESHELL - Trg Municipio
AGIP - Ul. Lungo Isonzo

IP - Ul. Di Manzano
ESSO - Ul. Trieste
GRADISCE
ESSO - Trg Unità
TRZIC
AGIP - Ul. Valentinis
MONTESHELL - Drevored S. Marco
IP - Ul. IV. novembra
STARANCAN
ERG - Trg Repubblica
KRMIN
AGIP - Drev. Ven. Giuliana

FARA
ERG - Ul. Gorizia
FOLJAN - SREDIPOLJE
IP - Ul. III Armata

POGREBI

DANES - Iz Gorice: 14.00, Angela Ipavec vd. Vetrih v stolnici in na pokopališče v Crnicah.

V Trzicu: 10.50, Ida Neri vd. Vian iz mrliske veže pokopališča v cerkev Marcelliana in na pokopališče.

†

Zapustila nas je v 92. letu starosti naša draga

Angela Ipavec
vd. Vetrih

Pogreb bo danes, 28. novembra, ob 14. uri v goriski stolnici, nato pa bomo drago pokojnico pospremili na pokopališče v Crnicah.

Zalostno vest sporočajo hčerki in sinovi z družinami in drugo sorodstvo.

Gorica, 28.11.98

Predsedstvo, upravni svet, Nadzorni odbor, ravnateljstvo in osebje zavoda Banca agricola - Kmečka banka iz Gorice izrekajo občuteno sozaje predsedniku nadzornega odbora dr. Albertu Vetrihu ob izgubi drage mame.

FEIGLOVA KNJIŽNICA / SPOZNALI SO PISATELJICO MARIZO PERAT

Več kot 80 otrok na pravljčni urici

Srečanja niso le prijetna, so tudi pomembna, ker spodbujajo mlade, da segajo po knjigah

Več kot osemdeset otrok je v ponedeljek v Feiglovi knjižnici v Gorici v popolni tišini sledilo pravljici o Kraljici s ledenim srcem, ki jo je napisala goriska mladinska pisateljica Mariza Perat. Njena prisotnost na Otroški urici je bila dobrodosla, saj so jo tako otroci lahko osebno spoznali.

Pravljico je tokrat pripovedovala Emanuela Gravnar, ki je z občutnim zanosom posredovala otrokom tudi skrito sporočilo zgodbe. S pomočjo ilustratorke Danile Komjanc, ki je med pripovedovanjem prikazovala risbe, s katerimi je čudovito opremila knjigo, je pravljica postala pravo doživetje. Na koncu so si otroci iz slamic, ki so jih prinesli s seboj, in rdečega krep papirja izdelali pravljčno vrtnico in jo darovali najljubšemu prijatelju. Uspeh je bil zagotovljen. Tak uspeh je se najbolj otipljiv, ko se takoj

potem pred pultom v knjižnici pojavi vrsta za vpis izposojenih knjig. Otroci se v naslednjih dneh radi vračajo v knjižnico in z radovednostjo stopijo pred police, da si poiščejo se kaksno zanimivo pravljico. V Feiglovi knjižnici radi pustimo, da

otroci sami sežejo po knjigah in preverijo katera izmed tisočih na razpolago jim najbolj odgovarja. Nekateri otroci so neodložni in zelijo, da jim mamica ali pa knjižničarka svetuje najlepšo. Vsi pa bi v nedogled sedeli na blazini pred polico in kar

tem listali po knjigah. Večkrat pozabijo, da jih mamica že dolgo caka v čitalnici.

Naslednja urica bo sele 25. januarja, ko bo v knjižnici gostovalo lutkovno gledališče Papilu iz Ankara.

Luisa Gergolet

Sezonske novosti
moških
oblačil
mauro lanise
GORICA
ul. Carducci 24
tel. 537561

Vaš bančni partner
v poslovanju
s Slovenijo
in drugimi državami.

ljubljska banka
Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana
Podružnica Milano
Tel.: 02/806 9191
Faks: 02/8646 5358

Sobota, 28. novembra 1998

gospodarstvo in finance

Vse zunanje trgovinske
in bančne storitve.
Finansiranje domačih
in tujih
partnerjev.

ljubljska banka
Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana
Podružnica Milano
Tel.: 02/806 9191
Faks: 02/8646 5358

PRIVATIZACIJE / MINISTRSKI SVET RAZPRAVLJAL O NOVIH PRAVILIH

Prihodki od prodaje državnih podjetij znižujejo javni dolg

Kmalu v prodaji preostale tranše Imi, Ina, B. Roma in Telecom

RIM - Ministrski svet je imel včeraj na dnevnem redu vrsto pomembnih gospodarskih vprašanj, med njimi nova določila o privatizacijah, izdelana na osnovi dokumenta nekdanjega podtajnika v zakladnem ministrstvu Filipa Cavazzutija. Zakladni minister Ciampi je po ministrskem zasedanju dejal, da se bo razprava o tem vprašanju nadaljevala in da je v ospredju splošnejša preureditev privatizacijskih pravil in se posebej upravljanja državnih udeležb v privatiziranih družbah. Ciampi je dodal, da nov zakonski osnutek upošteva delo, ki ga je v mandatu Prodi je vlade opravila posebna komisija pod vodstvom podtajnika Cavazzutija.

Zakladno ministrstvo se po izjemno uspešni prodaji delnic banke Banca Nazionale del Lavoro pripravlja na

nove privatizacijske posege v družbah, kjer ima država se vedno relevantne lastniške deleže. Generalni direktor zakladništva Mario Draghi je napovedal, da je za prihodnje mesece predvidena - kot to določa vladin finančno-ekonomski programski dokument - prodaja rezidualnih deležev zakladništva v družbah Imi, Ina, Banco di Napoli in Telecom Italia. Draghi je povedal, da ima zakladništvo po koncu prostopka za dodelitev dodatnih brezplačnih delnic za lastnike, ki jih hranijo za določen čas (bonus share), se vedno v lasti 0,68% kapitala banke Imi, 1,1% zavarovalnice Ina in 2,8% Telecoma. Delež v telekomunikacijski družbi je vinkuliran do februarja 1999, ker je bilo predvideno, da bo Telecom medtem navezal mednarodna zaveznitva, tako da bi zak-

lad prepustil svoje delnice novim partnerjem. Ker se to ni zgodilo (nepolodni so bili stiki tako z ATT kot z Unisource), ohranja zakladništvo se 5,17% Telecomovega kapitala, ki bo sel lahko spomladi na trg. Med se neprivatiziranimi državnimi podjetji bosta kmalu na vrsti tudi Banco di Sicilia in Credito industriale sardo.

Po Draghijevi napovedi bodo prihodki od privatizacij tudi v prihodnje uporabljeni za znižanje javnega dolga, tako da bodo zakladni-
v omogočili znižati razmerje med dolgom in bruto domaćim proizvodom za okrogel odstotek. Letos so privatizacije omogočile prihranek za obresti na javni dolg v vrednosti okrog 1.200 milijard lir, do leta 2004 pa naj bi prihranek dosegel približno 4.600 milijard.

DRUŽBE / S PREVZEMOM ITALJANSKE BANKE IZ LUGANA

Skupina Generali se je razširila v Švico

Formaliziran odkup BSI od koncerna UBS

TRST - Skupina Assicurazioni Generali je formalizirala nakup italijanske banke v Svici (Banca della Svizzera Italiana - BSI) in družbe Boss Lab, ki sta bili doslej pod nadzorom bančnega koncerna UBS. Sporočilo je prišlo včeraj iz tržaškega sedeža skupine Generali, ki je okvimi dogovor o »shoppingu« v Svici dosegla prvega julija letos in se obvezala, da bo koncernu UBS v zameno izplačala 1,92 milijarde švicarskih frankov ali približno 2.240 milijard lir. Formalni sporazum je bil podpisan pretekli četrtek, potem ko so ga odobrili vsi nadzorni organi obeh strani.

Italijanska banka v Svici je najstarejši denarni zavod v kantonu Ticino (ustanovljena je bila leta 1873 v Luganu) in deluje v sektorju private banking, kjer je med prvimi desetimi švicarskimi operaterji. Izpostave ima na treh kontinentih in

upravlja premoženje v vrednosti 37.000 milijard lir, ki ji ga je zaupalo več kot 34.000 klientov v enajstih državah. V prvih devetih mesecih letošnjega leta - bere mo v tiskovnem sporočilu skupine Generali - so bili doseženi rezultati, ki obcutno presegaajo pričakovanja. Bruto dobiček se giblje okrog 158 milijonov švicarskih frankov, kar je za približno 30 odstotkov več kot v enakem obdobju lanskega leta. Banka po vsem sodec ni utrpela posledic tržnih motenj zadnjih mesecev, kot tudi ne učinkovanja krize v Aziji, Rusiji in Latinski Ameriki.

V tržaski zavarovalni skupini so pričarani, da se s prehodom v njihov krog odpirajo za BSI nove priložnosti, ki bodo banki omogočile nadaljnjo rast in okrepitev njene pozicije v sektorju privatnega bančništva.

Znaten porast prometa grupe Ily

MILAN - »Letošnji promet skupine Ily se bo povečal za vrednost, ki se približuje dvemestnemu številu (torej blizu 10 odstotkov, op.ur.) v primerjavi z 230 milijardami, kolikor je znašal leta 1997. Dohodkovnost podjetij industrijske skupine kavnega sektorja pa bi morala konec leta znašati približno enako kot lani, ko se je gibal okrog 9 milijard lir.«

Anticipacije o poslovnem obračunu skupine Ily je včeraj novinarjem ob robu posveta o liberalizacijah in privatizacijah na milanski univerzi Bocconi posredoval tržaški zupan Riccardo Ily, ki je tudi zanimal, da bi skupina načrtovala kotacijo svojih družk na borzi. Ni pa izključil, da bi to bili možno v prihodnosti, če bi skupina potrebovala denar za nove naložbe.

Alarm za račune zavoda Inps

RIM - Dolg pokojninskega zavoda INPS do države je presegel 180 tisoč milijard lir, zavodovi računi pa doživljajo splošno poslabšanje, je ugotovilo računsko sodišče v poročilu o finančnem upravljanju Inpsa, ki ga je poslalo v parlamentarni zbornici. Na alarm se je nemudoma odzval zakladni minister Ciampi, ki svari pred paniko, čeprav priznava, da vse stvari ne gredo tako, kot bi morale. Minister priznava tudi to, da bi bilo treba pri lanskem pokojninski reformi narediti več, toda za popravke je vedno čas. Zdaj je treba položaj ponovno temeljito preveriti in se odločiti za jasno ukrepanje, ki ne bo povzročilo škodljive zmešnjave in panike.

Zveza Alitalie s KLM je stekla

AMSTERDAM - Včeraj so na Nizozemskem podpisali operativni sporazum med Alitalio in domačo letalsko družbo KLM o strateškem sodelovanju, v katerega se bo februarja prihodnje leto vključil se Northwest Airlines, severnoameriški partner nizozemske družbe. Včeraj podpisani sporazum za zdaj ne predvideva izmenjave delnic, ampak samo integracijo komercialnih dejavnosti, pooblašeni upravitelji italijanske letalske družbe Cempella pa je ob tej priložnosti napovedal, da bo Alitalia se pred koncem decembra predstavila koncernu IRI (ki je njen lastnik) svoj načrt za popolno privatizacijo letalske družbe. Zaveznitvo med Alitalio in KLM ima privoljenje Evropske komisije.

KOROŠKA / PO POTEZI FIAMM

Dravske elektrarne ob 300 zaposlenih?

Zaprte obrate na Bistrici je dokončno, glede elektram pa zgolj neuradne vesti

CELOVEC - Koroško sta včeraj pretresli dve negativni vesti iz gospodarstva: dokončna odločitev italijanskega koncerna Fiamm, da bo ukinil proizvodnjo akumulatorjev v obratu Bärenbatterie na Bistrici v Rožu, in napoved redukcije osebja v Dravskih elektrarnah. V največjem energetskem podjetju naj bi do leta 2002 izgubilo delovno mesto približno 300 delojemalcev, kar je dobra tretjina trenutno zaposlenih v celovškem podjetju.

V direkciji Dravskih elektram to napoved delavskega sveta zaenkrat niso hoteli komentirati, potrjeno pa je bilo, da obstaja načrt, ki predvideva znatno zmanjšanje števila delovnih mest. Razlog zato je pripojitev podjetja Dravske elektrarne k nacionalni energetski družbi Verbundgesellschaft, kar naj bi bilo izvedeno prihodnje leto, nato pa bi v vseh dezelnih energet-

skih družbah sledile redukcije osebja. Načrtovana racionalizacija naj bi ukinila čez tisoč delovnih mest!

V zvezi s tovarno akumulatorjev je včeraj na Bistrici v navzočnosti najvišjih predstavnikov lastniškega koncerna Fiamm zasedal nadzorni odbor. Predstavnika koncerna Stefano Dolcetta in generalni direktor Ernesto Musumeci sta poudarila, da tovarna na Bistrici ni konkurenčna. Podjetje bo v ponedeljek delovnem uradu prijavilo odhod vseh 141 delavcev iz proizvodnje. Ostalih 40 nameščenecv pa naj bi pripravilo zaprtje tovarne v prihodnjem letu.

Predstavnika koncerna Fiamm sta se povedala, da ne nameravajo prodati tovarno na Bistrici kakšnemu konkurentu, možna pa bi bila prodaja kakemu interesentu iz tuje stroke.

Ivan Lukan

NOVICE

Fazio: Finančni viri za zagon investicij obstajajo

RIM - Guverner Banke Italije Antonio Fazio je pričar, da resurzi za investicijske dejavnosti obstajajo, tako v Evropi kot v Italiji, predstavlja pa jih visoka raven razpoložljivih privarčevanih sredstev. Po njegovih besedah je monetarna politika v celoti izpolnila svoje naloge, zdaj pa morajo vlade in socialne sile poskrbeti za ustrezne razsežnosti javnih proračunov, za uravnavanje davčnega pritiska, za prožnost in uporabi proizvodnih faktorjev in za učinkovitost javnega aparata - za vse tisto torej, kar bo dvignilo kompetitivnost italijanskega gospodarstva in pomagalo k večji zaposlenosti.

Duisenberg: Deflacije ni

LONDON - Predsednik Evropske centralne banke (ECB) Wim Duisenberg se ne strinja z vse bolj - tudi v Italiji - razširjajočimi se strahovi pred deflacijskim pojavom, v katerega naj bi vodila močno padajoča inflacijska krivulja. V govoru pred kraljevskim institutom za mednarodne zadeve v Londonu je sef ECB povedal, da je septembra povprečna inflacijska stopnja v enajstih državah evra padla na odstotek, prihodnje leto pa naj bi rahlo zrasla, vendar ne čez dva odstotka.

Predstavili TS City Club

TRST - Na tržaski Trgovinski zbornici so včeraj predstavili letošnjo akcijo Trieste City Club, v kateri sodeluje 500 krajevnih trgovcev in ki je nekaj let skrbri za zaokroženo ponudbo mesta svojim gostom iz tujine, v prvi vrsti iz Slovenije, Hrvaske in vse bolj tudi iz Avstrije. Ponudba, ki poleg kakovosti in ugodnih cen za shopping vključuje tudi storitve (kot parkirišča in posebne ponudbe), se bo v tem predbožičnem času obogatila še z nekaterimi posebnimi akcijami, kot npr. z organiziranim nakupovalnim krogom za turiste iz Rusije. Poleg predsednika uzbornice Donaggia in predstavnika trgovcev Romanellija, so se včerajšnje predstavitve udeležile tudi sodelujoče stanovske organizacije, med njimi Slovensko deželno gospodarsko združenje, ki ga je zastopal Davorin Devetak.

ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA Zadruga z.o.z. TRST	27. NOVEMBER 1998	v LIRAH	
	valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1673,00	1699,00	
nemška marka	982,00	998,00	
funt sterling	2.772,00	2.827,00	
švicarski frank	1186,00	1211,00	
belgijski frank	46,97	48,97	
francoski frank	290,00	300,00	
danska krona	255,00	265,00	
norveška krona	220,00	230,00	
švedska krona	201,00	211,00	
kanadski dolar	1.079,00	1.119,00	
portugalski eskudo	9,13	10,03	
nizozemski gulden	862,00	887,00	
avstrijski šiling	138,60	142,95	
španska pezeta	11,13	12,23	
grška dramma	5,60	6,40	
irski sterling	2419,00	2499,00	
japonski jen	13,23	14,13	
avstralski dolar	1023,00	1093,00	
madžarski florint	6,50	8,00	
hrvaška kuna	240,00	265,00	
slovenski tolar	10,05	10,35	

KMEČKA BANKA - GORICA	
27. NOVEMBER 1998	v LIRAH
valuta	nakupni prodajni
ameriški dolar	1669,00 1699,00
nemška marka	982,00 997,00
francoski frank	290,00 300,00
nizozemski gulden	863,00 888,00
belgijski frank	47,10 48,90
funt sterling	2748,00 2838,00
irski sterling	2418,00 2513,00
danska krona	256,00 268,00
grška dramma	5,70 6,17
kanadski dolar	1081,00 1116,00
švicarski frank	1185,00 1210,00
avstrijski šiling	138,50 143,00
slovenski tolar	10,15 10,40
hrvaška kuna	252,00 272,00

MILANSKI DEVIZNI TRG	
27. NOVEMBER 1998	v LIRAH
valuta	povprečni
ameriški dolar	1686,550
EKU	1945,600
nemška marka	990,050
francoski frank	295,250
funt sterling	2794,28
nizozemski gulden	878,140
belgijski frank	47,990
španska pezeta	11,630
danska krona	260,410
irski sterling	2460,340
grška dramma	5,900
portugalski eskudo	9,650
kanadski dolar	1.198,090
japonski jen	13,740
švicarski frank	1199,960
avstrijski šiling	140,710
norveška krona	224,380
švedska krona	206,760
finska marka	325,590

MILANSKI BORZNI TRG	
27. NOVEMBER 1998	INDEKS MIB 30: +0,75
delnica	cena var. %
Alleanza Ass.	23.338 +3,06
Bca di Roma	2.950 +1,51
Bca Fideuram	10.164 +1,80
Bca Intesa	9.691 -0,96
Compart	1.404 +1,29
Comit	11.637 -1,20
Benetton	3.201 -1,20
Edison	17.108 +0,52
Eni	10.661 +3,50
Fiat	5.551 +1,51
Generali	64.238 +0,93
H.d.P.	1.275 +0,95
Ina	4.339 +1,42
Italgas	8.294 +3,51
Mediolanum	9.972 -0,53
Mediaset	12.197 -0,16
Mediobanca	21.092 +1,30
Montedison	2.067 +2,73
Olivetti	4.427 +4,70
Parmalat	3.324 +3,64
Pirelli Spa	5.423 +1,89
Ras	23.265 +1,87
Rolo	40.328 +2,40
San Paolo IMI	28.109 +0,24
TIM	11.526 +0,31
Telecom Ita	13.791 -0,61

ljubljska banka
Podružnica Milano

GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Cristallo

Danes, 28. ob 16.30 in 20.30 ter jutri, 29. ob 16.30, Gruppo Triestino predstavlja delo Lina Carpinterija in Mariana Faragune »Udrai nel mar che mormora (Maldobrie di terra e di mare)«. Režija Mimmo Lo Vecchio.

Gledališče Rossetti

Od 10. do 20. decembra bo Stalno gledališče FJK predstavilo W. Shakespearov »Hamlet«. Predprodaja vstopnic pri gledališki blagajni od 8.30 do 13.00 in od 15.30 do 19.00 in v Pasazi Protti od 8.30 do 12.30 in od 15.30 do 19.00 vedno ob delavnikih.

Pri blagajni gledališča Rossetti se je začela predprodaja vstopnic za »Un'altra storia« z Lello Costa (12. januarja), in za koncert Ivana Fossatija (21. decembra), Amedea Minghija (13. januarja), Patty Pravo (15. januarja). V prodaji so tudi vstopnice za vse predstave in koncerte izven abonmaja.

Stalno gledališče iz Trsta - La Contrada

Gledališče Cristallo

Od 11. do 23. decembra »Sorelle Materassi«. Režija Patrick Rossi Gastaldi.

Kinodvorana Alcione

Ciklus osmih filmov v francoskem originalu V sredo, 2. decembra, Tony Gatlif »Gadjo dilo« (*Lo straniero pazzo*).

Avditorij muzej Revoltella

9. festival - Film in gore

V sredo, 2. decembra ob 20.30, »Soča - The emerald river« (Avstrija).

Gledališče »Silvio Pellico« (ul. Ananian)

L'Armonia - trzaske narečne gledališke skupine Danes, v soboto 28. novembra, ob 20.30 ter jutri, v nedeljo 29. novembra, ob 16.30 bo gledališka skupina »Amici di San Giovanni« predstavila delo »Sambria« Giuliana Zanniera, v režiji samega avtorja.

BRISČIKI

Dom Briščiki

Danes, v soboto, 28., ob 20.00 gostuje SSG iz Trsta z delom Frana Milcinskega »Butalci«.

ZGONIK

Športno-kulturni center

KD Rdeca zvezda in MoPZ Vasilij Mirk vabita Danes, 28. novembra ob 20.30 v SKC, na prireditve »Na Martinovo smo se dobili«.

TREBČE

Ljudski dom

Jutri, v nedeljo, 29., ob 16.00 gostuje SSG iz Trsta

z delom Frana Milcinskega »Butalci«.

BOLJUNEC

Gledališče Francefa Prešerna

TFS STU LEDI prireja ob svoji 25-letnici plesno-pevsko predstavo »Stu ledi nej pride nuter ...«. Predstava bo danes, v soboto, 28. novembra ob 20.30. Ob tej priložnosti bodo člani skupine pripravili tudi fotografsko razstavo.

SKD Primorsko - Mackolje, pod pokroviteljstvom Obcine Dolina in ZSKD, priredi jutri, v nedeljo, 29. novembra 1998 ob 18. uri osrednjo proslavo ob 100-letnici ustanovitve in 15-letnici obnovitve MePZ Primorsko.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

Kulturni dom

Danes, soboto, 28. novembra ob 11.00 in 16.00 - Goriski vrtiljak - Gostovanje Gledališca iz Ptuja: »Oj, čudežni zabor«.

Danes, v soboto, 28. novembra ob 20.00 - Gostovanje Kulturnega društva iz Grgarja - C. Goldoni: »Krčmarica Mirandolina«.

Primorsko dramsko gledališče

V četrtek, 3. decembra ob 20.00 bo predstava v

mali dvorani »Istrske storije« po Marjanu Tomsicu.

V soboto, 5. decembra ob 10.00, 11.30 in 16.00 - Goriski vrtiljak - Gostovanje Gledališca Tone Cufar iz Jesenic: »Marjetica in zmaj«.

V soboto, 5. decembra ob 20.00 - Gostovanje SSG iz Trsta - Režija B. Kobal »Afrika ali na svoji zemlji«.

LJUBLJANA

Mešno Gledališče

Dne, 1. decembra bo na sporedu ob 15.30 in 19.30 delo Bostjana Tadena »Policija, d. d.«. Ponovitve 3. in 4. decembra ob 19.30.

Dne, 1. decembra, ob 22.00 bo na sporedu delo Suzanne van Lohuizen »Primer Ronald Akkerman«. Ponovitve 3. in 4. decembra ob isti uri.

V sredo 3. decembra ob 19.30 bo na sporedu delo Ivana Cankarja »Pohujšanje v dolini Sentflorijanski«.

AVSTRIJA

CELOVEC

Mešno gledališče Celovec

Dne, 11. in 18. decembra ob 10.30 in 14.30 bo predstava »Alice v čudežni deželi« (pravljica z glasbo).

GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

Abonmaji

Gledališče Verdi sporoča, da se nadaljuje prodaja abonmajev za vse predstave in sicer od 10. novembra dalje pri blagajni gledališča od 9. do 12. in od 16. do 19. ure.

Operna sezona

Danes, v soboto, 28. in jutri, v nedeljo 29. novembra Richard Wagner »Die walküre«. Dirigent Stefan Anton Reck, režija Frank Bernd Gottschalk.

V sredo, 9. decembra, ob 20.30 bo premiera opere G. Verdija »Il corsaro«. Režija Franco Però, izvaja orkester, zbor in plesna skupina gledališča G. Verdi pod vodstvom Daniela Callegarija. Ponovitve 11. decembra ob 20.30, 13. decembra ob 16.00, 15. in 17. ob 20.30, 19 ob 17.00, 20. ob 16.00 in 22. decembra ob 20.30.

Gledališče Rossetti

Trzasko koncertno društvo

V ponedeljek, 30. novembra ob 20.30, Trio iz Milana - B. Giuranna.

Dvorana Tripcovich

Danes, v soboto, 28. novembra ob 21. uri, bo s svojim orkestrom nastopil Renzo Arbore.

V ponedeljek, 30. novembra ob 18.00 »Un'ora con Mirella Spinu«

Trieste prima - Srečanje s sodobno glasbo

Cerkev sv. Silvestra

V torek, 1. decembra ob 20.30 Corrado Rojac - harmonika in Pierpaolo Levi - klavir.

GORICA

Kulturni dom

V petek, 4. decembra ob 20.30 bo večer slovenske popevke pevca »Gianni Rijavec in Vladimir Cadez z Big Ben quartetom«.

ŠTANDREŽ

Kulturno društvo Oton Župancič

Jutri, v nedeljo, 29. novembra ob 18. uri bo koncert Trzaskega partizanskega pevskega zbora, v občinski telovadnici v Standrežu.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

Kulturni dom

V veliki dvorani Kulturnega doma bo na sporedu 7. decembra, ob 20.15 avtorski večer skladatelja Stefana Maurija.

V ponedeljek, 14. decembra bo na sporedu »Carmina Slovenica«. Dirigentka Karmina Silec.

V ponedeljek, 4. januarja 1999 bo na sporedu Novoletni koncert orkestra »Young Musicians International Symphonic Orchestra«.

DOBROVO

Grad Dobrovo

Vsklopu cikla Hitove muze bo v petek 4. decembra na sporedu koncert »Tria Cajkovski«.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Dne 3. decembra, ob 20.00 bo na sporedu Letni koncert »Big Banda RTV Slovenija«. Dirigent Jerry van Rooy; solist Georgie Fame, vokal.

SNG Opera in Balet Ljubljana

Danes, v soboto, 28. novembra ob 19.30, druga slovenska baletna simfonija.

V torek, 1. in v sredo, 2. decembra ob 19.30 »Druga slovenska baletna simfonija«.

Dvorana Slovenske filharmonije

V sredo, 16. decembra bo na sporedu tretji koncert cikla: »Veceri komorne glasbe«. Nastopil bo Godalni kvartet Tartini, Lovro Pogorelic- klavir. Na sporedu skladbe Mozarta, Malipiera in Francka.

AVSTRIJA

CELOVEC

Mešno gledališče Celovec

Danes, v soboto, 28. novembra ob 19.30 bo opera »Hoffmannove pripovedke«, Jaquesa Offenbacha - v francoščini.

Ponovitve 2., 5. in 11. decembra ob 19.30.

RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Rizarna: do 3. januarja 1999, razstava »Laz o rasi«. Dokumenti in podobe o fašističnem rasizmu in antisemitizmu. Urnik: ob delavnikih in praznikih od 9. do 13. ure. Zaprto ob ponedeljkih, 25. decembra in 1. januarja.

Bivše konjusnice miramarskega gradu: do 10. januarja 1999 je na ogled razstava Poti sveta - Berlin, Dunaj, Praga, Budimpesta, Trst. Zidovski intelektualci in evropska kultura od 1880 do 1930. Urnik: vsak dan od 9.00 do 16.45.

Miramarski park in muzej sta odprta vsak dan od 9. do 17. ure (grad od 8. do 18. ure).

Muzej Revoltella: v okviru projekta Salom Trst so razstavili umetniška dela trzaskih slikarjev zidovskega rodu. Razstavo so podaljšali do 30. novembra, ogled možen ob delavnikih od 9. do 20. ure, ob torkih je muzej zaprt.

Muzej Itala Sveva (Trg Hortis 4): do 10. januarja 1999 je odprta razstava o odnosu Sveva do zidovstva. Razstava je odprta vsak dan od 10. do 12. ure. 8., 25. in 26. decembra 1998 ter 1. in 6. januarja 1999 zaprta.

Naravoslovni muzej (Trg Hortis 4): vse do 10. januarja 1999 bo na ogled razstava Kraski premogovniki zidovskih družin. Razstava je odprta vsak dan, razen ob ponedeljkih, in sicer od 8.30 do 13.30. 8., 25. in 26. decembra 1998 ter 1. in 6. januarja 1999 bo muzej zaprt.

Postna palaca na Trgu Vittorio Veneto: odprt je postni in telegrafski muzej. Ogled je možen vsak dan, tudi ob nedeljah, od 9. do 13. ure (zaprto ob praznikih). Za vodene obiske lahko pokličete na tel. (040) 4195148 od 9. do 14. ure.

Muzej Sartorio: do 10. januarja 1999 je na ogled razstava Zidovske družine v Trstu 1814 - 1914. Urniki: od 9. do 13. ure (zaprto ob ponedeljkih, 25. decembra in 1. januarja).

Muzej trzaske zidovske skupnosti: do 6. januarja 1999 bo na ogled dokumentarna razstava o zidovskem izseljevanju v Izrael v obdobju 1921 - 1940 Trst - Sionska vrata. Razstava bo odprta ob torkih in sredah od 16. do 20., ob četrkih in petkih od 10. do 13., ob nedeljah pa od 10. do 13. in od 17. do 20. ure. Ob sobotah in ponedeljkih zaprto.

Gostilna »Stalletta«, Ulica Giuliani, 36: do 19. decembra, tretja razstava »Srečanje umetnikov.«

Dezelna palaca (Trg Unità, vhod z nabrežja Mandracchio): do 5. decembra je na ogled razstava sodobne madžarske umetnosti. Urnik: ob delavnikih od 11. do 13. in od 16. do 19. ure, ob ne-

deljah in praznikih od 11. do 13. ure.

Muzej Revoltella: do 6. decembra je na ogled razstava modelov Renata Balestra. Poklon Renatu Balestri si je mogoče ogledati vsak dan od 10. do 19. ure. Zaprto ob torkih.

Galerija Torbandena: na ogled je likovna razstava »Mojstri 20. stoletja«.

Gledališče Miela (Trg Duca degli Abruzzi, 3): razstavlja svoja dela Daniele Frausin.

Studio d'Arte (Trg Giotti 8): razstava znamenitih ilustratorjev. Odprta bo do 31. decembra, ogled pa je možen od torka do petka od 17. do 20. ure.

Slovenska prosveta (Ul. Donizetti 3): do 9. decembra razstavlja Mihaela Velikonja. Urnik: od ponedeljka do petka med 9. in 17. uro.

OPČINE

Dvorana Zadružne kraske banke: do 2. decembra II. skupna razstava kraskih ustvarjalcev »Skupaj na Opčinah«.

Župnijski dom Andrej Zink: do 8. decembra, skupinska razstava pod naslovom »Na krilih umetnosti«.

Dom Brdina: do 30. novembra se predstavljajo razni umetniki.

Dvorana Tabor: do 29. novembra »Da ... nepozaben dan«. Defile bo danes, v soboto, 28. novembra ob 20.30.

BANI

SKD GRAD - BANI: obvešča da bo Božična razstava Avguste Mikuz Malalan odprta po sledecem urniku: jutri, 29. novembra, 6., 8. in 13. decembra od 16. do 20. ure, 5., 7. in 12. decembra od 18. do 20. ure.

GORICA

Kulturni center Lojze Bratuz: do 11. decembra, se bo odvijala v priredbi Dezelne zveze fotografskih društev / klubov goriske pokrajine, »Skupinska razstava fotografskih klubov«.

V Kulturnem domu razstavlja goriski slikar Hijačint Jussa. Ogled možen do 1. decembra ob delavnikih od 9. do 13., in od 16. do 18. ure ter v večernih urah med prireditvami.

Goriski pokrajinski muzeji, Borgo Castello 13: Razstava »1918 leto zmage«, bo odprta do 28. februarja 1999 in sicer vsak dan razen ob ponedeljkih od 10. do 18. ure.

V Galeriji ARS (Katoliska knjigarna), razstavljata svoja dela Tatjana Luznik in Matevž Skufca.

VIDEM

Center »centro friulano arti plastiche«: Se jutri, 29. novembra razstavlja slikar in scenograf Luigi Danelutti. Razstava bo odprta vsak dan od 10.00 do 13.00 in od 17.00 do 20.00.

VENETO

BENETKE

Palaca Grassi: do 16. maja 1999, bo na ogled razstava o kulturi Majev.

Schola di Sant'Apollonia: do 30. novembra, vsak dan od 10.00 do 19.00 bo razstava »Dali kipar, Dali slikar«.

Muzej Correr, Napoleonska hala: do 7. marca 1999 bo odprta razstava »Benetke 48«. Razstava bo odprta od 9. do 17. ure.

SLOVENIJA

SEŽANA

Kulturni Center Srečka Kosovela: do 5. decembra bo odprta razstava fotografiji »Tretja moč« slovenskega mojstra fotografije Rafaela Podobnika.

ŠTANJEL

Galerija Lojzeta Spacala in Kraske hise: razstava Goriskega muzeja. Odprta ob petkih, sobotah in nedeljah od 11. do 16. ure.

AJDOVŠČINA

Pilonova galerija: stalna razstava slikarja in fotografa Vena Pilona. Urnik: od ponedeljka do petka, od 10.00 do 12.00 in od 14.00 do 17.00.

KOPER

Galerija Meduza

Na ogled je razstava slik Zvesta Apolonia.

Kavarna Loža

Do konca novembra je na ogled razstava slik akademskega slikarja Toma Vrana. Urnik: vsak dan od 7.30 do 23.00, ob nedeljah od 14.00 do 22.00.

IZOLA

Galerija Insula: razstavlja Tjasa Demsar. Razstava je odprta od torka do petka od 9.00 do 14.00 in od 17.00 do 19.00.

Galerija Alga: do 2. decembra bo odprta razstava slik Tee Tavzlja. Razstava bo odprta vsak dan od 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 19.00.

PORTOROŽ

Avditorij

Do 17. decembra razstava del akademskega

slikarja Jureta Cihlarja iz Portoroža. Urnik: od 9.00 do 12.00, ob delavnikih ter v času večernih prireditev.

LIPICA

Kobilarna Lipica - ogled stalne razstave v Galeriji Avgusta Cernigoja je možen ob urah ogleda kobilarne.

KROMBERK

Grad Kromberk: na ogled so lapidarij, galerija starejše umetnosti, kulturnozgodovinski oddelek in galerija primorskih likovnih umetnikov.

Do aprila 1999 je na ogled etnološka razstava »Spomini nase mladosti« ali »Zivljenje pod zvezdami«. Urnik: ob delavnikih 8.-14., ob nedeljah in praznikih 13.-17., ob sobotah zaprto.

SOLKAN

Vila Bartolomei: na ogled je stalna muzejska zbirka »Primorska 1918-1947«. Urnik: od pon. do pet. 8.00 - 16.00, ob sob., ned. in praznikih 13.00 - 17.00.

SVETA GORA

Muzejska zbirka prve svetovne vojne - na ogled je razstava Solkan in prvi svetovni vojni. Urnik: ob sobotah, nedeljah in praznikih od 12. do 16. ure.

DOBROVO

Grad Dobrovo

V galeriji Zorana Mušica je poleg stalne grafične zbirke tega umetnika na ogled se razstava: »Graj-ska zbirka na Dobrovem - poskus rekonstrukcije«. Urnik: ob delavnikih od 11. do 19. ure, ob nedeljah od 13. do 18. ure, ob ponedeljkih zaprto.

KOBARID

Kobariski muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soska fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9. do 18. ure.

KANAL

Galerija Rika Debenjaka: do 2. decembra je na ogled retrospektivna razstava akademskega slikarja Rudija Kogejja.

TOLMIN

Knjiznica Cirila Kosmača: do 30. novembra je na ogled razstava del Avgusta Cernigoja.

LJUBLJANA

Moderna galerija: na ogled je stalna zbirka Moderne galerije.

Muzej novejše zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10. do 18. ure.

SMUČANJE / MOŠKI SUPERG IN ŽENSKI SMUK ZA SP

Pravo zmagoslavje za avstrijsko vrsto

Eberharter in Götschlova zmagala - Kostnerjeva druga

ASPEN - Včerajšnji superveleslalom v ameriskem Aspinu se je končal s prvim zmagoslavjem avstrijskih smučarjev, ki so osvojili vseh prvih pet mest. Taksnega slavlja si verjetno niso obetali niti sami odgovorni v avstrijskem taboru.

Vsi so tudi pričakovali, da bo slavil zmago »Herminator« Maier, toda Stephan Eberharter je, kot na zadnjem veleslalomu, dokazal, da je v odlični formi in že drugič premagal velikega favorita Hermana Maierja. Eberharter je zmagal predvsem z odlično vožnjo v spodnjem delu proge.

Tretji je bil Christian Mayer. To je tudi prvič, da je Avstrija uvrstila kar vseh pet svojih smučarjev na prvih pet mest. S tem zmagoslavje so Avstrijci tudi napovedali, da v tej sezoni v pokalu ne bodo imeli prave konkurence.

Na odlično 13. mesto se je uvrstil slovenskih predstavnik Jernej Koblar. Italijanski smučarji se včeraj niso posebno odrezali. Najboljši je bil Luca Cattaneo s 16. mestom, Pietro Vitalini je bil 19., Kristian Ghedina 21., Werner Perathoner 24. in Erik Seletto 25.

VRSTNI RED

1. S. Eberharter (Av) 1:11, 81; 2. H. Maier (Av) 1:12, 33; 3. C. Mayer (Av) 1:12, 45; 4. R. Salzgeber (Av) 1:12, 49; 5. H. Knauss (Av) 1:12, 85; 6. L. Kjuss (Nor) 1:12, 89; 7. J.L. Cretier (Fra) 1:12, 99; 8. S. Locher (Svi) 1:13, 06; 9. K.A. Aamodt (Nor) 1:13, 07; 10. S. Four-

nier (Fra) 1:13, 14; 11. D. Cuche (Svi) 1:13, 23; 12. C. Pucket (ZDA) 1:13, 34; 13. J. Koblar (Slo) 1:13, 51; 14. C. Gruber (Av) 1:13, 66.

Na skupni razvrstitvi vodi Avstrijec Eberharter z 280 točkami pred rojakoma Christianom Mayerjem (250) in Hermanom Maierjem (180). Norvežan Aamodt je 4. s 134 točkami. Slovenec Jure Kosir je 13. (62 točk), Italijan Patrick Holzer pa 14. (60).

Danes bo v tem kraju moški slalom.

Ženski smuk

LAKE LOUIS - V Lake Louisu je bil včeraj tudi ženski smuk za SP. Ob odsotnosti Katje Seizinger je zmagala Avstrijka Renate Götschl pred Italijanko Isolde Kostner, ki je tako na najboljši način zacela svoje smuklaske nastope v tej sezoni. Na tretje mesto se je uvrstila Alexandra Meissnitzer, ki je tako tudi utrdila svoje prvo mesto na skupni razvrstitvi SP. Prva od Slovencev je bila Bracuna, ki je zasedla 24. mesto.

VRSTNI RED

1. R. Götschl (Av) 1:36, 12; 2. I. Kostner (Ita) 1:36, 43; 3. A. Meissnitzer (Av) 1:36, 64; 4. M. Ertl (Nem) 1:36, 80; 5. T. Gimle (Nor) 1:36, 88; 6. M. Dorfmeister (Av) 1:37, 04; 7. R. Häusl (Nem) 1:37, 09; 8. R. Gavagnoud (Fra) 1:37, 11; 9. H. Gerg (Nem) 1:37, 12; 10. I. Marken (Nor) 1:37, 16;

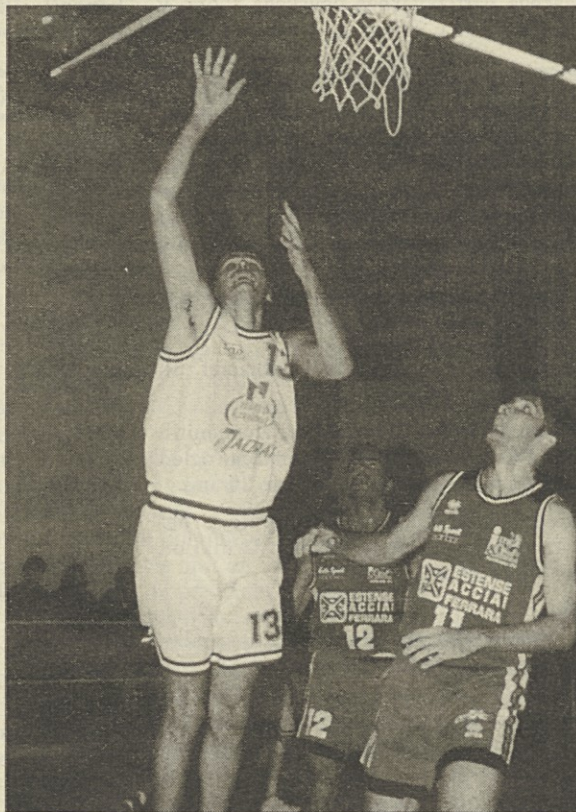
KOŠARKA / JUTRI V C LIGI

Jadranovci proti »slavnemu« Reyerju

Po domačem spodrsanju v prejšnjem kolu se bodo jadranovci skušali oddolžiti svojim privržencem na jutrišnjem gostovanju v Benetkah, kjer bodo igrali proti slavnemu Reyerju. Sedanje beneško moštvo gotovo ni niti blede senca nekdanje ekipe, ki je bila kar 43 let v A ligi in od 1237 dobila 593 tekem. Reyer je v svoji bogati in dolgi zgodovini osvojil tudi dva državna naslova in je bil leta 1981 finalist Koracevega pokala. Izgubil pa je v finalu proti Badalonu. Naj omenimo, da je v sezoni 1990/91 z beneškim klubom igral tudi Boris Vitez. Reyer je sel v stečaj po sezoni 1995/96, sedaj pa nastopa v C ligi.

Ceprav je Reyer po 7 kolih s štirimi točkami sele na predzadnjem mestu, je to kar cedna ekipa, ki je pred prvenstvom celo veljala za enega izmed glavnih favoritov za prestop v višjo ligo. V svoji sredi ima namreč vrsto odličnih posameznikov, in zares čudno je, da je Reyer tako nizko na lestvici.

Od teh posameznikov bi predvsem omenili »play-makerja« Nicolò Barbiera (letnik 1972, 178 cm visok) in centra Luco Silvestrina (1961, visok 208 cm), ki sta zadnje leto z Reyerjem igrala se v A ligi. Tu pa so še: »play-maker« Giovanni Battista Busolini (1973, 187 cm), bek Daniele Benin (1977, 187 cm) in krilo Michele Gazato (1970, 198 cm). Pod košem pa ima beneško moštvo kar štiri velike. Poleg Silvestrina so še krilni center Denis Brugalossi (1974, 205 cm), Alessio Mezzavilla (1971,

Sandi Rauber

206 cm) in Filippo Balso-nella (1977, 205 cm).

»Gremo v Benetke, da se oddolžimo za domaći poraz proti Caorlam, ceprav se zavedamo, da ne bo lahko. Kot mi tudi Reyer absolutno prebuje točke in mnogo bo odvisno, kako bo igral njihov center Silvestrin, ki za beneško ekipo veliko pomeni. Dali bomo vse od sebe, da osvojimo novi točki, kajti prvenstvo je zelo izenačeno in vsak poraz te lahko drago stane,« je dejal Jadranov trener Vatovec.

Ta teden je bolj malo treniral Christian Arena (gripa), Peter Franco pa je bil vseskozi odsoten zaradi strokovnega tečaja izven Trsta. Oba pa bosta jutri igrala.

ODBOJKA / SP ZA MOŠKE NA JAPONSKEM

Servis glavno orožje Brazilcev

Favoriti so bolj izkušeni Italijani - Naslednje SP bo v Argentini - Prihaja »park volley«

TOKIO - »Bebeto je moj idol. Tudi če ga bom premagal, bo on še vedno boljši od mene«. Tako o svojem rojaku na italijanski klopi meni selektor brazilске odbojarske reprezentance Radames pred današnjim polfinalnim dvobojem med Italijo in Brazilijo na svetovnem prvenstvu na Japonskem. Radames, njegov priimek je Lattari, njegovi predniki pa prihajajo iz Cosenze, je bil namreč dolgo let Bebetov pomočnik pri Botafogu. »Od njega sem se naučil, kaj je odbojka, a tudi veliko o življenju. Sploh je Bebeto zame ena najpomembnejših oseb, kar sem jih srečal,« je se povedal Radames, ki pa ne verjame Bebetovi trditvi, da ga nastop proti Baziliji ne gane in da bo poslušal samo italijansko himno. »Bebeto je laznjivec,« je v sali dejal brazilski selektor.

Ceprav so Brazilci na tem SP še edino nepremagano moštvo, so danes favoriti Italijani. Svoje nasprotnike gotovo prekašajo po izkušenosti. Brazilsko moštvo je namreč zelo mlado. Osem od dvanajstih članov ekipe ima manj kot 22 let, nekateri pa so v svojih klubih celo rezerve. Najbolj izkušeni igralec je tridesetletni podajac Mauricio. V začetni sesterki so se centra Gustavo in Douglas ter

tolkači Pereira, Nalbert in Giba. Glavni lastnosti Brazilcev sta agresivnost in hitrost, poznavalci pa menijo, da je to tudi moštvo z najboljšim servisom na svetu.

»Ta tekma bo težja od vseh dosedanjih. Doslej smo samo proti Rusiji zmagali po izenačenem boju, ostale tekme so bile lahke, proti Jugoslaviji smo gladko izgubili. Proti Braziliji bo psihična komponenta odločilna,« meni kapetan »azzurrov« Andrea Gardini, ki ne sprejema primerjav z dvobojem med reprezentancama izpred osmih let. »Mostvi sta povsem različni in ne igramo v Braziliji. Ozračje bo tu povsem drugačno,« je dejal.

Oba polfinalna dvoboja, se pravi tudi oni med Jugoslavijo in Kubo, se bosta pričela istocasno ob 10. uri po našem času.

Klofuto za Italijo pa je pomenila včerajšnja odločitev Mednaronde zveze FIVB, da zavrne njeno kandidaturu za organizacijo prihodnjega SP, ki bo tako v Argentini. Predsednik FIVB Acosta je tudi sporočil, da bodo klasični odbojki in odbojki na mivki dodali se park volley, to je igre 4 proti 4 za igralce do 185 cm in igralke do 175 cm telesne višine.

Kvalifikacije za EP: danes v Bonnu Slovenija proti Nemčiji, Italija jutri v Pragi

Slovenska kosarkarska reprezentanca bo danes v Bonnu proti Nemčiji (že ob 14. uri) odigrala sedmo kvalifikacijsko tekmo za evropsko prvenstvo leta 1999 v Franciji. Zmagovalec današnjega dvoboja med vodilnima v A skupni si bo bržkone že utrl pot na zaključno fazo prvenstva. Nemci, ki so v sredo premagali Bolgarijo, proti kateri je Slovenija doživela svoj edini poraz, si želijo mascevat neuspeh s 75:71, ki so ga doživeli v prvi tekmi na Polzeli. V Nemčijo ni odpotoval Boris Gorenc, Rašo Nesterovic pa je dejal: »Dokazali smo, da se nikogar ne bojimo.« Italija bo proti Češki v Pragi igrala jutri. Galanda, ki nadomestca Fucko, hitro okreval. Lahko bi debitiral Di Giuliomaria.

KOŠARKA / V D LIGI

Danes igrajo le cicibonaši

Jutri Dom in Kontovel, Bor prost

V C2 ligi bo v tem kolu igral le Dom Kmečka banka, medtem ko bodo borovci prosti.

Domovci bodo jutri gostovali v Cordenonsu, kjer se bodo pomerili z nevarnim Intermekom, ki je z 8 točkami na sredini lestvice. Varovanci trenerja Grbaca so doslej zbrali le dve točki in njihov položaj na lestvici postaja vse bolj kočljiv. Zaskrbljajo tudi velika nihanja v igri in upati je, da bodo domovci tokrat vendarle zaigrali, kot znajo. V tem primeru lahko poskrbijo tudi za prijetno preseenečenje, saj so doslej najbolj igrali prav proti močnejšim ekipam.

Možnost za novi par točk imajo v D ligi Kontovelci, ki so, vsaj tako kaže, ujeli pravo formo. V prejšnjem kolu so zaensljivo premagali, sicer oslabiljeno Lego Nazionale, kar pa je

bolj pomembno, so pokazali veliko borbenost in poztvoválnost. To pa je v tej ligi zelo vazno. Kontovelci bodo jutri igrali v Trstu proti Termoidraulici, ki ima enako število točk kot naše moštvo. Ker je tudi to prvenstvo zelo izenačeno, je vsaka točka izredno pomembna.

Se pred težjo nalogo bodo danes cicibonaši, ki se bodo spoprijeli z drugouvršcenim moštvom Soul Team. Varovanci trenerja Battilane so v prejšnjem kolu proti ekipi Cus krepko odpovedali in s 4 točkami nevarno obticali na predzadnjem mestu lestvice. Danes bodo igrali brez »veterana« Vanje Jogana, ki je bil na zadnjih tekmah eden izmed boljših cicibonasev. Zmaga bi bila za naše kosarkarje se kako dobro dosla, nov poraz pa bi utegnil biti zelo nevaren.

Alpe Jadran podpira skupne ZOI 2006

TRENTO - Člani 19 dežel skupnosti Alpe Jadran, ki so se ob 20. obletnici te organizacije srečali v Trentu, so slovesno podpisali akt, s katerim podpirajo zamisel o skupnih olimpijskih igrah »senza confini« za leto 2006. Zanimivo je, da so med članicami skupnosti tudi predstavniki švicarskih kantonov, nemških, italijanskih in madžarskih dežel.

Derbi dobil Rusedski

HANNOVER - V nadaljevanju zaključnega teniskega ATP turnirja je angleski derbi proti Henmanu dobil Greg Rusedski s 7:5, 7:5. Spanec Carlos Moya pa je s 6:2, 6:4 premagal Rusa Kafelnikova.

Bivši športni direktor zahteval stečaj Udineseja

VIDEM - Bivši športni direktor Udineseja Efrem Dotti bo na sodišču zahteval stečaj videmskega prvoligaša. Dotti je društvo odstavilo leta 1995, pretor za delo je odstavitev razveljavil, Udinese pa mu je nato spet pokazalo vrata. »Udinese mi dolguje 864 milijonov lir. S svojimi odvetniki sem sel v banko, da bi zahtevali zamrzitev klubskega računa, vendar smo ugotovili, da je Udinese tam v minusu. Položili niso niti dobicka s tekme z Juventusom. Zato sem zahteval stečaj kluba, ceprav verjamem, da je denar skrit v kakih drugih banki,« je svojo odločitev pojasnil Dotti.

FIFA: Bayem še v vodstvu

LONDON - Na lestvici najuspešnejših evropskih nogometnih klubov v vodstvu še naprej ostaja muenchenski Bayern. Italijanska Fiorentina je s petega mesta »skočila« na drugo, tretji pa je Olympique iz Marseillea. Roma je 6., Parma 8., Milan 10.

Francozi na SP v Egiptu Italija danes proti Makedoniji

PARIZ - Francija je sedma evropska ekipa, ki se ji je že uspelo uvrstiti na svetovno rokometno prvenstvo v Egiptu, od 1. do 15. junija prihodnje leto. V sinočnjem krogu je namreč v gosteh s 24:22 premagala Romunijo. Letalske vozovnice za Kairo bi si v sredo ze lahko rezervirali tudi Hrvati (skupina 5), vendar so v Ljubljani naleteli na razpoložene Slovence in izgubili z 31:25. Za Egipt je do sedaj znanih 18 potnikov - nastopilo bo 24 reprezentanc -, poleg branilca naslova Rusije so se iz Evrope ze kvalificirali tudi evropski prvaki Svedi, Spanci, Nemci in Jugoslovani ter Danci. Italija, ki je ze izločena, bo danes v Pratu igrala proti Makedoniji.

MOK in zveze o dopingu

LAUSANNE - Doping je glavna točka zasedanja Mednarodnega olimpijskega odbora in predstavnikov posameznih športnih zvez. Dogovoriti se bodo skušali za ustanovitev mednarodne agencije za nadzor nad takoimenovanimi nenapovedanimi kontrolami dopinga, za skupni zdravniški kodeks s ciljem, da se poenoti seznam prepovedanih sredstev in kazni. Svetovna konferenca o dopingu bo februarja prihodnjega leta.

ODBOJKA / V MOŠKI C LIGI

Soča Unitecno proti vodilnemu Il Pozzu

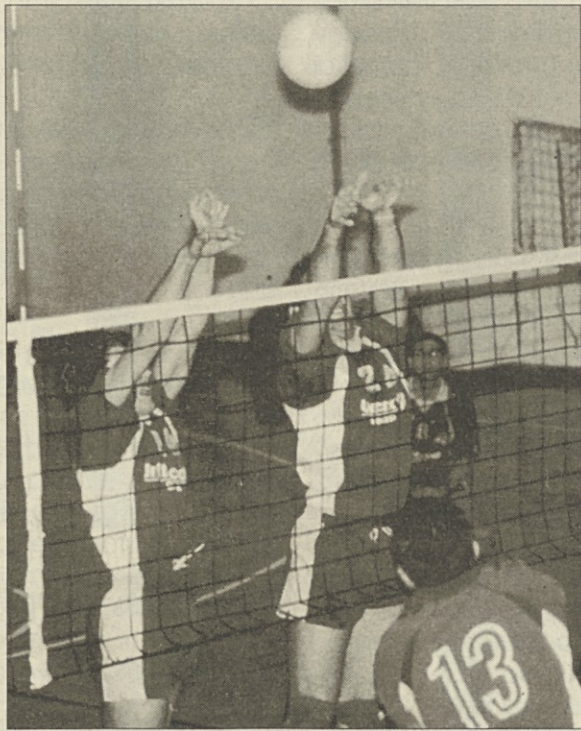
Gostje favoriti, toda... - Ostale naše ekipe naj bi na domačih tleh prišle do vseh točk

V današnji napovedi tekem moske C lige je treba prednost obvezno dati Soci Unitecno. Coticjevi varovanci se bodo namreč v Sovodnjah pomerili z Il Pozzom, »strahom in trepetom« tretje-ligaske konkurence. Gre za daleč najbolj pomembno tekmo kola, saj sta ekipi skupno zbrali 28 točk, naslednji na papirju najbolj izenačen dvoboj med Buio in Club Alturo-ma pa »tehta« samo 18 točk, torej deset manj.

Drevišnji dovobj v Sovodnjah je privlačen najmanj zaradi dveh razlogov: gre za tekmo med 1. in 2. na lestvici in hkrati za generalko pred finalom deželne pokala 6. januarja med tema sesterkama.

Resnici na ljubo, je treba povedati, da vodilni položaj Il Pozzo nikogar ne prese-neca, Sočani pa morajo verodostojnost svojega drugega mesta se dokazati, saj razen Vala niso doslej srečali se nobene močnejše sesterke, s trzaskim Prevenirejem, osmim na lestvici, pa so v Trstu izgubili. To pa vsekakor ne pomeni, da je današnji rezultat že vnaprej zapi-san. Res je, da sestavljajo il Pozzo samo (baje dobro plačani) bivši drugoligasi, to-da Sočani znajo z borbeno-stjo krčevito braniti svojo za-stavo in so to večkrat tudi že dokazali. Skoda, da danes ne bi mogel igrati standardni podajac Marko Tomsic. V začetni postavi ga bo za-menjal mladi Marko Cernic, ki se je letos nekajkrat že preizkusil, zlasti v pokalnem tekmovalju.

»Govori se, da je Il Pozzo v prvenstvo vložil kakih 150 milijonov lir, kar meda pov-se. Za nas bo to vsekakor priložnost, da potrdimo svoje drugo mesto na lestvi-ci, uzato pričakujem, da

Sočane čaka drevi v Sovodnjah težka preizkušnja

bood fantje se posebej moti-virani,« pred srečanjem pravi trener Stefan Cotic.

Ostale tri naše sesterke v tej ligi naj bi danes prišle do polnega izkupička točk. Nekoliko težja je naloga Olympie Agrarie Terpin proti borbenemu Iteju iz Fojde. Pravzaprav imajo gostje Go-ricanov na lestvici štiri točke več, toda verjamemo, da niso boljši od Klokocovnikovih fantov. Mima Eurospin bo gostila letos oslabiljeni Roja-lese (4 točke). Zmaga je za Peterlinove fante obvezna, isto velja tudi za Valovo se-sterko. Insovcu bodo doma igrali proti zadnjevršcene-mu Fiume Venetu (tri točke). Varnost »domačega ognjišča« naj bi bilo zadost-no jamstvo, da v Gorici, Standeru in na Opčinah ne pride do neprijetnih prese-nečenj.

ODBOJKA / ŽENSKA C2 LIGA

Slogašice stojijo v Čenti pred resno preizkušnjo

Teško gostovanje tudi za Val Olympia v Fari: zmaga obvezna

Igralke Nuove Kreditne so se po zmagi v pretek-lem kolu povzpele na vrh ženske C lige, danes pa bo njihov sveže pridobljeni primat prestal težko preizkušnjo. Slogašice caka v Centi doslej najtežje gostovanje. Tamkajšnji Si-mac ima na lestvici točko manj, a je tako kot Čaceve varovanke v petih tekmah dosegel štiri zmage. Prav-zaprav je v ligi en sam po-raz doslej doživelo kar šest sesterk, vrstni red Vivil, Sloga, SGM 12, Simac in Tolmec 11, Porcia 10 pa je posledica novega sistema tockovanja. Vsekakor je to pokazatelj izjemne ize-nacenosti, ki za sedaj se ne dovoljuje, da bi si ustvarili jasnejšo sliko o pravem razmerju moči. To velja delno tudi za slogašice. S konkurenti za vrh so se doslej pomerile dvakrat: Vivil so doma malodane

pregazile, Porcii so v go-steh prepustile dve od treh tock. Kaze torej, da zaenkrat prevladuje faktor do-mačega igrišča. V tem po-gledu je drevišnje goso-tovanje se posebej težko. Trener Čac nasprotnic se ni videl na delu, a po nje-govih informacijah igra Si-mac doma dosti bolj učinkovito kot na goso-tovanjih. Lani je sesterka iz Cente pristala na 4. mestu, letos nastopa za spoznanje oslabiljena (en center se je preselil h Camstu), a je očitno se dovolj nevarna, čeprav prejšnji teden v So-vodnjah ni pustila vtisa nepremagljive ekipe. Slo-gašice po izkusnjah in teh-nični plati za njo gotovo ne zaostajajo, brz-kone bo torej odločilna forma.

Zelo težka preizkušnja spet caka tudi Val Side-mecu. Tamkajšnji Arta Terme je novinec, a je takoj napovedal boj za vrh. Zanj igra tudi bivša prvoli-gasica iz Modene Rainis. Igralke trenerja Stere so se prejšnji teden dobro upira-le Simacu, a na dan so prišle tudi vrzeli in neizkusenost. Zato je po-trebno povečati zbrano-st in borbenost. Danes se po-sebej. Sicer pa valovk ni doslej nihče »povozil«, za-to naj gredo v Tolmec brez m a n j v r e d n o s t n i h občutkov.

Teh ima na pretek mla-da Farra, pri kateri bo go-stovala Olympia Kmečka banka. Za Goricanke je to enkratna priložnost, da se z novo zmago se bolj od-daljijo od dna. Pravzaprav pride zanje danes v postev samo zmaga. Ne bi smelo biti pretežno, če vemo, da sestavljajo Farro same »deklice«.

NAMIZNI TENIS

Krasovci na mladinskem državnem turnirju v Terniju

Mladinska vrsta Krasa Telital bo konec tedna preživela v Terniju. Prava mala vojska 17 tekmujočih mladih bojnikov v starosti od 7. do 18. leta si bo prizadevala za čimboljše rezultate na drugem eno-tem turnirju za vso Italijo, veljavnem za pristop na mladinsko državno prvenstvo. Doslej so mladi krasovci opravili že eno preizkušnjo na zvezni ravni v Alassiju in en deželni turnir v Centu Caomaggiore - vse z istim namenom.

Na dvodnevem turnirju v Terniju se bodo krasovci kosali s svojimi vrstniki iz cele Italije. Tekmo-vanje pa bo napornejše tudi zato, ker se merijo v svoji in pa tudi v višji starostni kategoriji od svoje. Za pristop na državno prvenstvo so predvideni štirje državni turnirji in prav toliko na deželni ravni. Kras Telital starta v hudo konkurenco z velikim za-upanjem v svoje mlade moči, da si bo čim več posa-meznikov pridobilo nove kvalifikacijske točke in si s tem zagotovilo pristop na vsedrjavni finale. (J.J.)

ODBOJKA / PRVA TOČKA V MOŠKI D LIGI PREDSTAVLJA ŽAL SKROMNO UTEHO

Borovci pomilostili že obsojenega nasprotnika

Vodili so z 2:0 in 10:3 v tretjem setu - Danes v Gradišču - Naš prapor doma proti Mossi - Borovke v gosteh

Moška D liga

IZIDI 7. KOLA

BCC Turjak - Majano 0:3 (9:15, 13:15, 8:15), Mossa - Corno 3:0 (15:5, 15:6, 15:8), Bor - NPT 2:3, Pallavolo TS - VBU 3:0 (15:5, 15:6, 15:13), Porcia - Torriana 1:3 (15:12, 11:15, 13:15), Maniago - Rigutti 2:3 (15:5, 3:15, 11:15, 15:7, 9:15), Azimut - Naš prapor 1:3 (13:15, 11:15, 15:9, 14:16), S. Sergio - Casarsa 3:0 (15:7, 16:14, 15:7).

LESTVICA

Pallavolo Trieste	7	7	0	21:4	20
Maniago	7	6	1	20:6	19
Rigutti	7	6	1	20:6	18
Buffet Toni S. Sergio	7	5	2	16:7	15
VBU Videm	7	5	2	15:8	15
Majano	7	5	2	16:10	14
Torriana	7	4	3	16:10	14
Nas Prapor	7	4	3	15:12	13
Nuova Pallavolo	7	5	2	16:12	12
Mossa	7	4	3	15:12	12
Corno	7	2	5	7:17	6
Casarsa	7	1	6	5:18	3
Azimut Rozzol	7	1	6	5:18	3
BCC Turjak	7	1	6	5:20	2
Porcia	7	0	7	6:21	1
Bor	7	0	7	4:21	1

PRIHODNJE KOLO (28.11)

NPT - BCC, Naš prapor - Mossa, Corno - Casarsa, Porcia - Rigutti, Pall. TS - S.Sergio, VBU - Azimut, Torriana - Bor, Majanese - Maniago.

Ženska D liga

IZIDI 7. KOLA

Il Pozzo - DLF 3:1 (15:9, 12:15, 15:12, 15:11), Torriana - Paluzza 2:3 (15:9, 13:15, 6:15, 15:7, 11:15), Bor Friulexport - Morocco 3:0 (17:15, 15:9, 15:12), Gonars - Cassacco 3:0 (15:6, 15:8, 15:5), CUS Vi-dem - Emmezeta 0:3 (10:15, 9:15, 12:15), Sporting club - S.Andrea 3:0 (15:11, 15:7, 15:8), Spilimbergo - Sattec 0:3 (11:15, 7:15, 13:15), Martignacco - Teconinox 3:0 (15:11, 15:10, 15:10).

LESTVICA

Il Pozzo	7	7	0	21:2	21
Sport. Club Cervinjan	7	7	0	21:3	20
Sattec Pn	7	6	1	19:5	18
Gonars	7	6	1	19:6	17
Caffe Morocco	7	5	2	16:9	16
Bor Friulexport	7	4	3	16:9	14
Emmezeta Bagn.Arsa	7	4	3	19:9	12
DLF Videm	7	4	3	14:10	12
Martignacco	7	3	4	10:15	8
Torriana	7	2	5	10:15	8
Paluzza	7	3	4	12:18	7
Cassacco	7	2	5	7:15	6
Spilimbergo	7	2	5	6:16	6
Teconinox Pn	7	1	6	5:18	3
Cus Videm	7	0	7	2:21	0
S.Andrea Comp. Disc.	7	0	7	0:21	0

PRIHODNJE KOLO (28.11)

Il Pozzo - Morocco, Sattec - Torriana, Paluzza - Teconinox, S.Andrea - CUS UD, Martignacco - Gonars, Cassacco - Spilimbergo, Emmezeta - Bor Friulexport, DLF - Cervinjan.

Robert Volčić (Bor)

koncu seta pa so popustili. Treh zaporednih protina-padov niso zaključili, na-sprotnik se je z zamenjavo podajaca opogumil in po 39 minutah osvojil set. V nadaljevanju je Nuova Palla-volo imela vaje igre v svojih rokah. Tudi po vodstvu borovcev v cetrtem ni-zu s 5:0 ni popustila, z blokom in obrambo je zao-stanke nadoknadila ter se

ni pustila več presenetiti. V petem skrajšanem nizu so plavi držali stik z nasprot-nikom le do izida 4:4, tedaj so gostje potegnili, nasi so se približali na 9:12, več pa niso zmogli. Res škoda, kaj-ti nasi bi si z zmago na lest-vici nekoli opomogli, vlila pa bi tudi prepotrebno sa-mozavest. Odlocil pa je tretji niz, v katerem nasi ni-so zadali končnega udarca že obsojenim gostom. (Dejan)

Danes bodo plavi igrali v Gradišcu proti Torriani, ki s 14 točkami zaseda 7. me-sto na lestvici. Naš prapor (13 točk) ima v pokrajins-kem derbiju z Mosso (12) novo priložnost, da se iz-boljša svoj položaj na lest-vici. V enakovredni ženski ligi bodo borovke igrale v Bagnarii Arsi. Ekipa, ki je lani izpadla iz C2 lige, ima na lestvici le dve točki manj od borovk, za katere pa je zmaga obvezna, da nadoknadijo nekaj že po-cesti izgubljenih točk.

domači šport

Danes

Sobota, 28. novembra 1998

ODBOJKA

MOSKA C LIGA

20.00 v Sovodnjah: Soca Unitecno - Il Pozzo; 20.30 na Opčinah: Mima Eurospin - Rojalese; 20.30 Imsa - Fiume Veneto; 20.30 v Gorici, Slo-venski športni center: Agraria Terpin - Itely Foj-da

ŽENSKA C LIGA

18.00 v Fari: Farra - Kmečka banka; 20.30 v Tol-mecu: Terma d'Arte - Siderimpes; 20.30 v Centi: Tarcento - Nuova Kreditna

MOSKA D LIGA

18.00 v Gorici, Kulturni dom: Nas prapor - Mos-sa; 18.00 v Gradišču: Torriana - Bor

ŽENSKA D LIGA

19.00 v Bagnarii Arsi: Emmezeta - Bor Friulex-port

1. MOSKA DIVIZIJA

20.30 v Krminu: Cormons - Val

1. ŽENSKA DIVIZIJA

18.00 v Trstu, na Alturi: Altura Sima - Konto-vel; 20.30 v Pierisu: Pieris - Val MTI

MLADINKE

15.30 v Trstu, sola Rossetti: Oma - Bor Friulex-port; 15.30 v Dolini: Breg Comec - Pallavolo Trieste; 19.30 na Proseku: Kontovel - Pallavolo Trieste

DECKI

16.00 v Trstu, Volta: Hammer Rigutti - Sloga Multinvest

KOSARKA

MOSKA D LIGA

20.30 v Trstu, Ul. Forlanini: Soul Team - Cici-bona Pref. Marsich

PROMOCIJSKA LIGA

20.30 v Trstu, Ul. della Valle: Stella Azzurra - Breg

DRŽAVNI KADETI

18.30 v Trstu, 1. maj: Bor Friulexport - Polisig-ma

DEŽELNI KADETI

16.00 v Gorici, Kulturni dom: Dom - Itala San Marco; 18.00 v Trzicu, zelena dvorana: POM - Bor Friulexport

NOGOMET

DEŽELNI MLADINCI

14.30 na Padricah: Zarja/Gaja - Fogliano; 16.00 v Križu: Vesna - Chiarbola

NAJMLAJSI

15.00 v Doberdobu: Sovodnje - Ronchi B

CICIBANI

14.15 v Trzicu: Monfalcone A - Mladost B; 14.15 v Doberdobu: Mladost A - Monfalcone B; 15.00 na Proseku: Primorje A - Breg; 16.00 na Proseku: Primorje B - Ponziana C

Jutri

Nedelja, 29. novembra 1998

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA

14.30 v Trzicu, Ul. Boito: Monfalcone - Zarja/Gaja; 14.30 v Miljah, Zaccaria: Muggia - Vesna; 14.30 na Proseku: Primorje - Capriva

1. AMATERSKA LIGA

14.30 v Sovodnjah: Sovodnje - Aiello; 14.30 v Spletu ob Soči: Isonzo - Juventina

2. AMATERSKA LIGA

14.30 v Starancanu: Staranzano - Breg; 14.30 v Doberdobu: Mladost - Torre; 14.30 v Trebčah: Primorec - Corno

3. AMATERSKA LIGA

10.30 v Bazovici: Zarja/Gaja B - Venus; 14.30 v Terzu pri Ogleju: Terzo - Primorje B; 14.00 v Dolini: Breg B - Vermeigliano; 14.30 v Trstu, igrišče Campanelle: Union - Kras

NARASCAJNIKI

8.45 v Trstu, Drevored Sanzio: Esperia - Pri-morje

NAJMLAJSI

10.30 na Padricah: Zarja/Gaja - Zaule Rabuiese

ZACETNIKI

10.30 v Podgori: Piedimonte - Juventina; 10.30 v Dolini: Breg - CGS

KOSARKA

MOSKA C1 LIGA

17.30 v Mestrah, sportna palača: Reyer - Jadran

Nuova kreditna

MOSKA C2 LIGA

18.00 v Cordenonsu, sportna palača: Intermek 3S - Dom Kmečka banka

MOSKA D LIGA

11.00 v Trstu; Ul. Forlanini: Termoidraulica - Kontovel Nord Est

DRŽAVNI KADETI

11.00 v Spilimbergu: Vis - Kontovel La Nuova edile; 17.00 v S. Maria La Longa: Dentesano - Bor Friulexport

DECKI

11.30 v Trstu, 1. maj: Bor Friulexport - Pieris

ODBOJKA

1. ŽENSKA DIVIZIJA

11.30 v Trstu, Visentini: Virtus Tuttosport - Breg Alta Trade

MLADINKE

11.00 v Trstu, sola Petrarca: Nuova Pallavolo - Sloga Veto

Marko Kravos

Kratki časi

Trst iz žabje perspektive

črtice

MUHE IN MRČES

Pramen sonca se je prebil skozi polknice in gre posevno čez sobo. Kaj čuti zarek, ko se znajde na tujem, med sencami? Ga je strah? Ga zaboli, ko zadene ob tla?

Svetloba ima telo, ki se ga ne da prijeti. V njem vidim drobcene ličinke, kako se dvigujejo in spet drsijo navzdol. Mama pravi, da je to navaden prah, vlakna od kdovečesa. Morda pa so to semena, semena luči. Tudi sonce in zvezde imajo mladičke. Bolj so starši veliki, bolj so otroci majhni.

V mraku sobe so se tri ali štiri mušice. Poplesujejo brez pravega reda, strogo pa pazijo, da ostanejo na svojem območju, v nekakšnem mehuru sredi sobe, ki je dezela muh. Kako vejo, kje so stene njihovega nevidnega kraljestva?

Odprem radio. Z glasbo bi rad, da bi se muhe česa naučile: plesati po ritmu. Lahko bi postal krotilec muh. Prvi na svetu.

Zgleda, da so muhe čisto gluhe. Nič ne prilagodijo svojih akrobacij, ko spremenim muziko ali če pobobnam koracnico. Kaj bi lahko počel z njimi? "Leteti v ravni vrsti! - sestaviti na mizi marjetico iz muh! - postaviti se ena na drugo in na to se ena... in se ena!" Bi ubogale na ukaz? Včasih se muhe spravijo druga drugi na ramena, pravo čudo pa bi bil šele stolp iz starih, petih muh.

Kaj ve muha o meni? Je katera od njih nalašč sitna, ko vztrajno seda na moje koleno? Morda mi hoče potoziti o svojih skrbah. Kako je muhi pri srcu? Grozno strah jo mora biti, ker je tako majhna. Če gre ven in se usuje dez, kaj je z njo? Vsaka od tisočerih kapljic lahko pade nanjo. Kako sploh preživi, ko jo izpod neba zadene krogla, ki je petkrat večja od nje? Jo kaplja samo mehko objame in leti potem, v kaplji med kapljami, vdano z drugimi navzdol?

Videl sem metulja. Niti večje kaplje ne zmora na plečih. In konča v blatu.

Dez in burja. Za metulje in muhe je, kot če bi jaz padel v črno vodo. Niti plavat ne znam. Tudi brez vode, v črnem, praznem kraju si se jokati ne bi upal. Ob sami misli mi moker mraz oklene srce.

Muhe imajo gotovo svoj jezik. Muhe na Slovenskem govorijo mušjo slovenščino. Moja sestra je se majhna, je pa dosti večja od muh. Ne zna pa govoriti. Morda govori: bl-bl-bl - z muhami?

Jaz bi se rad pogovarjal z živalmi. S slovenščino ne prides daleč. Do Barkovelj, na Velikem trgu pri morju te že nobeden ne razume.

Kako da ljudje ne znajo govoriti z živalmi? Niti oče, ki pravi, kako ima živali rad in kako jih razume. Pravi tudi, da se clovek vsega nauči, če si dobro ogleda to, kar je narava že pogruntala: letala letijo, ker so učenjaki opazovali ptice v zraku. Petje imamo ljudje gotovo od ptic...

Baje se metulji med sabo pogovarjajo z barvami na krilih, brez glasu. Moja mama zna veliko povedat, čeprav stisne zobe in molči. To je takrat, ko premaga jezo, in postane od tega blede kot kamen. Če se je slučajno zaradi mene zjezila, me tudi od njenega molcanja stiska pri srcu.

Včasih pa ji kaj dobesedno vzame sapo. Tudi takrat molči, postane pa, ne vem kako, vseh barv. Trese se in se začne potiti: če se ji znajde naprimer gosjenica pred nosom, če vidi šurka v lijaku ali odkrije kobilico velikanko pod listom olenadra! Teh čisto navadnih živali je mammo groza. Meni se ne zdijo ne gnusne ne nevarne, boge zvalce. A vseeno bi rekel, da je nedostojno, da spravlja tak drobiz mojo mammo čisto iz sebe.

Zato pa uživam, ko se kje na vrtu začne dreti sestra Milica. Sesede se in kriči na vse grlo. Ne samo zaradi gosjenice, mimice ali kobilice, glavo zgubi že ob malo večjem brvincu, glisti ali ob opletajočem repu, ki ga je kusarici izpulila mačka.

Skodoželjno kdaj naročim Milici, naj zapre oči, da ji bom dal nekaj finega v roko, potem pa...

Neverjetno, kako se ne more obvladati, se navaditi... Saj v Afriki kobilice in črve celo jejo, ne?! Tudi ona se mora na vse navaditi, in pika!

Drugo je, če se te lotijo ose. Ne smeš jih dražiti, čeprav imajo v cevi na našem latniku vsako leto svoje gnezdo. Če te katera piči, pomaga čebula in mrzel obkladek.

Alenko je picil skorpion, ki se je skrival v zepu njenega zimskega plašča. Dajali so ji žganje na rano in na čelo krpo, namočeno v kis. Tisti dan ni šla niti v solo.

Teto Jožo je spravil malo ne v grob že pik navadne čebele - in potem se pravijo, da so na kmetih vsi strašno odporni. Malo preveč se važijo s to svojo trpežnostjo. Kot da smo v mestu vsi iz cukra. Ko je, recimo, našo sosedo Andrejino picil sršen, sploh ni delala iz tega vika in krika, kakrsnega je vedno zagnjala, ko se je primajal njen Mario malo pičen domov. In pravijo, da ima sršen strupa za sedem os.

Pri Sv. Ivanu pa le imamo žival, ki spravlja našega očeta ob živce: on, ki je bil odporen na stenice, bolhe in uši iz italijanskih vojašnic in zaporov, tudi on ima svoje biriče: to so svetivanski komarji. Nanj se spravljajo, kot bi šli na svatbo v Kano Galilejsko - tako bi rekla kot balon okrogla Alojzija Brana, ki se potika po cervi od zore do mraka.

Pred mrakom smo sli zato otroci v sobo staršev na lov. Na palici smo imeli nabit pokrovček od globina, v njem pa žlico olja. Ta kajfež smo poveznili na komarja na stropu, da se je sprijel z oljem. Nič lažjega in nič bolj zabavnega. Oče nam je nekoč dal po liro za vsakega komarja. Potem ne več. Naslednji večer smo jih namreč privabili z lucjo cel oblak. Izračunali smo, da bi si samo na tak način prislužili za tri kepike sladoleda. No, slabše za očeta. V ta veliki sobi je potem celo noč tleskalo in topotalo, skripalo z zobmi in preklinjalo.

Drugo jutro so od tistega bojnega meteža ostale po stenah in blazinah krvave srage. Mi bi opravili čisto delo. Tako je, če se nad komarje spravijo odrasli, ki nimajo občutka, ampak jih je ena sama ihta.

Tisto o ihti zine zjutraj mama. Po krivici. Ona nima ne sladke krvi ne tako tankega tenorskega posluha, da bi vedela, kako je v poletni noči cloveku, ki ga zušnjava komarji izberegjo za pozrtijo.

TA TEDEN EDINOST PRED 100 LETI

EDINOST

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Tudi tretje in zadnje razprave, ki se je pričela v soboto, 19. novembra 1898 proti tretji skupini obtožencev zaradi protitalijanskih izgrediv v Devinu in Nabrežini, je bilo konec po nekaj dneh. Kar štirinajst obtožencev je bilo oproščenih, triindvajset pa obsojenih na kazni, ki gredo od 24 mesecev težke ječe, do 14 dni zapora.

Kot na tekočem traku pa si sledijo protestna pisma, dopisi in pisma oblastem, v katerih posamezniki ali društva izražajo vse svoje ogorčenje zaradi nezakonitosti in nepravilnosti, ki se dan za dnem dogajajo Slovincem v Trstu. »Delavsko podporno društvo v Trstu« tako protestira pri cesarjevem krajevnem namestniku, ker je tržaški mestni magistrat zavrnil njihov dopis v slovenskem jeziku, čeprav je »slovenski jezik tu deželni jezik«. Neznanci pišejo njegovi ekscelenci, finančnemu ministru Kaizlu, da bi ga prav tako informirali o jezikovnih nepravilnostih, do katerih prihaja pri poslovanju carinskega urada na novi openski cesti nad Sv. Ivanom. Čeprav posluje urad pretežno s Slovenci, ki se s Krasa, Vipavskega, Kranjskega in Istre spuščajo v mesto, je načelnik urada »Lah«, kot so laški in nemški vsi napisali v uradu.

»Več Padričanov« sprašuje cesarjevo krajevno davčno administracijo v Trstu, ali je bila njihova pritožba zoper »opominske liste v italijanskem jeziku« sprejeta in ugodno rešena. Padričani so namreč 11. maja 1898 zavrnili italijanske pole, in zahtevala slovenske.

V četrtkovi večerni izdaji objavi Edinost vest, da so ravnatelj pošte in brzojava v Trstu, dvornega svetnika Karola Pokornjaja, premestili v Gradec. Glede na to, da niso bili odnosi med ravnateljem in veliko večino prebivalstva te poštne direkcije ravno najboljši zaključuje

Edinost s temi besedami svoj članek ...»Vsekakor voščimo gospodu dvornemu svetniku vse dobro in dolgo, dolgo bivanje - v Gradcu«.

25. novembra 1898: Avstrijski Lloyd je naročil krajevnim podjetjem vse jekleno in železno gradivo, potrebno za gradnjo treh novih parnikov. Parnike bodo gradili v Lloydovem arzenalu, nosili pa bodo imena Carinthia, Carniola in Stiria.

Sobotna številka Edinosti izide izjemoma na osmih straneh, saj je večina le teh posvečenih poročilom občnega zbora političnega društva Edinost, ki se je odvijal 13. novembra. Med drugim je objavljena tudi resolucija, v kateri udeleženci pozivajo vlado, naj končno reši »vprašanje ustanovitve slovenske ljudske šole v mestu Tržaškem«, saj prošnjo zavlačuje že od 22. septembra 1884. leta. Šole imajo Slovenci pravico terjati »na podlagi avstrijskih zakonov, naravnega prava in v imenu kulture«.

Prijateljem dobre vinske kapljice pozor!

V gostilni „Konsumnega društva pri sv. Ivanu“ toči se izvrstno vino, in sicer novi in stari refošk ter belo domače.

Vse po 48 nrč.

Za obilen obisk se priporoča „Konsumno društvo“ pri sv. Ivanu.

TA TEDEN PRIMORSKI DNEVNIK PRED 50 LETI

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMLJA

Na straneh Primorskega dnevnika je v več nadaljevanjih objavljena zgodovina stavbe v ulici Montecchi, stavbe, v kateri si Založništvo tržaškega tiska ureja svoje prostore. Lastništvo stavbe že več časa buri duhove tržaške javnosti, točneje od takrat, ko so Vidalijevci začeli trditi, da je stavba njihova. Zato se je Primorski dnevnik odločil, da bo objavil celotno zgodovino slovenske šole pri Sv. Jakobu in tudi razložil, kako je prišlo do najeminske pogodbe med Ciril-Metodovo družbo in Založništvom tržaškega tiska.

Pred sodiščem anglo-ameriške zavezniske vojaške uprave, se je pričela sodna razprava proti članom odbora, ki je organiziral 12-dnevno stavko iz leta 1946. V številnih resolucijah in protestnih pismih je tržaško demokratično ljudstvo protestiralo in zahtevalo, da se tovarišem Ukmarju, Solieriju, Stoki, Laurentiju in Sortiju nemudoma prekliče obtožbe. Za 12-dnevno stavko se je ljudstvo odločilo, potem ko so »stari in novi fašisti ponovno dvignili glavo (...) in opu-

stosili celo vrsto sedežev demokratičnih ustanov v Trstu«. ne da bi oblasti karkoli ukrenile proti razdejalcem. Primorski dnevnik nadalje piše, da pomeni sojenje stavkovnemu odboru dejansko sojenje celotnemu demokratičnemu antifašističnemu gibanju.

V znak solidarnosti z obsojenimi tovariši in njihovimi družinami, pa je med demokratičnim ljudstvom stekla nabiralna akcija, s katero so doslej nabrali 305.891 lir.

Medtem drugi pretepači ustrahujejo po naših društvih. 25. novembra 1948 so namreč Vidalijevci onemogočili redni občni zbor prosvetnega društva Vojka Smuc na Skorklji.

Nadaljujejo se tudi izjave in resolucije raznih organizacij, ki protestirajo proti uvajanju enojezičnih osebnih izkaznic. Tako tudi 300 prebivalcev Proseka in Kontovela zahteva, »da se izdajo dvojezične osebne izkaznice, kar je osnovni princip demokracije in za kar se je naše ljudstvo krvavo borilo...«

RAI 3 slovenski program

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugli) in 64 (Milje)
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 Prvi aplavz: harmonikar Matteo Roiaz
20.30 TV dnevnik, nato Utrip evangelija

RAI 1

6.00 Euronews
6.40 Nan.: Cuori al Golden Palace (i. Betty White)
7.30 Otroški variete La Banda dello Zecchino, vmes risanke Sandokan in Principessa Sissi
9.30 Variete: Zgodbe «Plavega drevesa» - Strah
10.00 Film: Il seduttore (kom., It. '54, i. Alberto Sordi)
11.35 Nan.: Una famiglia come tante - Družina kot druge
12.25 Vremenska napoved in dnevnik
12.35 Nan.: Matlock (i. A. Griffith)
13.30 Dnevnik
14.00 Aktualna odd. o morju in ljudeh, ki živijo ob njem: (vodi Donatella Bianchi)
15.20 Sedem dni v parlamentu
15.50 Variete: Disney club, vmes risanke
17.00 Nabozna oddaja: A sua immagine
17.15 Glasb. oddaja: 41. Zecchino d'oro - Zlati cekin (vodi Giorgio Comaschi, C. Tortorella, C. D' Avena, 3. del)
18.00 Dnevnik
19.50 Vremenska napoved
20.00 Dnevnik
20.35 Sport
20.40 Variete: Carramba! Che fortuna! (vodi Raffaella Carrà)
23.15 Dnevnik
23.20 Aktualna oddaja: Serata TG 1
0.10 Dnevnik, zapisnik, horoskop, vreme, 0.25 izzrebanje lota
0.35 Film: Baylon (dram., It. '94, r. G. Chiesa, i. Paolo Lorimer, V. Milillo)
2.20 Film: La terra trema (dram., It. '48)

RAI 2

7.00 Jutranji dnevnik
7.05 Družinski jutranji variete: Mattina in famiglia
8.00 9.00, 10.00 dnevnik
10.05 Aktualno: Domani è un altro giorno, 11.00 Evropski dnevi
11.30 Variete: Ventanni (vodi Simonetta Martone)
13.00 Dnevnik
13.25 Rai Sport Dribbling
14.00 Vremenska napoved
14.05 Film: Anni facili (kom., It. '53, r. L. Zampa)
16.00 Aktualna odd.: Millennium, verso il 2000, 16.30 Racconti di vita
18.20 Sereno variabile
18.55 Vremenska napoved
19.05 Nan.: J.A.G.
20.00 Loto ob 8-ih
20.30 Dnevnik
20.50 TV film: Il volto della morte - Face of Evil (thriller, ZDA '94, i. T. Gold, Perry King)
22.30 Proza: Totò, principe di Danimarca (r.-i. Leo De Bernardis, E. Bucci)
23.35 Dnevnik in vreme
0.55 Nan.: Law & Order
1.35 Vremenska napoved
1.40 Brezdelje utruja?

RAI 3

7.00 Film: Assi alla ribalta (kom., It. '54)
8.15 Film: Attila (zgod., It.-Fr. '54, i. A. Quinn)
9.30 Film: La mortadella (kom., It. '71, i. S. Loren, G. Proietti)
11.00 TGR Kmetijstvo
12.00 Dnevnik
12.15 Avtobusna postaja
12.45 Nan.: In viaggio nel tempo (i. Scott Bakula)
13.30 Aktualno: Okkupati
14.00 Dezelne vesti, dnevnik
14.50 Tgr - Okolje Italija
15.20 Sport: kosarka, biljard, tenis, odbojka
18.50 Vremenska napoved
19.00 Dnevnik, dezelne vesti
20.00 Kulturni in umetnostni zbornik: Art'è
20.10 Nan.: Superman
20.55 Dok.: V kraljestvu živali
22.45 Dnevnik in dezelne vesti
Vremenska napoved
23.10 Aktualna oddaja: Harem
0.10 Dnevnik, vreme
0.20 Sport: S. Fanni-R. Sanchez (SP v mušji kat.)
1.50 Fuori orario

RETE 4

6.00 Nad.: Piccolo amore, 6.50 Guadalupe
8.10 Pregled tiska
8.30 Aktualni odd.: Melaverde, 9.30 Ditelo a Solange, 9.50 Sabato 4
11.30 Dnevnik
11.40 Aktualno: Forum
13.30 Dnevnik
14.00 Kviz: Kolo sreče
15.00 Nad.: Sentieri - Steze
15.30 Aktualne odd.: Chi c'è c'è, 16.30 Naturalmente su Rete 4
17.00 Variete o svetu filma: Affetti speciali
18.00 Oddaja o zdravju: ES
18.55 Dnevnik in vreme
19.35 Risanke
20.35 Film: La battaglia d'Inghilterra (vojni, It. '69, i. Van Johnson, F. Stafford)
22.45 V parlamentu
23.30 Film: Contratto per uccidere (dram., ZDA '64)
1.25 Pregled tiska

CANALE 5

6.00 Na prvi strani
8.00 Jutranji dnevnik Tg5
8.45 Jutranja oddaja o dobrem počutju: Vivere bene magazine
10.35 Variete: Affare fatto
10.55 Aktualno: Nonsolomoda
11.25 Nan.: Detektiv na razpotju - Tri vdove in en mrtvec (i. Dick Van Dyke), 12.25 Due per tre (i. Johnny Dorelli)
13.00 Dnevnik TG 5
13.30 Aktualno: Sgarbi quotidiani
13.45 Aktualno: Informativni tednik Metropolitan (vodi Benedetta Corbi)
14.15 Film: Una figlia in carriera (kom., ZDA '94, i. Nick Nolte, W. Wright)
16.40 Film: Ma capita tutto a me? (kom., ZDA '92, i. M. Broderick, J. Jones)
18.30 Variete: Superboll
20.00 Dnevnik TG 5
20.30 Variete: Striscia la notizia (vodita Ezio Greggio in Enzo Iacchetti)
21.00 Variete: Ciao Darwin (vodita Paolo Bonolis, Luca Laurenti)
23.15 Aktualna odd.: Sali & Tabacchi - Potovanje po Italiji
0.10 Nan.: N.Y.P.D. (i. Dennis Franz, Jimmy Smits)

ITALIA 1

6.10 Nan.: Očetovi prijatelji
6.40 Otroški variete, vmes risanke, Ciao ciao mattina
8.55 SP v smučarskem teku: 5 km, ženske
10.05 Nan.: Mac Gyver (i. R. Dean Anderson)
10.55 SP v smučarskem teku: 10 km, moski
12.20 Odprti studio
12.25 Sport studio, 12.50 Fatti e misfatti
13.00 Sport studio magazine
13.30 Risanke: Lupin
14.00 Aktualna odd.: Tempi moderni
15.30 Glasb. odd.: Fiorello
16.00 Variete za najmlajše, vmes risanke
17.30 Risanke
17.55 SP v smučanju: moskisalom, 1. tek
18.45 Odprti studio
18.55 SP v smučanju: ženski smuk
20.05 Variete: Sarabanda (vodi Enrico Papi)
20.45 Aktualno: Eroi per caso (vodi Marco Liomi)
22.45 SP v smučanju: moski slalom, 2. tek
23.40 Inviato speciale
0.10 Sport studio, Italija 1 sport
1.05 Film: Le gabbianelle

TELE 4

19.30 23.00 Dogodki in odmevi
13.35 Musichiamo
17.30 Film: La più bella avventura
20.05 Konjske dirke
20.30 Zoom sport
21.00 Od A do Z
23.35 Musichiamo
1.50 Film

MONTECARLO

13.00 19.30, 22.45, 1.15 Dnevnik, 19.50 TMC Sport
13.05 Nan.: Quincy
14.00 Film: Driver l' imprendibile (krim., ZDA '77)
16.00 Film: Rocky 2 (dram., ZDA '79)
20.00 Montanellijev tednik
20.35 Aktualno: Giocamondo
21.00 Nogomet: Spanska liga
22.20 Montanellijev tednik
23.40 Film: 38. parallelo (vojni, ZDA '59, i. G. Peck)

Slovenija 1

7.55 Napovedniki
8.00 Zgodbe iz šoljke, 8.30 Nesrečniki (ris. nan.)
10.05 Petka
11.30 Komorni orkester Slovenicum
12.00 Tedenski izbor: Tednik, 12.50 Dobrodošli doma
13.00 Poročila, vreme, sport
13.10 Napovedniki
13.15 Tedenski izbor: Prislunimo tišini, 13.45 Polnočni klub
14.55 Film: Izobčenec (ZDA '43, r. H. Hughes, i. J. Buellet, J. Russell)
16.50 Obvestila
17.00 Obzornik, vreme, sport
17.15 Euromusica v Solunu
17.50 Oddaja TV Maribor: Na vrtu
18.15 Ozare
18.20 Dokumentarna odd.: National Geographic - Vulkan! (8. del)
19.10 Risanke
19.30 Dnevnik, vreme, sport
19.55 Utrip
20.15 Orion
21.15 Novice iz sveta razvedrila
21.40 Oddaja o turizmu: Homo turisticus
22.00 Dokumentarna oddaja: V črnih in modrih jamah
22.30 Poročila, vreme, sport
23.00 Film: Ljubezenske skušnjave (Avstral. 1992, r. D. Elfick, i. Craig Adams, m. R. Findleton, R. Crowe, M. Sacks)
0.35 Iz muzeja (12. oddaja)
1.15 Na vrtu
1.40 Napovedniki

TV PRIMORKA

8.00 16.30 Videostrani
16.30 Videospot dneva
16.35 Reportaža tedna
16.45 Hitov trenutok
17.05 Srečno vožnjo
17.35 Glasb. odd.: Video Top
18.30 V znamenju strelca
19.30 Videostrani
20.00 Videospot dneva
20.10 Duhovna misel
20.20 200 glasbenikov v poždrav 200 oddaji R. Ognjišče
22.00 Lokalne TV: TV Center, Trbovlje

Slovenija 2

7.45 0.55 Teletekst
8.00 Vremenska panorama
9.25 Zlata sresteseta: Nostalgija z Metko Stok
9.30 Nad.: Prigode Huckleberryja Finna (VB, 2. del)
10.20 TV film: Gospodica Mary (F. Kumbatović-Kalan-M. Klopčič)
12.00 Evrogol
13.00 Kosarka NBA Action
13.30 Teniski magazin
13.55 SP v smučarskih skokih
15.45 Kosarka: Nemcija - Slovenija (kvalif. za EP, M)
17.55 SP v smučanju: moski slalom, 1. tek
18.55 SP v smučanju: ženski smuk
20.00 Tenis: SP v ATP
20.55 SP v smučanju: moski slalom, 2. tek
21.45 V vrtincu
22.25 Risana nanizanka: Don Kihot (12. epizoda)
22.50 Sobotna noč
Rock Otočec (12. del), Z. Kovaci
0.50 Napovedniki

Koper

15.00 Euronews
15.15 Otroška oddaja: Gugalnica
15.45 Pogovorimo s eo...
16.30 Potopis (vodita R. Giuricin in S. De Franceschi)
17.00 Sredozemlje
17.30 Vsedanes aktualnost
18.00 Program v slovenskem jeziku: Brez meje - Vasi
18.45 Primorska kronika
19.00 TV Dnevnik, vreme, sport
19.30 Jutri je nedelja
19.40 Risanke
20.00 Odmev
20.30 Tenis: SP v ATP
22.00 Vsedanes - TV dnevnik
22.15 Kosarka: Nemcija - Slovenija (kvalif. za EP)
Vsedanes - TV dnevnik

RADIO

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Dezelna kronika; 8.10 Kulturni dogodki; 8.40 Country; 9.15 Od Milj do Devina; 9.50 Made in Italy; 10.10 Koncert: Komorni orkester Pro Arte; 11.30 Filmi na ekranu; 11.45 Kantavtorji; 12.00 Iz Rezije; 12.45 Utrip Kanalske doline; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Dezelna kronika; 14.10 Iz Benečije; 15.00 Potpuri; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba: Zaključne akademije GM; 18.00 Mala scena: Na robu pameti (M. Križar, r. V. Babič, 6. del); 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.10, 17.10 Poročila v slov.; 8.30, 12.30, 18.30 Poročila v ital.; 10.00 Foyer; 13.00 Lestvica slov. moderne gl.; 15.00 Glasba po željah; 17.10 Zmo v etru (vsakih 14 dni), prenos Jadranovih košarkarskih tekem.

Radio Koper

(slovenski program)

6.30, 7.30, 8.30, 10.30, 14.30 Poročila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.05 Primorska poje; 7.00 Jutranjik; 7.30 Noč in dan; 7.40 Agencijske zanimivosti; 8.00 Pregled tiska, vreme; 8.15 Sobotni kviz; 8.50 Kulturni koledar;

9.00 Jingle, napoved; 9.15 Ne bojte se klasič; 10.50 -12.00 RK na obisku; 13.00 Pomorstvo; 13.30 Turistična poročila; 14.00 Glasba po željah; 15.30 DIO; 16.15 Glasbena lestvica; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00-19.00 Intervju; 19.30 Glasba in šport; 22.00 Zrcalo dneva; do 0.00 iz naše diskoteke.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci; 8.05 Horoskop; 8.15 3X3; 8.35 Nogomet; 8.40 Izbirali ste; 9.33 Sabato insieme; 10.00 Pregled tiska; 10.15 Lucianova pisma; 10.33 Fonorizzonte; 11.15 Doroty in Alice; 12.55 Pesem tedna; 13.00 Glasba po željah; 13.40 Bella bellissima; 14.00 Martina's attic; 14.33 Sigla single; 16.00 Hot hits; 18.00 Fun clubs; 18.45 Folk studio; 19.25 Sigla single; 19.30 Dnevnik in šport.

Slovenija 1

4.30, 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.25 Dobro jutro, otroci; 8.05 Sobotna raglja; 9.30 O jeziku; 10.00 Kulturna; 11.30 S knjižnega trga; 12.05 Poslušalci čestitajo; 13.20 Obvestila; 14.05 Poslušalci čestitajo; 15.30 DIO; 16.30 Naš gost; 17.05 Mozaik; 18.15 Večerni utrinek; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Besede, besede, besede;

de; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd.; 23.05 Literarni nočturno; 23.30 Igra.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 8.10 Poslovne zanimivosti; 8.30 Informacije, Koledar prireditve; 9.35 Popevki tedna; 11.35 Obvestila; 13.30 Glasb. želje; 14.00 Kinobluz; 15.00 Gost izbira glasbo; 15.30 DIO; 16.00 Popevki tedna; 18.45 Črna kronika; 19.30 Športna sobota; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasba J. Webra: New Swing Quartet.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 10.05 Jazz, blues...; 11.05 Naši umetniki; 11.25 Koncert; 13.05 Srednjeevropski obzornik; 14.05 Izobraževalni pr.; 15.00 Zbori; 15.30 DIO; 16.15 Baletna glasba; 16.40 Umetni svetovi; 17.00 Tradicija glasbe 20. st.; 18.00 Roman; 18.20 V podvečer; 20.00 Bayreuth 98: Mojstri pevci Nürnberški (R. Wagner); 23.20 Glasba in napoved; 0.00 Poročila.

Radio Koroška

18.10-19.00 Od pesmi do pesmi - Od srca do srca; dnevno Radio Korotan: 2.00/10.00; Radio Agora 10.00-14.00/18.00-2.00 (105.5 MHz).

Primorski dnevnik

Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik z o.z. - Trst
Izdajatelj: DZP - PRAE d.o.z. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 779699, fax 040 773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Drevored 24, maja 1, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.it/>
e-mail: redakcija@primorski.it

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Drevored 24, maja 1, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cene oglasov

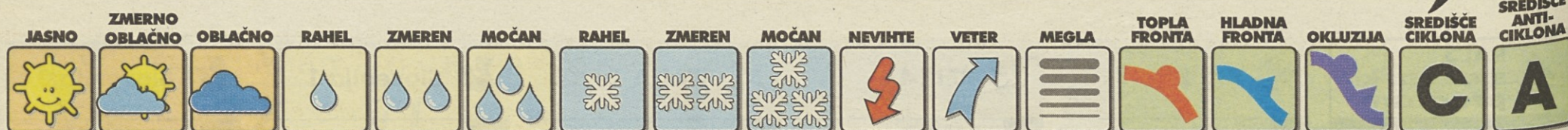
Italija: 1 oglasni modul (sirina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT, finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 20%

Cena: 1.500 LIT - 80 SIT
Naročnina za Italijo 480.000 LIT
Postni tr. PRAE DZP st. 11943347

Letna naročnina za Slovenijo 20.000 SIT plačljiva preko
DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-32147
zira račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

VREMENSKA SLIKA

Nad vzhodno Evropo je območje visokega zračnega pritiska, nad severnim Atlantikom je globoko ciklonsko območje s frontalnim valom. Plitvi območji nizkega zračnega pritiska pa sta tudi nad srednjo Evropo in Sredozemjem. Oslabljen fronta bo jutri od severa dosegla Alpe. S severnimi vetrovi bo dotekal nad naše kraje še vedno razmeroma vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzide ob 7.21 in
zatone ob 16.24.
Dolžina dneva 9.03.

LUNINE MENE

Luna vzide ob 13.41 in
zatone ob 0.28.

MORJE

Morje rahlo razgibano,
temperatura morja 13,3
stopinje C.

BIOPROGNOZA

Večini ljudi vreme ne bo
povzročalo težav, le pri
najbolj občutljivih ljudeh
se bodo občasno še
pojavljale težave.

PLIMOVANJE

Danes: ob 5.24 najvišje 38 cm, ob 12.18 najnižje -24 cm,
ob 17.50 najvišje 9 cm, ob 23.24 najnižje -26 cm.
Jutri: ob 6.09 najvišje 45 cm, ob 13.00 najnižje -37 cm,
ob 18.54 najvišje 17 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C	°C
500 m.....	3	2000 m.....-4
1000 m.....	0	2500 m.....-5
1500 m.....	-2	2864 m.....-6

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije

DANES

Na Primorskem bo zmerno
oblačno, pihala bo šibka
burja. Drugod bo pretežno
oblačno. Zjutraj bo po neka-
terih nižinah megla.
Drugod v severnih pokrajinah
bo oblačno. Ponekod na Hr-
vaškem in tudi v Alpah se bodo
še pojavljale manjše padavine.

JUTRI

V nedeljo in ponedeljek bo
oblačno, občasno bodo reho
padavine, v notranjosti Slove-
nije kot rahel sneg. Na Primor-
skem bo še pihala šibka burja.

IZREDNA PONUDBA

Primorski

D N E V N I K

do konca leta brezplačno vsak dan pri Vas doma

Želite prejemati vsak dan do konca leta Primorski dnevnik brezplačno na dom? Takoj pokličite številko **040 7786300**

Če se boste nato odločili, da se naročite na Primorski dnevnik, boste plačali samo naročnino za leto 1999.

Vsi, ki ustvarjamo Primorski dnevnik, si prizadevamo, da ga bo vsa manjšina čedalje bolj čutila za svojega in ga redno prebiralala ter želimo vsakomur omogočiti, da bo lahko svobodno izražal svojo misel in besedo.

Pridružite se nam!